

NOTA

Jvt/fme AUTEUR

a 66 60 DOSSIER

20200327 n rvb Jaarverslag en Jaarrekening Leiedal 2019b BESTAND

27 maart 2020 DATUM

Ontwerptekst Jaarverslag en Jaarrekening 2019

Woord vooraf

Beste lezer

Het jaar 2019 betekende voor Leiedal een scharniermoment. In het voorjaar organiseerden we reflectiemomenten met de vennoten, de raad van bestuur van Leiedal, de medewerkers, de huispartners, andere interlokale samenwerkingsverbanden en streekpartners. Op basis van het beleidsdocument 'Leiedal 2035' werden de principes voor de verlenging van Leiedal scherpgesteld. Op de algemene vergadering van 28 mei 2019 werd Leiedal unaniem verlengd tot eind 2035.

De concrete doelstellingen en acties die gericht zijn op de realisatie van de duurzame transitie zoals beschreven in 'Leiedal 2035' en de 'Ruimtelijke regionale visie Contreï', werden gebundeld in het Beleidsplan 2020-2025. In vijf transitielijnen vertalen we de taken en rollen die Leiedal binnen de verschillende werkdomeinen zal opnemen. Om de objectieven te bereiken, hebben we sterke, creatieve en innoverende samenwerkingsverbanden nodig met huispartners, bovenlokale besturen, sociale partners en andere middenveldorganisaties.

Om de vraag naar ruimte om te ondernemen te blijven beantwoorden, kocht Leiedal vorig jaar 1,5 ha gronden aan. Naast reconversie en hergebruik legt Leiedal de focus ook meer en meer op initiatieven die kernversterking en verweving van wonen en werken in de hand werken. In 2019 verkocht Leiedal ongeveer 9 hectare ruimte om te ondernemen aan 16 bedrijven gespreid over zes bedrijventerreinen. Zowel op Evolis in Kortrijk, Groenbek in Waregem, Emdeka in Bellegem, Kortrijk-Noord in Kuurne, De Pluim in Zwevegem als op De Spijker in Deerlijk vonden ondernemers in 2019 een geschikte uitvalsbasis om hun activiteiten te ontplooiën. Met de verkoop van de laatste twee percelen in december 2019 is Evolis tien jaar na de opening officieel uitverkocht. De 17 bedrijven op Evolis staan garant voor ongeveer 500 – meestal hoogopgeleide – werknemers. De betrokken ondernemers ervaren dat de intercommunale hen met een grondig begeleidingstraject helpt een locatie op maat te vinden, uit het eigen aanbod of na doorverwijzing bij een andere aanbieder.

Binnen het werkdomein Ruimte en Leefomgeving zorgde Leiedal voor ondersteuning van de gemeentelijke dienstverlening door medewerkers tijdelijk in te zetten bij de gemeenten,

ruimtelijke plannen te helpen opmaken en initiatieven te nemen rond kennisdeling en intergemeentelijke en regionale samenwerking. De aanzet tot intergemeentelijke ruimtelijke beleidsplanning en de actie- en realisatiegerichte uitrol van de regionale visies via een aantal strategische projecten zoals ZeroRegio en het in 2019 opgestarte Contrei zijn hier slechts twee voorbeelden van. In 2019 formaliseerden de Vlaamse overheid, de Provincie West-Vlaanderen en de raad van bestuur van Leiedal de interbestuurlijke samenwerking met de "Interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst over de gezamenlijke en geïntegreerde realisatie van regionale acties in Zuid-West-Vlaanderen".

Leiedal bewees in 2019 een competente partner te zijn bij de proces- en projectregie van vaak complexe projecten waarbij een langetermijnperspectief gehanteerd wordt. De intercommunale neemt vaak de rol op van katalysator via de samenwerking met kennispartners uit binnen- en buitenland in diverse Vlaamse en Europese subsidieprojecten. De expertise en ervaringen worden van daaruit ingebracht en toegepast binnen de regionale thema's blauw-groen netwerk, behoud door ontwikkeling, mobiliteit, infrastructuur en publieke ruimte en klimaatneutrale regio.

Met het oog op een slimme regio Zuid-West-Vlaanderen werkte Leiedal in 2019 nauw samen met lokale en bovenlokale partners om de gemeenschappelijke visie en strategie te definiëren van het digitaal samenwerken. Daarnaast valoriseerde Leiedal haar opgebouwde kennis en ICT-instrumenten om de bestuurskracht van lokale besturen te verhogen en zowel kosten- als tijdsefficiënt te zijn dankzij afgewogen keuzes in technologie. Zo werd in 2019 de basis gelegd voor een aantal belangrijke initiatieven rond dataverzameling en -analyse. Twee voorbeelden hiervan zijn de Telramen en mobile mapping. In 2019 is vanuit de Digitale Regio Kortrijk (DRK) de webomgeving van alle lokale websites geactualiseerd en verrijkt met de mogelijkheid tot integratie met Mijn Burgerprofiel, waardoor de Vlaamse en lokale digitale visie rond onlinedienstverlening gecombineerd wordt.

Samenwerken zit verstrengeld in het DNA van Zuid-West-Vlaanderen. In 2019 hebben we dat nog sterker dan anders mogen ervaren. We willen dan ook graag alle lokale besturen, huispartners, streekpartners, ondernemers, middenveld en burgers bedanken voor hun gedrevenheid. Om onze regio duurzaam en kwalitatief uit te bouwen tot een aantrekkelijke streek om te ondernemen, te werken, te wonen en te beleven, is ieders inbreng namelijk van belang.

Dit jaarverslag biedt u een duidelijke blik op de vele domeinen waarbinnen Leiedal actief is. We wensen u veel leesplezier en nodigen u uit om het reilen en zeilen van de intercommunale ook te volgen via de website, sociale media, nieuwsbrief en de diverse ontmoetingsmomenten die door het jaar heen georganiseerd worden.

Wout Maddens
voorzitter raad van bestuur Leiedal

Filip Vanhaverbeke
algemeen directeur

1 Ondernemen en ontwikkeling

Leiedal wil een slimme en duurzame groei en tewerkstelling helpen realiseren. Ook in 2019 zette Leiedal onverminderd in op de realisatie en het bouwrijp maken van een gedifferentieerd aanbod aan ruimte om te ondernemen, in het bijzonder voor kmo's.

Samen met het snel op de markt brengen van de reeds bestemde gronden, maakt Leiedal werk van de creatie van nieuwe ruimte door inbreiding, reconversie en hergebruik. Strategische sites werden onderzocht en aangekocht, zoals in het centrum van Kortrijk. Daarnaast capteert Leiedal toekomstige economische noden en vertaalt zij dat in een innovatief aanbod. In 2019 zetten we sterk in op kernversterking onder meer door de opmaak van een regionale visie kleinhandel en de vertaling ervan in lokale visies per gemeente.

1.1 Fysieke en mentale ruimte om te ondernemen

In 2019 verkocht Leiedal ongeveer 9 ha grond aan 16 bedrijven op 6 bedrijventerreinen in de regio: Evolis (Kortrijk), Groenbek (Waregem), De Pluim (Zwevegem), Emdeka (Bellegem), De Spijker (Deerlijk) en Kortrijk-Noord II (Kuurne). Het resultaat is een omzet van ruim 10 miljoen euro. In 2019 beantwoordde de verkoop net niet aan het jaarlijkse streefdoel van 10 ha. Daarbij springt het dalende aanbod aan regionale bedrijventerreinen groter dan 5000 m² in het oog.

Eind 2019 beschikte Leiedal over 20,3 ha bouwrijpe gronden. In 2019 werkte Leiedal volop verder aan de ontwikkeling van een aantal nieuwe bedrijventerreinen, reconversieprojecten en ruimte om te ondernemen in de kernen, om ook op langere termijn een antwoord te bieden op ruimtevragen van ondernemers. Daartoe kocht Leiedal in 2019 naast gronden voor een totale oppervlakte van circa 1 ha, ook 3 panden in het centrum van Kortrijk aan. Twee onbebouwde en onbenutte percelen - samen circa 7000 m² - werden teruggekocht om opnieuw beschikbaar te stellen als ruimte om te ondernemen.

1.1.1 Bedrijventerreinen bouwrijp beschikbaar

In 2019 zette Leiedal in op de verkoop en verkoops promotie van diverse bedrijventerreinen: Evolis (Harelbeke-Kortrijk), Emdeka (Bellegem), Groenbek (Waregem), uitbreiding Kortrijk-Noord (Kortrijk-Kuurne), De Pluim (Zwevegem), De Spijker (Deerlijk), Nelca (Lendeledede) en Torkonjestraat (Marke).

1.1.2 Bedrijventerreinen in ontwikkeling en voorbereiding

- Leiedal voerde in 2019 infrastructuurwerken en/of omgevingsaanleg uit op de volgende bedrijventerreinen: Nelca (Lendeledede), De Pluim fase 1 en 2 (Zwevegem), De Spijker (Deerlijk), Torkonjestraat (Marke).
- Voor de bedrijventerreinen De Pluim fase 2 (Zwevegem), De Voerman (Anzegem), Bramier (Lauwe) en Mirakel (Waregem) werd werk gemaakt van de opmaak van technische uitvoeringsdossiers, sloop- en subsidiedossiers.
- In 2019 werd het Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) voor Treurniet, de voormalige Isocabsite in Bavikhove, opgestart.

- De pps-procedure werd opgestart voor de ontwikkeling van de kop van Marke Torkonjestraat, een project met een gemengd programma.
- Op Evolis werd een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd voor de invulling van het gebied voor grootschalige stedelijke functies (voetbalstadion en aanverwante functies).

1.2 Slimme logistieke poorten verder uitbouwen

Binnen het project Transport Bis onderzochten Leiedal, de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM), De Vlaamse Waterweg nv en de West-Vlaamse Intercommunale (WVI) het potentieel en de uitrol van goederentransport over het water. De studie bracht de kritische succesfactoren in kaart om de aanwezigheid van waterlopen in de regio beter te valoriseren. In 2019 werkte Leiedal actief mee aan het overkoepelende ENES-project dat de economische valorisatie beoogt van de Seine-Schelde-verbinding door de ontwikkeling en optimalisatie van watergebonden bedrijvigheid. De informatie die verzameld werd in het kader van Transport Bis leverde daartoe een belangrijke meerwaarde.

Op 1 juli 2015 werd de nv Internationale Luchthaven Kortrijk-Wevelgem opgericht met drie overheidsaandeelhouders: de POM West-Vlaanderen (57%), de Vlaamse overheid (33%) en intercommunale Leiedal (10%). De nv staat in voor het beheer en de ontwikkeling van de luchthaven Kortrijk-Wevelgem en neemt de taken over van de West-Vlaamse Intercommunale Vliegveld Wevelgem-Bissegem (WIV). In 2019 werd, in het kader van het beheer van het bedrijventerrein, de overdracht van de weg Vliegveld afgerond (binnen Airside Noord aan de luchthaven en buiten Airside Noord aan Wevelgem).

In 2019 voerde studie bureau Rebel in opdracht van de POM West-Vlaanderen en in samenwerking met Leiedal een economische haalbaarheidsstudie uit rond de mogelijke uitbreiding van de LAR-spoorwegterminal. Die studie is een belangrijke eerste stap in een aanmeldingsprocedure bij de Europese Commissie die vereist is om de noodzakelijke subsidies te verkrijgen voor de mogelijke uitbreiding.

1.3 Innoveren in prospectie en aanbod

Leiedal wil inzetten op de creatie van voldoende en gedifferentieerde ruimte om te ondernemen waarbij ook ingezet wordt op nieuwe typologieën van ruimte. Zo stijgt de vraag naar werkplekken in de kernen en in de buurt van openbaarvervoersknooppunten. Dat zette Leiedal ertoe aan om ook te prospecteren naar stationsgebonden centrumlocaties. In dat opzicht kon Leiedal in 2019 een aantal panden in de stadskern van Kortrijk aankopen, zoals het Textielhuis en het hoekpand aan de Rijselestraat en de Jan Persijnstraat, om die op termijn via een pps-procedure te renoveren en opnieuw op de markt te brengen als werkplekken en locaties met een gemengde functie.

Leiedal en de gemeente Zwevegem werken ook samen aan de reconversie, herinrichting en commercialisering van het Nieuw Transfogebouw op de site Transfo. Het complexe aanbestedingsdossier werd in 2019 afgerond.

In 2019 werkte Leiedal samen met het consortium BRUT en B-architecten verder aan nieuwe concepten voor verticale productie en de verweving van functies. Leiedal werkte ook mee aan het

traject Saving Space van de Provincie West-Vlaanderen, met focus op duurzaam ruimtegebruik op bedrijventerreinen.

Door participatie aan het project Circuler van partner-intercommunale Interleuven bouwde Leiedal in 2019 knowhow op rond circulaire bedrijventerreinen. Het ging om duurzame concepten die stapsgewijs in de eigen projecten geïmplementeerd kunnen worden.

1.4 Minstens 60% uitgifte uit reconversie, hergebruik en verdichting

Het beleidsplan 2014-2019 bevatte de ambitie om tegen eind 2019 60% van de ruimte om te ondernemen te realiseren uit hergebruik, reconversie en verdichting. Voorbeeldprojecten waar Leiedal in 2019 belangrijke stappen zette zijn Groenbek (Waregem), Nelca (Lendelede), Emdeka (Bellegem), Bramier (Lauwe), site Hanssens (Zwevegem), De Voerman (Anzegem), Mirakel (Waregem) en Treurniet (Harelbeke).

De vooropgestelde ambitie van 60% uitgifte uit reconversie, hergebruik en verdichting is behaald en zelfs overtroffen voor wat de lokale bedrijventerreinen betreft (70% uitgifte uit reconversie). Voor alle terreinen samen (regionale en lokale) strandden we op circa 40%. Analyse van de vervreemdingen en doorverkopen op de eigen bedrijventerreinen leert evenwel dat naast de nieuwe uitgifte door Leiedal, de afgelopen 6 jaar circa 100 ha via doorverkoop opnieuw is ingevuld door nieuwe ondernemingen. De evolutie naar meer en meer ruimterecyclage is ingezet, maar we stellen wel vast dat het minder evident is om grotere regionale terreinen louter via reconversie van bestaande sites op de markt te brengen.

Na het stopzetten van de Vlaamse steun voor het project 'Activeringsteams onderbenutte gronden' zetten de POM West-Vlaanderen, WVI en Leiedal in 2018 de eerste stappen naar een eigen project 'West-Vlaamse Activeringsteams' om gronden bestemd voor industrie te activeren. In 2019 werd verder werk gemaakt van het screenen van onderbenutte gronden en het stimuleren van de eigenaars om die te vermarkten.

1.5 Opwaarderen oude terreinen

Leiedal begeleidde de stad Menen in 2019 bij de opmaak van het ontwerpdocument voor de revitalisering van LAR-Noord. Voor de uitvoering zal in 2020 een subsidiedossier ingediend worden bij de Vlaamse overheid. In 2019 is Leiedal op vraag van de stad Wervik gestart met een vooronderzoek naar de heraanleg van het bedrijventerrein Hoogweg.

Leiedal participeerde ook aan het project 'LAR Business Centre en Facility Block' binnen het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Het ontwerpdocument werd opgemaakt door een externe architect. De uitvoering is gepland voor 2020. Tegelijk bereidde Leiedal de pps-procedure voor met het oog op de bouw van een faciliteitencentrum op het kruispunt tussen LAR-Noord en LAR-Zuid. Begin 2019 werd de pps-oproep gelanceerd. Door een gebrek aan valabele kandidaat-investeerders is het project voorlopig opgeschort.

In het kader van het Interreg V-project 'Business clusters Integrated Sustainable Energy Packages' (BISEPS) voerde Leiedal diverse studies en acties uit voor energieoptimalisatie, een verhoging van de duurzame energieproductie op bestaande terreinen en de uitbouw van een vernieuwde

parkmanagementstructuur (BIZ: Bedrijven InvesteringsZone). De haalbaarheid van de aanleg van een warmtenet op het bedrijventerrein Evolis werd onderzocht. Ook werden de mogelijkheden uitgediept voor energiedelen op bedrijventerreinen binnen de context van de nieuwe Europese wetgeving, en dat op basis van een aantal realistische cases en modellen. Tot slot werd het potentieel van windenergie op bedrijventerreinen verder verfijnd.

Leiedal is in 2018 gestart met een onderzoek naar stationeer- en parkeerruimte voor vrachtwagens op vier regionale bedrijventerreinen: Kortrijk-Noord, Deerlijk-Waregem, Waregem-Zuid en Avelgem. Leiedal doet voor dat onderzoek een beroep op een studie bureau. Binnen de analysefase, uitgevoerd in 2018, werd op basis van terreinanalyse en gesprekken met stakeholders de huidige problematiek in beeld gebracht. Vervolgens werd een benchmark uitgevoerd naar een tiental (goed werkende) praktijkvoorbeelden. Van die voorbeelden werd een evaluatie opgemaakt om de mogelijke toepasbaarheid op de geselecteerde bedrijventerzones af te toetsen. In 2019 werd de studie voortgezet met een onderzoek naar de nodige faciliteiten en services, en werd een analyse gemaakt van de diverse communicatiemiddelen. Per bedrijventerrein werden verschillende oplossingsrichtingen voorgesteld, en in een laatste fase werden - op basis van de gewenste locatie voor elk terrein - schetsontwerpen en ramingen opgemaakt.

1.6 Begeleiden van ondernemingen

1.6.1 Begeleiding naar ruimte om te ondernemen

Leiedal stimuleert en faciliteert ondernemerschap in de regio in partnerschap met onder meer Voka - Kamer van Koophandel West-Vlaanderen, UNIZO West-Vlaanderen en de ambtenaren lokale economie. Leiedal begeleidde iedere kandidaat-koper in zijn zoektocht naar geschikte bedrijfsruimte. Als streekontwikkelaar kijkt Leiedal niet alleen binnen het eigen aanbod aan bedrijfsgronden, maar brengt ze kandidaten ook in contact met andere aanbieders zoals naburige intercommunales en makelaars. Dankzij die intensieve trajectbegeleiding vonden in 2019 opnieuw heel wat kandidaat-kopers een oplossing op maat, weliswaar niet altijd op een bedrijventerrein van Leiedal.

Ook voor start-ups en scale-ups wordt er steeds meer trajectbegeleiding aangeboden. Dat werd in 2019 concreter met de voorbereiding van de samenwerking met Hangar K, waarbij onder meer ruimte in het bouwblok in de Rijselestraat in Kortrijk ter beschikking kan gesteld worden.

In samenwerking met verschillende vastgoedpartners werkte Leiedal aan de verdere uitbouw van bizLocator, een databank die het publieke en private aanbod aan bedrijfsgrond in onze regio bundelt voor kandidaat-investeerders.

1.6.2 Uitbouw parkmanagement 2.0

Anno 2019 zijn er acht bedrijventerreinverenigingen actief in de regio Zuid-West-Vlaanderen. Leiedal ondersteunt en begeleidt het overleg binnen en tussen deze bedrijventerreinverenigingen. Via gezamenlijke acties werd de dienstverlening naar de bedrijven toe uitgebreid en versterkt, voor elke vereniging en bij uitbreiding voor de hele regio. Hiermee streeft Leiedal naar een

kostenbesparing in de werking van elke vereniging. In 2019 werd vooral samengewerkt op het vlak van mobiliteit, veiligheid, communicatie en acties als infosessies, opleidingen en groepsaankopen.

Leiedal ondersteunt in het bijzonder de bedrijventerreinvereniging vzw BLeie (Wevelgem-Zuid) - in 2019 voornamelijk op het gebied van communicatie, overleg en acties die binnen de thema's veiligheid en mobiliteit vallen - en de bedrijventerreinvereniging vzw Evolis op het gelijknamige bedrijventerrein op de grens van Kortrijk en Harelbeke. Voor vzw Evolis werd Leiedal ook aangesteld als parkmanager, waarbij er met de leden van de vzw actief gewerkt werd aan samenwerking op het vlak van communicatie, mobiliteit, veiligheid, gemeenschappelijke evenementen, groepsaankopen en opleidingen.

Daarnaast nam Leiedal ook deel aan de raad van bestuur van de bedrijventerreinverenigingen BPKN op Kortrijk-Noord en GUMO op Gullegem-Moorsele. Een belangrijk project voor de bedrijventerreinvereniging BPKN is de uitbouw van een cameraschild op Kortrijk-Noord. Leiedal ondersteunde dit project door haar knowhow beschikbaar te stellen.

1.7 Een ondernemersvriendelijk klimaat creëren

1.7.1 MyMachine

Ondernemers zijn tegelijk partner en doelgroep binnen MyMachine Vlaanderen. MyMachine stimuleert niet alleen ondernemerschap in het onderwijs, wat op lange termijn een positieve en versterkende invloed heeft op het bedrijfsleven, het biedt ook een frisse en nieuwe kijk op hoe ondernemerschap niet los kan worden gezien van kruisbestuiving en creativiteit. In 2019 ontwikkelde Agoria een overzicht van waardevolle acties om bij jongeren de 'goesting' voor STEM-studies aan te wakkeren. MyMachine werd als een van de voorbeeldprojecten opgenomen in die lijst.

In het kader van de MyMachine-cyclus 2018-2019 werden in februari de campussen van PXL-Education in Hasselt en het Industrial Design Center van Howest in Kortrijk voor één dag omgebouwd tot een MyMachine-fabriek. De hogeschoolstudenten presenteerden er de eerste concepten van de door 400 kinderen bedachte machines en er werd samen geëxperimenteerd op de achterliggende mechanische, chemische of elektronische principes. Ten slotte werd samen met de hogeschoolstudenten en scholieren technisch secundair onderwijs de start van de productiefase ingeluid.

In de loop van mei 2019 bezochten de leerlingen lager onderwijs van alle deelnemende scholen de (technische) secundaire school waarmee ze samenwerken. Ze kregen toelichting bij het productieproces van hun machine en namen deel aan specifieke workshops, van CAD-tekenen, programmeren, lassen en werken met de lasercutter tot schildertechnieken en houtverbindingen.

Alle deelnemende lagere scholen organiseerden daarna feestelijke inhuldigingsmomenten. Daar werd het werkende prototype van de droommachine door de machinebouwers (technisch middelbare scholieren) en ontwikkelaars (hogeschoolstudenten) voor het eerst getoond aan de uitvinders (lagere school). De organisatie van het feestmoment lag steeds in handen van de kinderen zelf.

Op 25-26 juni tot slot zagen 400 kleine uitvinders de uiteindelijke werkende prototypes in actie in het museum BELvue in Brussel. In de tot de verbeelding sprekende expo werd het hele maakproces traditiegetrouw zicht- en tastbaar gemaakt en werden kinderen uitgenodigd alles te betasten en uit te proberen. Op 26 juni had in hetzelfde BELvue de eerste 'An Evening with MyMachine' plaats, naar aanleiding van tien jaar MyMachine. Er waren gastsprekers uit de Verenigde Staten, Slowakije en Egypte alsook getuigenissen van bedrijven.

In oktober 2019 werd het startschot gegeven van de MyMachine-cyclus 2019-2020, samen met zestien lagere en technische scholen van Brugge tot Maaseik en de twee Hogeronderwijspartners, zijnde de Hogeschool West-Vlaanderen (Kortrijk) en Hogeschool PXL Limburg (Hasselt). Voor het eerst namen vanuit Howest studenten Ergotherapie deel aan het proces, in de rol van ontwerpers en samen met scholen uit het buitengewoon onderwijs. Ze werden begeleid door het team van Design for (every)one (D4E1).

Ook internationaal zette MyMachine zich verder op de kaart. Via de MyMachine Dreamsdrop-wereldkaart werden leerlingen van het basisonderwijs wereldwijd opgeroepen om droommachine-ideeën te bedenken. Daarop gingen honderd studenten Industrieel Productiewerpen aan de slag om zestien geselecteerde droommachines uit Ecuador, India, Mexico, Mozambique en Zuid-Afrika te realiseren. HundrED, een mondiale non-profit in de ondersteuning van onderwijsinnovatie, loofde MyMachine als "een van de beste innovaties in onderwijs wereldwijd". Een ander belangrijk moment was de voorstelling van het boek *What Is Your Dream Machine? How Children Change Education Worldwide* gelanceerd, waaraan 21 auteurs uit 9 landen hebben meegewerkt. Een absoluut hoogtepunt was de lancering van de spokenverjager MyBOO, de eerste commerciële spin-off van MyMachine. Bedacht in 2008 en in 2019 doorontwikkeld door Atelier Pierre, de designstudio van het familiebedrijf Vanhalst uit Wevelgem.

1.7.2 KI:SS

In april 2019 werd het project KI:SS (Kernversterking door Innovatie: Samen Sterk) opgestart. Dat project is een samenwerking tussen Leiedal en partners OC West en UNIZO West-Vlaanderen. Leiedal is trekker van een aantal acties, zoals het opmaken van een regionale ruimtelijke visie rond detailhandel en de *seasonschool* rond leegstaande panden. Samen met de partners worden de lokale besturen ondersteund bij de opmaak van hun lokale visie detailhandel.

In 2019 zijn we opgestart in twee gemeenten, Kuurne en Harelbeke. De analyses worden in 2020 opgeleverd. Wat betreft de regionale visie werd heel wat studiewerk verricht. In het voorjaar van 2020 organiseert Leiedal enkele discussiemomenten met experts, ambtenaren en schepenen.

1.7.3 BizLocator

Samen met het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), de stad Kortrijk en een aantal private partners investeerde Leiedal in bizLocator: een initiatief met als doel het private en publieke aanbod aan bedrijfsruimte te bundelen in één databank. Zowel de vraag naar ruimte als het aanbod werd samengebracht om een ondernemingsvriendelijk klimaat te creëren. In 2019 sloten steeds meer makelaars zich aan op de tool, het aanbod van panden groeide aanzienlijk waardoor het succes van Bizlocator toenam.

1.7.4 Segmentatiestudie 4

Leiedal was in 2019 medeauteur van de Segmentatiestudie 4, een studie uitgevoerd door Atelier Romain, Universiteit Hasselt, intercommunales Leiedal, IOK, WVI en Architecture Workroom Brussels, in opdracht van het Vlaams Planbureau voor Omgeving.

In Vlaanderen komen woningen en bedrijven vaak naast elkaar voor. In dit onderzoek wilden de initiatiefnemers nagaan hoe die verweving kan behouden en eventueel versterkt worden. Daarvoor namen we 9 bedrijven en hun omgeving onder de loep. We keken hoe de bedrijven door de decennia heen waren omgegaan met de omgeving om zo een zicht te krijgen op de relaties tussen wonen en werken. Het resultaat is 'verweefcoaching': een rijk arsenaal aan strategieën en houdingen voor bedrijven, burgers en beleidsmakers die actief verweving promoten.

1.7.5 Opvolgen economische studies

Net als de vorige jaren volgde Leiedal in 2019 nauwgezet de evoluties op het vlak van ruimte om te ondernemen op en participeerde ze in diverse klankbordgroepen van studies op Vlaams en provinciaal niveau, zoals de studie Ruimtebehoefte 'ruimte om te ondernemen', de werkgroep Saving Space, de Vlaamse Segmentatiestudie 4, de Leidraad ruimtelijk-economisch onderzoek bij lokale besturen...

1.8 Sociale economie verweven met lokale economie

Leiedal nam deel aan het Regionaal Overleg Sociale Economie (ROSE). Dankzij doorgedreven kennisdeling kunnen opportuniteiten op die manier sneller worden gedetecteerd om de sociale economie beter te verweven met de reguliere economie.

1.9 De regio promoten binnen en buiten de grenzen

Leiedal ondernam in 2019 een hele reeks acties om haar aanbod aan ruimte om te ondernemen in de kijker te zetten, zowel binnen als buiten de grenzen van de regio.

- Deelname aan de Bedrijvencontactdagen in Kortrijk en de nieuwe vastgoedbeurs We Are Real Estate in Brussel, samen met het Stadsontwikkelingsbedrijf Kortrijk (SOK) en de stad Kortrijk.
- Warm houden van secundaire contacten door deelname aan diverse netwerkmomenten van onder meer Voka, UNIZO, Flanders Investment & Trade en VLAIO.
- Organisatie van persconferenties en verspreiding van persberichten bij de vestiging van de eerste bedrijven op kmo-zone Emdeka (Kortrijk-Bellegem), de start van de infrastructuurwerken op de kmo-zone Marke-Torkonjestraat, de aankondiging 'Evolis uitverkocht, dankzij de vestiging van 2 nieuwe bedrijven Ntgrate en Qmatec' enzovoort.
- Via infoavonden en ken-je-burenmomenten creëren we goodwill bij burens en ondernemers op bestaande of toekomstige bedrijventerreinen: denk aan het infomoment over de toekomstplannen voor de herinvulling van de oude site Isocab (Bavikhove), de infoavond rond de aanpak van de sloopwerken op De Voerman (Anzegem) en de vertrouwde ken-je-burenavonden voor gevestigde bedrijven op bedrijventerreinen Jagershoek (Vichte), De Pluim (Zwevegem) en Groenbek (Waregem).

1.10 Kwalitatieve en betaalbare woonprojecten

Leiedal ontwikkelt in opdracht van haar vennoten kwalitatieve woonprojecten die een complementair aanbod leveren aan doelgroepen die beperkt hun gading vinden op de bestaande woningmarkt. De ambitie is om toekomstgerichte woonzones te creëren waar het aangenaam, duurzaam en kwalitatief wonen is.

Sommige woonzones realiseert Leiedal alleen via de verkoop van woonkavels, andere worden ontwikkeld via een publiek-private samenwerking (pps). Enkele voorbeelden van pps-samenwerking waar in 2019 belangrijke stappen werden gezet, zijn Peperstraat in Heule en Nelca en Bergkapel in Lendeledede.

In de Peperstraat realiseren Leiedal en de stad Kortrijk een eigentijds woonproject met een mix van woonvormen. Voor de ontwikkeling van 64 van de in totaal circa 100 wooneenheden werken Leiedal en de stad samen met Think Urban uit Kortrijk. Het pps-project kreeg de naam Pepervallei en werd door Think Urban tijdens een infomoment op 19 november 2019 voorgesteld aan omwonenden en geïnteresseerde kandidaat-kopers. Pepervallei zal in verschillende fases gerealiseerd worden. Eind 2019 had Think Urban de eerste bouwvergunningen al op zak, nu wordt de laatste hand gelegd aan de noodzakelijke opstalakte om de werken te kunnen starten.

Midden 2019 lanceerde Leiedal de oproep tot een publiek-private samenwerking voor 90 tot 100 wooneenheden, verspreid over de projecten Nelca (circa 50-55 eenheden) en Bergkapel (circa 40-45 eenheden). Elf partijen namen deel aan de selectiefase. Drie partijen die werden geselecteerd dienden voor beide projecten een offerte in.

In het najaar van 2019 startten de infrastructuurwerken voor de aanleg van de woonzones Bergkapel in Lendeledede en Transfo in Zwevegem. In 2019 werden ook de omgevingswerken in de woonzones Sneppe in Deerlijk en Ter Schabbe in Anzegem respectievelijk verder afgewerkt en opgestart.

In 2019 verliep de verkoop van de eigen woonkavels minder vlot dan verwacht. Op de projecten Deerlijk-Sneppe en Heule-Peperstraat stagneerde de verkoop. Ook de verkoop van de sociale bouwkavels op Ter Schabbe in Anzegem blijkt geen evidentie. Het project Losschaert in Zwevegem is dan weer fel in trek en stevende af op vijf verkopen. Ook in de Elleboogstraat in Helkijn werd opnieuw één kavel verkocht.

Alle ondernomen acties in 2019 met betrekking tot onze woonzones lagen binnen de krijtlijnen van een doordacht woonbeleid. Denk aan prospectie en aankoop van sites en gronden binnen de ruimtelijke visie met het oog op kernversterkend en duurzaam wonen, en aan de voorbereiding en opvolging van infrastructuurwerken tot verkooppromotie, trajectbegeleiding van kandidaat-kopers, verkoop en nazorg.

2 Ruimte en leefomgeving

Leiedal staat voor deskundigheid op het vlak van ruimte en leefomgeving. Dat geldt zowel voor planvorming als voor dossiers die om een langetermijnvisie, gedegen terreinkennis en continuïteit vragen. Leiedal verstevigde in 2019 het partnerschap met lokale besturen, werkte grens- en sectoroverschrijdend en vertaalde visies en plannen op het terrein.

Binnen dat partnerschap met de lokale besturen en tal van andere partners maakte Leiedal in 2019 werk van regionale ruimtelijke visies, waarbij veel aandacht ging naar de dynamiek van het ondernemen, doordacht ruimtegebruik, kernversterking, hernieuwbare energie, ontharding, biodiversiteit, klimaatneutraliteit, duurzame mobiliteit en de uitbouw van het blauw-groene netwerk.

2.1 Partnerschap met lokale besturen verstevigen

Lokale besturen worden geconfronteerd met heel wat uitdagingen op het gebied van mobiliteit, wonen, klimaat, milieu en natuur, onroerend erfgoed, waterbeheer... Ook de regelgeving is aan blijvende veranderingen onderhevig en de complexiteit van planningsprocessen nam alleen maar toe. Leiedal ondersteunde haar vennoten waar nodig op verschillende wijzen en schaalniveaus: regionaal en lokaal, inhoudelijk en infrastructureel.

2.1.1 Intergemeentelijke samenwerking en dienstverlening

Leiedal leverde in 2019 eerstelijnsadvies aan de lokale besturen omtrent ruimte en leefomgeving. Medewerkers van de intercommunale ondersteunden verschillende gemeenten bij de behandeling van omgevingsvergunningaanvragen voor stedenbouwkundige handelingen. Dat was onder meer het geval in Anzegem, Kortrijk, Kuurne, Spiere-Helkijn, Wevelgem en Wervik.

In Spiere-Helkijn nam Leiedal de rol van (inter)gemeentelijke omgevingsambtenaar op, zowel voor stedenbouwkundige handelingen als voor ingedeelde inrichtingen en vegetatiewijziging. In de stad Menen versterkte Leiedal tijdelijk de milieudienst om de milieutaken en -dossiers tijdig te kunnen behandelen.

2019 ondersteunde Leiedal de voorbereiding van de verlenging en uitbreiding van Beter Wonen, het intergemeentelijke samenwerkingsverband rond wonen. Naast Waregem, Anzegem en Spiere-Helkijn werd ook Avelgem hierbij betrokken.

In 2019 verkende Leiedal de mogelijkheden van intergemeentelijke dienstverlening inzake handhaving rond milieu en stedenbouw en vertaalde ze dat in een aanbod op maat van de gemeenten. Een medewerker van Leiedal volgt de opleiding van lokale toezichthouder milieu.

2.1.2 Opvolging van de Vlaamse wetgeving met het oog op kennisdeling met de gemeenten

Vanuit Leiedal werd de wijzigende wetgeving op vlak van ruimte en leefomgeving van nabij opgevolgd. Dit betrof onder meer:

- Aanpassingen aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en de uitvoeringsbesluiten.

- Het gemeentewegendecreet (die de vroegere wetgeving rond buurtwegen integreert).
- Aanpassingen aan het onroerenderfgoeddecreet en de uitvoeringsbesluiten.
- Het instrumentendecreet.
- Het decreet woonreservegebieden.
- Het decreet bestemmingsneutraliteit.
- Het natuur- en het bosdecreet.
- Aanpassingen aan de milieureglementering, onder meer de VLAREM-trein en verdere aanpassingen aan diverse decreten en besluiten.
- Nieuwe onteigeningsregelgeving.
- Het decreet basisbereikbaarheid.

2.1.3 Opvolging bovenlokale plannen en projecten in relatie tot de lokale besturen

Leiedal volgde in 2019 de bovenlokale plannen en projecten met een impact op de regio en de lokale besturen van nabij op.

- Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.
- Seine-Scheldeproject, onder andere met het oog op ondersteuning van Menen en Wervik.
- Vlaams Renovatiepact, Vlaamse beleidsnota's rond energie, BE REEL!-project, kernteam burenpremie op Vlaams niveau.
- Stroomgebiedbeheerplannen met het bekkenspecifiek deel voor het bekken van de Leie en van de Bovenschelde.
- Opvolging van het uitvoeren van de acties in kader van de interbestuurlijke samenwerking (zie ook punt 2.2.2):
 - Het complex project rond het Kanaal Bossuit-Kortrijk (KBK).
 - Het proces rond het gewestelijk RUP K-R8.
 - De oprichting van het Economische Netwerk Seine-Schelde (ENES).
 - Geïntegreerde aanpak Leievallei Wervik-Deinze.
 - Het proces van de implementatie van de vervoerregio's en het decreet basisbereikbaarheid.

2.1.4 Strategisch ruimtelijk beleid door de opmaak van gemeentelijke ruimtelijke plannen

Gemeentelijke beleidsplannen ruimte

In voorbereiding van de opmaak van de gemeentelijke beleidsplannen ruimte ter vervanging van de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen werkte Leiedal mee aan de bouwmeesterscan voor Wervik.

Leiedal heeft een project ingediend rond het verkennen van het intergemeentelijke ruimtelijk beleidsplan als pilootproject ter uitvoering van het BRV. De goedkeuring werd verkregen. Via dat project wordt onder meer verkend op welke manier de gemeentelijke ruimtelijke beleidsplannen kunnen worden voorbereid. Bij alle 13 gemeenten werd een eerste verkennend gesprek gevoerd om de gemeentelijke en intergemeentelijke intenties, uitdagingen en ambities in kaart te brengen.

In de gemeente Avelgem werd het voortraject van het ruimtelijk beleidsplan opgestart. Via dat voortraject worden volgende vragen beantwoord:

- Welke ruimtelijke ambities, wensen en uitdagingen liggen voor?
- Welke concrete ruimtelijke projecten liggen voor?
- Voor welke intenties/wensen is een nieuw beleidsplan nodig, en waarvoor worden het best andere instrumenten aangewend?
- Welke elementen kunnen intergemeentelijk opgenomen worden?
- Wat zijn de instrumenten die best kunnen worden ingezet om de ambities te realiseren?

Wonen

Behalve woonprojecten realiseren en verkopen ondersteunde Leiedal de gemeenten ook op het vlak van lokaal woonbeleid. Leiedal nam actief deel aan lokale woonoverleggen en burgerparticipatiemomenten en organiseerde een regionaal woonoverleg.

Leiedal stimuleerde ook de intergemeentelijke samenwerking rond woonbeleid en schreef als initiatiefnemer van Beter Wonen (Waregem-Anzegem-Spiere-Helkijn) een subsidiedossier voor een verlenging van zes jaar, dat inmiddels ook werd goedgekeurd, uitgebreid met de gemeente Avelgem.

De kerngroep WarmerWonen behandelde diverse thema's en projecten op het kruispunt van wonen, welzijn en energie. De groep kwam tweemaandelijks bijeen en werd aanvankelijk getrokken door Leiedal. Sinds de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst met W13 rond het Energiehuis gebeurt dat door beide organisaties samen.

Mobiliteit en publieke ruimte

Ook mobiliteit en publieke ruimte vormen een belangrijk onderdeel van ruimtelijke planningsprocessen. In 2019 ondersteunde Leiedal hierin diverse lokale besturen bij hun plannen en projecten.

- Verbreden en verdiepen van het bestaande mobiliteitsplan van Wevelgem.
- Verbreden en verdiepen van het bestaande mobiliteitsplan van Harelbeke.
- Ondersteuning van de gemeente Zwevegem omtrent de omleidingsweg rond Moen.
- Participatie in de verkeers- en mobiliteitscommissie van Deerlijk.
- Evaluatie van het nieuwe parkeerbeleid in Deerlijk.
- Uitwerking van relevante acties binnen de Europese projecten TRIPOD II (producten voor de publieke ruimte), C2L3Play (participatietrajecten in en voor de publieke ruimte) en CORA (uitwerking dataverzameling mobiliteit via telramen).
- Opmaak van een herinrichtings- en circulatieplan Geluwe centrum voor Wervik.
- Opmaak van een fiets- en circulatieplan voor het centrum van Lendeledede.
- Ondersteuning van mobiliteitsvragen binnen RUP-processen, bijvoorbeeld opmaak circulatieplan omgeving Molens 't Kindt in Avelgem.

Onroerend erfgoed

De intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst (IOED) fungeert sinds 2015 als het expertisecentrum en eerstelijnsaanspreekpunt voor het onroerend erfgoed in de regio. Hij ontwikkelt

beleidsinstrumenten voor de aangesloten gemeenten en creëert een draagvlak en klankbord bij de bevolking voor het waardevolle erfgoed in onze regio. De intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst ondersteunt de lokale besturen op vlak van archeologie, bouwkundig erfgoed en (erfgoed)landschap.

Bij het beheer van onroerend erfgoed is het noodzakelijk na te denken over de ambities op langere termijn. Die worden geconcretiseerd in een beheersplan: een document waarin wordt vastgelegd welke werkzaamheden waar en wanneer nodig zijn. De intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst (IOED) stelt beheersplannen op voor heel wat onroerend erfgoed in de streek. In 2019 werd het beheersplan afgewerkt en goedgekeurd voor de Priesterage in Zwevegem en werd er verder gewerkt aan het beheersplan van de Oude Kerk in Vichte en aan een geïntegreerd beheersplan voor het cultuurhistorische landschap Sint-Arnolduspark en omgeving in Tiegem (Anzegem).

Een actieplan bouwkundig erfgoed is een visie- en afwegingskader voor het omgaan met bouwkundig erfgoed in een dynamische context. Leiedal begeleidt acht gemeenten bij de opmaak van dergelijke plannen. In 2019 werkte de IOED vooral aan de actieplannen van Kortrijk en Avelgem.

2.2 Grens- en sectoroverschrijdend werken

2.2.1 Methodiek van ontwerp onderzoek

Leiedal verankerde ontwerp onderzoek als methodiek in ruimtelijke opdrachten, als garantie voor een geïntegreerde aanpak over thema's en sectoren heen. Dat gebeurde telkens in nauw overleg met de betrokken steden en gemeenten en verschillende externe ontwerpers en deskundigen.

Binnen dat kader organiseerde Leiedal in 2019 verschillende workshops.

- Masterplan Kuurne.
- Gaverbeek Harelbeke Collegewijk.
- Gaverbeek Waregem.
- Leieboorden Kortrijk: Dolfijnkaai/Kasteelkaai.
- Ontwerp onderzoek OC De Cerf Gullegem in samenwerking met Els Nulens.
- Leiewerken Menen in samenwerking met Jordi Farrando.
- Ontwerp onderzoek Kortrijk-Oost (omgeving mogelijke inplanting voetbalstadion en Kapel Ter Bede) - ruimtelijk onderzoek in kader van GRUP K-R8 in samenwerking met BRUT en B-architecten (workshop 3).
- Ontwerp onderzoek site Treurniet Bavikhove.
- Ontwerp onderzoek bij het complex project Kanaal Bossuit-Kortrijk met de stad Kortrijk, de stad Harelbeke en de gemeente Kuurne.
- Workshop historisch Kortrijk in Kortrijk.

Daarnaast begeleidde Leiedal ook een reeks kleinere ontwerp onderzoek ter ondersteuning van de stedelijke en gemeentelijke diensten.

- Ontwerpend onderzoek bouwmogelijkheden Moleneiland (Harelbeke).
- Ontwerpend onderzoek bouwmogelijkheden Splendy (Menen).
- Ontwerpend onderzoek bouwmogelijkheden woonuitbreidingsgebied (WUG) Stijn Streuvelsstraat (Waregem).
- Knip Ooststraat (Wervik).
- Inrichtingsstudie voor de site Bomarbre-Corex (Harelbeke).

2.2.2 Intergemeentelijke visie- en planvorming

Ruimtelijke uitdagingen stoppen niet aan de gemeentegrenzen. De boodschap is dus om ze intergemeentelijk en regionaal aan te pakken. Leiedal nam in 2019 verschillende initiatieven op het vlak van intergemeentelijke visie- en planvorming. De meest in het oog springende, de regionale ruimtelijke visie, behandelen we verder in dit hoofdstuk.

ZeroRegio

In oktober 2017 startte Leiedal het strategisch project ZeroRegio op, waarbinnen de intercommunale werk maakt van klimaatmitigatie en -adaptatie. De uitvoering van het Burgemeestersconvenant vormt hiervoor de leidraad. In juni 2019 ondertekenden de 13 burgemeesters het vernieuwde Burgemeestersconvenant: 40% CO₂-besparing tegen 2030 en de integratie van klimaatadaptatieacties. In diverse werksessies met de lokale besturen werden de speerpunten bepaald. Het actieplan werd voorbereid om in 2020 te kunnen finaliseren richting Europa.

Ontharding kwam naar voren als een belangrijk thema. Voor Harelbeke en Anzegem als pilootgemeentes werd hiervoor ontwerpend onderzoek uitgevoerd en verschillende gemeentes werden ondersteund bij de indiening van subsidieprojecten in dat kader. Voor de campusomgeving in Wevelgem werd effectief een subsidie van 250.000 euro verkregen. De aanpak van een regionale onthardingstrategie werd voorbereid om ze in 2020 uit te voeren.

Productieve landschappen, een van de speerpunten in de regiovisie, werd als element binnen het strategisch project in nauw overleg met de Vlaamse Overheid en de Provincie opgenomen. In eerste instantie gebeurde een analyse van de bestaande situatie in Zuid-West-Vlaanderen en de belangrijkste uitdagingen. In dat kader werd een groenmonitor opgestart als nulmeting van de groene ruimte in de regio en als onderdeel van een openruimtemonitor. Tijdens het Klimaatatelier in Sint-Denijs op 2 april 2019 werd het thema aan de hand van een aantal cases in de regio concreet gemaakt. Dat werd nog versterkt door voorbeeldprojecten in Vlaanderen die door de betrokkenen werden toegelicht. Een concreet uitvoeringsproject is het lanceren van een oproep voor een klimaatvriendelijke openruimte-invulling voor het woonuitbreidingsgebied in Sint-Denijs dat historisch eigendom van Leiedal is. Begin 2020 wordt de opdracht gegund en uitgevoerd.

Binnen ZeroRegio was er eveneens aandacht voor klimaatbestendig waterbeheer. Het deelbekken van de Gaverbeek - dat Leiedal samen met de gemeenten en partners zoals de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) wil omvormen tot een klimaatrobuuste beekvallei - werd hierbij ingezet als proefgebied om naar innoverende oplossingen te zoeken, in samenspraak met een lokale coalitie van diverse actoren, gebruikers en waterloopbeheerders. Het project Water-Land-Schap biedt perspectieven om realisaties op het

terrein concreet te maken. In 2019 werden tal van demoprojecten voorbereid waarvan er uiteindelijk drie werden ingediend (spaarbekkens, erosiebestrijdingsmaatregelen...). In 2019 werden ook samenwerkingsovereenkomsten gesloten tussen de VMM en de steden Waregem en Harelbeke. Concrete inrichtingsstudies worden door Leiedal opgemaakt voor o.a. de Collegewijk in Harelbeke en de Hippodroom en het Jeugdeiland in Waregem. Die inrichtingsplannen worden participatief ontworpen met bewoners zodat ze de komende 4 à 5 jaar op het terrein kunnen worden gerealiseerd.

Voedselrijk

Leiedal is partner van het project 'Voedselrijk, naar een regionale voedselstrategie' binnen het Programmadocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) 'Samenwerking tussen platteland en stad'. In 2019 werd het vervolgproject opgestart met concrete acties rond lokale voedselproductie (voedselevent, voedselspel, voedseltafel). Leiedal focust als medepartner voornamelijk op de ruimtelijke aspecten van lokale voedselproductie in relatie tot de regionale ruimtelijke visie.

Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

Op 17 mei 2019 selecteerde de Vlaamse regering het traject voor de opmaak van een intergemeentelijk ruimtelijk beleidsplan voor de regio Zuid-West-Vlaanderen als een van de pilootprojecten Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Met dat traject is het de bedoeling te onderzoeken hoe de ruimtelijke regiovisie specifiek kan worden verankerd in het instrument van de ruimtelijke beleidsplanning. In 2019 werd het instrument en de bijbehorende procedure van een intergemeentelijk ruimtelijk beleidsplan onderzocht. Daarnaast werden de gemeenten ook bevraagd. Uit het onderzoek bleek dat het niet interessant is om één intergemeentelijk ruimtelijk beleidsplan op te maken voor de volledige regio. De gemeenten onderschrijven wel de ruimtelijke regiovisie en hebben ook interesse om rond bepaalde thema's een intergemeentelijke visie uit te werken. In het vervolgtraject van het pilootproject wordt onderzocht om de ruimtelijke regiovisie te herwerken tot een strategische visie. Daarnaast worden intergemeentelijk ook enkele ruimtelijke beleidskaders uitgewerkt. De opgemaakte strategische visie en de ruimtelijke beleidskaders kunnen door de gemeenten in hun eigen gemeentelijk ruimtelijk beleidsplan worden opgenomen.

REKOVER+

Het derde en laatste jaar van het strategisch project REKOVER+ werd afgesloten eind februari 2019. Gedurende het proces verruimde de focus van REKOVER+ naar aanleiding van de regionale visievorming met de verbreding van thema's. De klemtoon lag hierbij niet enkel meer op projecten gelinkt aan de visie regio Kortrijk en openbaar vervoer, maar ook op het opvolgen, begeleiden en uitvoeren van een aantal acties met doorstart i.s.m. Vlaanderen en de provincie West-Vlaanderen. Die acties met doorstart zijn gedefinieerd in de ruimtelijke regionale visie en zijn acties waarvoor een geïntegreerde aanpak en samenwerking met lokale en bovenlokale partners centraal staan. Het betreft de volgende acht acties:

- Geïntegreerde aanpak Vervoerregio Kortrijk
- Geïntegreerde opmaak en uitvoering van een activerings- en herstructureringsstrategie voor (watergebonden) bedrijvigheid.

- Activeren van productieve landschappen waarbij gezocht wordt naar de ontwikkelingsmogelijkheden voor landbouw met inbegrip van synergiën, verwevenheid en meervoudig ruimtegebruik in de open ruimte.
- Geïntegreerde aanpak van de Leievallei van Wervik tot Deinze, in afstemming met Vlaamse (Seine-Schelde, vervoerregio's, AGNAS...) en lokale processen.
- Geïntegreerde regionale strategie voor de kleinhandel in de regio Zuid-West-Vlaanderen, voor het versterken van kernen en stedelijk netwerk.
- Geïntegreerde aanpak van het planproces K-R8 in relatie tot het multimodaal en complementair ontwikkelen van de ontwikkelingspolen in het stedelijke netwerk.
- Geïntegreerde aanpak van het complex project 'Opwaardering en/of aanpassing van het Kanaal Bossuit-Kortrijk voor klasse Va-schepen'.
- Onderzoek naar de potenties en draagkracht van de omgeving van de luchthaven Kortrijk-Wevelgem.

Deze acties zijn ondertussen ook opgenomen in de interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Overheid, de Provincie West-Vlaanderen en intercommunale Leiedal als verlengstuk van de dertien lokale besturen. De ambitie van die samenwerking is om op korte termijn omtrent de regionale acties met doorstart een aantal engagementen te definiëren, partnerschappen op te zetten en samen uitvoeringsgericht aan de slag te gaan. De definitieve versie van de samenwerkingsovereenkomst lag op tafel bij de afsluiting van REKOVER+ en werd door de Vlaamse Departementen Omgeving en Mobiliteit, de Deputatie Provincie West-Vlaanderen en de dertien gemeenten van Zuid-West-Vlaanderen formeel goedgekeurd eind 2019.

De uitvoering van de acties zal in de toekomst worden opgevolgd en onderling afgestemd en gecoördineerd in het interbestuurlijk overleg (IBO). Het IBO moet de beleidsmatige besluitvorming over deze regionale acties voorbereiden, waarbij de ontwikkeling van ruimtelijke kwaliteit vooropstaat.

Contrei

In oktober 2019 startte het strategisch project Contrei, in navolging van REKOVER en REKOVER+. De focus van het strategisch project is het verder uitvoeren van de regionale acties met doorstart (zie hierboven opgesomd) opgenomen in de interbestuurlijke samenwerking. De taken van het coördinatieteam in Leiedal zijn breed, namelijk het opvolgen, inhoudelijk ondersteunen en begeleiden van acties waarvoor Vlaanderen of de provincie de trekkersrol opnemen, het concreet uitwerken van acties waarvoor de regio de leiding neemt, de procesvoering m.b.t. het creëren van een regionaal draagvlak voor de verschillende acties via intergemeentelijke afstemming op de Conferentie van Burgemeesters en raad van bestuur Leiedal en via regionale afstemming op de Regioraad en het interbestuurlijk overleg.

Leiedal maakt deel uit het projectteam, waar ook medewerkers van het Departement Omgeving Vlaanderen en de diensten gebiedsgerichte werking en ruimtelijke planning van de provincie actief bij betrokken zijn. De rol van het projectteam bestaat erin om de verschillende acties te coördineren en op elkaar af te stemmen via een geïntegreerde aanpak; telkens met de ambities en ruimtelijke krachtlijnen van de ruimtelijke regionale visie als basis. Ter voorbereiding van het interbestuurlijk overleg worden de acties eerst ambtelijk besproken en afgetoetst met de betrokken Vlaamse en provinciale administraties. De beide overleggen worden georganiseerd door het projectteam.

Binnen het luik communicatie neemt Leiedal de overkoepelde taak op zich, met de opzet van een website m.b.t. de interbestuurlijke samenwerking, de digitale ondersteuning voor de interne kennisdeling van het projectteam en de organisatie van een aantal Contrei-ateliers. Een laatste onderdeel van het strategisch project Contrei is het opzetten van een methodiek voor de monitoring en opvolging van het ruimtebeslag in de regio, met als doel strategische beleidskeuzes beter af te stemmen of indien nodig bij te sturen.

In het najaar van 2019 lag de focus van het coördinatieteam Leiedal op:

- De opvolging van de uitwerking van de evaluatietool watergebonden sites. Deze tool wordt opgemaakt door de Vlaamse Waterweg met het oog op een regionale herstructureringsstrategie rond watergebonden bedrijvigheid.
- De analyse van regionale kleinhandel; de eerste stap in de uitwerking van een regionale strategie.
- De opvolging en inhoudelijke ondersteuning van het GRUP K-R8, meer specifiek voor de fase van de publieke raadpleging van de startnota 1.
- Opmaak regionaal advies (via regionale afstemming) over de startnota GRUP K-R8.
- De opvolging van de werkgroepen in het kader van het complex project Kanaal Bossuit-Kortrijk, ter voorbereiding van de synthesesnota en het voorkeursbesluit.
- Opvolgen van de ambtelijke werkgroepen en stuurgroepen in het kader van de Vervoerregio Kortrijk, meer specifiek omtrent de opmaak van het openbaarvervoersplan.
- De voorbereiding (ambtelijk overleg) en opvolging van het interbestuurlijk overleg.

Blauwe Ruimte

Samen met de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai zet Leiedal in op de Blauwe Ruimte. De focus in 2019 lag op de organisatie van een ideeënwedstrijd om studenten concrete voorstellen te laten maken voor drie gebieden in het Blauwe Park. Voor onze regio werkten de studenten op Geluwe. De resultaten van deze ideeënwedstrijd werden getoond tijdens Kortrijk Creativity Week in oktober.

Binnen de werking van de Eurometropool was Leiedal sterk betrokken bij de actiegroep rond de Blauwe Ruimte. Het Blauwe Park van de Eurometropool, zoals het op de Wereldwaterdag van 2018 in de markt werd gezet, werd dit jaar verder uitgewerkt in vijf thematische werkgroepen. Leiedal trekt de werkgroep 'website en cartografie' en maakte een editeerloket zodat de partners van de Eurometropool zelf projecten kunnen toevoegen aan de blauweruimtekaart. Op Wereldwaterdag op 22 maart 2019 stelde Leiedal de geactualiseerde versie van de website voor. Met de organisatie van de Blue Walks had de burger de gelegenheid om op een wandel-, fiets- of boottocht kennis te maken met alle aspecten van de Blauwe Ruimte.

Leiedal heeft meegewerkt aan het Interreg-microproject 'De Blauwe Ruit' om de lus van 90 km van het Kanaal Bossuit-Kortrijk, Schelde en Spierekanaal, Marque, Deule en Leie als fietsroute in 2020 te bewegwijzeren. De grafische dienst van Leiedal heeft voor die bewegwijzering het ontwerp gemaakt.

In 2019 bleef Leiedal ook een aanspreekpunt voor grensoverschrijdende adviesvragen rond Franse plannen via het Vlaams Interbestuurlijk Coördinerend Overleg Ruimtelijke Ordening (VICORO).

Vanuit Leiedal werd de insteek gecoördineerd van de Vlaamse partners voor het PLUI HD, PLUI de la Communauté d'agglomération de la Porte du Hainaut (CAPH).

2.3 Visie en plannen vertalen op het terrein

Leiedal begeleidde de lokale besturen in 2019 niet alleen bij het definiëren van strategische ruimtelijke projecten en programma's, maar ook bij de realisatie van concrete sleutelprojecten op het terrein en bij de opmaak van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP). In 2019 waren er in totaal 65 RUP's actief.

De gedefinieerde ontwikkelingsperspectieven in een RUP of een masterplan worden ook door ondersteuning op het vlak van projectregie in de praktijk gerealiseerd. Dat kan gaan om een grote diversiteit aan zaken die op maat en in overleg bepaald worden: onderhandelingen in functie van verwervingen, het doorlopen van trajecten van verkoop onder voorwaarden/concessies, het voorbereiden van beleidsbeslissingen, het uitschrijven van subsidiedossiers...

2.3.1 Zwevegem Transfo

De plannen voor de reconversie van de site Transfo kregen in de loop van 2019 verder vorm op diverse domeinen. Leiedal stond in voor:

- De coördinatie van de werkgroep Projectregie.
- Het begeleiden van het woonproject van huisvestingsmaatschappij Eigen Haard en de publiek-private samenwerking voor de realisatie van private woningen en een park.
- Een actieve deelname aan de raad van bestuur van vzw Transfo en coördinatievergaderingen.
- Het uitwerken van de thema's duurzame energie en energie-educatie op de site in het kader van het project Empower 2.0. De opmaak van een dossier voor een regelluwe zone voor de realisatie van een circulair smart grid.
- Het afronden van het project INT-HERIT, een Europees project binnen het programma URBACT, rond het beheer van grote erfgoedsites in kleine en middelgrote gemeentes, in casu Transfo in Zwevegem.
- Het indienen van RE/SOURCED, een nieuw Europees project binnen het programma Urban Innovative Actions, voor de verdere realisatie van een smart grid op Transfo en een bezoekersparcours rond onroerend erfgoed en hernieuwbare energie.
- Het organiseren van het gebruikersoverleg.
- Het onderzoek naar mobiliteit en parkeren op de site.
- Het opmaken van de plannen en het bestek voor de realisatie van kantoren in het Nieuw Transfogegebouw.
- Het opmaken van de plannen en het bestek voor de renovatie van de oude loods.
- Het begeleiden van de komst van een klimzaal op de site.
- Het voorbereiden en afsluiten van de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente Zwevegem, Leiedal en de provincie West-Vlaanderen.

2.3.2 Ondersteuning van de stad Menen bij de Leiewerken

In 2014 ontwikkelde Leiedal samen met het stadsbestuur, de inwoners en stakeholders een algemene visie op de toekomstige ontwikkeling van de stad Menen. De Leiewerken waren erg bepalend in het masterplan 'Samen de stad ontwerpen'. Ondertussen maakt De Vlaamse Waterweg volop werk van dit project. Leiedal ondersteunt de stad Menen om samen met De Vlaamse Waterweg nv tot een kwaliteitsvol project te komen. De ondersteuning omvatte in 2019 onder meer ontwerpend onderzoek rond de landingen van de brug en de inpassing in de publieke ruimte, het opmaken van een voorstel van samenwerkingsovereenkomst, ondersteuning bij de tweewekelijkse werkgroepen, het voeren van onderhandelingen voor aankopen door de stad Menen, het adviseren van een mogelijk nieuw bouwprogramma in nauwe relatie met de Leiewerken, het ontwerp voor de inrichting van het Barakkenpark...

2.3.3 Ondersteuning bij de reconversie van de brandweerkazerne in Deerlijk

Leiedal ontwikkelde een algemene visie op de toekomstige reconversie van de brandweerkazerne in de gemeente Deerlijk tot een centrumplein en centumpark. Leiedal bood in 2019 verdere procesbegeleiding bij de uitrol van dit project en begeleidde de gemeente bij het opzetten van een tijdelijk gebruik tussen het moment van vertrek van de brandweerkazerne en de sloop van de gebouwen.

2.3.4 Visievorming aanpak sectorale BPA's Harelbeke en Zwevegem

Leiedal werkte eerder samen met de stad Harelbeke een methodiek uit voor de evaluatie van de toekomstige ontwikkeling van zonevreemde bedrijven waarvoor een tiental jaar geleden sectorale Bijzondere Plannen van Aanleg (BPA) werden opgemaakt. Veel van die bedrijven zijn paarse sproeten, vaak gelegen in de open ruimte. Voor die locaties werd een theoretische afweging gemaakt, met de vraag of bij uitdoving van de huidige activiteiten een herinvulling nog wel wenselijk is. De methodiek vertrok vanuit een brede ruimtelijke evaluatie van de sites om vervolgens op maat van elke site diepgaander een beoordeling te geven. In 2019 werd eenzelfde project opgestart in de gemeente Zwevegem.

2.3.5 Projectregie centrum Wevelgem

In 2018 werd een masterplan voor het centrum van Wevelgem opgemaakt. Aanleiding was het vrijkomen van de huidige zwembadsite eind 2020, door de bouw van een nieuw zwembad op de sportsite. Het masterplan had als doelstelling een herinvulling van de zwembadsite te onderzoeken, als een eerste stap naar een aantrekkelijker en leefbaarder centrum. In samenwerking met Leiedal en extern stedenbouwkundig ontwerper Els Nulens werd een algemeen kader ontwikkeld, een langetermijnvisie die ambitieuze principes formuleert. Het masterplan stelt een drietal belangrijke structuren/projecten voor waarop de komende jaren verder zal worden gewerkt.

Binnen de opdracht van projectregie ondersteunt Leiedal de gemeente verder in het stap voor stap realiseren van de ambities in het masterplan. Een belangrijke eerste stap hierin was de opmaak van een subsidiedossier voor proeftuinen ontharding voor het deelproject Campus Wevelgem. Die subsidie werd eind 2019 ook toegekend en de opstart werd voorbereid. Het onthardingsproject

omvat niet alleen een ontwerpmatige opdracht, maar ook een intensief participatietraject met alle gebruikers in de omgeving, in het bijzonder senioren en jongeren. Ook hierin ondersteunt Leiedal de gemeente.

Verder werd in 2019 het masterplan door de gemeenteraad formeel goedgekeurd en werden de korte- en middellangetermijnacties vastgelegd. Een kortetermijnactie is het zoeken naar een alternatief voor de turnzaal van de gemeentelijke basisschool die nu ook in de zwembadsite opgenomen is. Creëren van kansen voor dubbelgebruik is hier steeds een uitgangspunt.

2.3.6 Masterplan Kuurne

Hoe moet het centrum van Kuurne er over 15 jaar uitzien? Hoe bouwen we een veiliger voetgangers- en fietsersnetwerk uit? Hoe zorgen we voor een leefbaar en levendig centrum? Hoe kunnen we de relatie met de Leie versterken? Samen met Leiedal werkt Kuurne aan een geïntegreerde ruimtelijke visie voor Kuurne 2035.

Behalve op een algemeen toekomstbeeld ligt de focus op een aantal belangrijke trajecten: de centrumvernieuwing, de toekomstige ontwikkelingen aan de Leieboorden en site Damier, de omgeving van de renbaan, de uitvoering van het masterplan Sint-Pieter...

De ruimtelijke visie Kuurne 2035 wordt gevoed door experts, stakeholders, partners en inwoners. Eind juni werd een eerste ontwerpweek gehouden in samenwerking met Leiedal en extern ontwerper Els Nulens. Tijdens de workshop werd vooral gefocust op de volgende thema's, projecten en sites: beeldkwaliteit en appartementisering, Kuurne aan de Leie, de vergroening van het centrum en aandacht voor voetgangers en fietsers.

De resultaten van deze workshop werden na de zomer tentoongesteld en gepresenteerd, zowel fysiek als digitaal, met verschillende mogelijkheden om feedback te geven. In november 2020 werden de plannen op basis van die feedback aangepast en kwamen de omgeving van de renbaan en Sint-Pieter aan bod. In 2020 wordt die visie aan het brede publiek voorgesteld. In de visie werden de uitdagingen rond klimaatadaptatie expliciet meegenomen. Er werden ontwerpvoorstellen geformuleerd die het centrum van Kuurne vergroenen en ontharden. Er werd gezocht naar mogelijkheden rond duurzame mobiliteit en goede luchtkwaliteit. Het warmtenet maakt deel uit van de plannen.

2.3.7 Kunstacademie Zwevegem

De gemeente Zwevegem wil een nieuwe kunstacademie bouwen. Leiedal nam hiervoor in opdracht van de gemeente de projectregie op zich. De projectregie omvatte het opmaken van het bestek, het organiseren van een wedstrijd en jury en het schrijven van het gunningsverslag voor het aanstellen van een ontwerper. Zodra de ontwerper was aangesteld, verzorgde Leiedal de algemene opvolging van het project, de organisatie van een maandelijkse stuurgroep, overleggen met voorbereiding en verslaggeving, de terugkoppeling naar de stuurgroep van Transfo... Daarnaast ondersteunde Leiedal de gemeente ook in het onderzoeken van alternatieve locaties voor de petanqueclub.

2.3.8 Beeldkwaliteitsplan Wervik – Geluwe

In 2019 werd het beeldkwaliteitsplan voor Geluwe (Wervik) afgerond. In dat plan werd op zoek gegaan naar de eigenheid van Geluwe. Om die eigenheid te (her)ontdekken, werden de landschappelijke en historische onderleggers van het dorp bestudeerd. Daarnaast werd ook op zoek gegaan naar de structuur die nu in Geluwe aanwezig is. Vanuit de verworven kennis van het dorp reikt het beeldkwaliteitsplan ten slotte een aantal richtlijnen en handvaten aan, met als doel de identiteit en beeldkwaliteit van Geluwe te versterken. Het beeldkwaliteitsplan werd op 18 juni 2019 voorgesteld aan de bevolking.

2.3.9 Vlaspark Kuurne

Leiedal neemt de projectregie van het Vlaspark in Kuurne op zich. In 2018 kocht Leiedal roterij Sabbe en twee naastliggende gebouwen, om zo samen met de gemeente Kuurne de regie in handen te hebben. In 2019 werd een aantal onderzoeken gevoerd om de herbestemming van de roterij en de gebouwen voor te bereiden. Leiedal liet een opmeting uitvoeren, werkte een voorstel uit voor de inrichting van het pleintje en vroeg subsidies aan voor een materiaaltechnische studie en een haalbaarheidsonderzoek voor de herbestemming van de roterij. Daarnaast werd ook onderzoek gedaan naar de herbestemming van de paardenloods, die bij de roterij ligt.

Samen met de gemeente en het Agentschap Onroerend Erfgoed is ook een oefening opgestart voor de opmaak van een actieplan voor het behoud en de opwaardering van de site Verschaeve. Een unieke vlassite met nog werkende authentieke vasmachines.

De mogelijke ontwikkeling van de parking Damier, de bijbehorende gemeenteloods en het recyclagepark werd mee bestudeerd in het kader van de opmaak van het masterplan voor Kuurne in zijn geheel.

2.3.10 Bomarbre Corex Harelbeke

Het onderzoek betreft het zoeken naar toekomstmogelijkheden voor de bedrijfssites van Bomarbre, Corex en Omniplex. Het gebied ligt tussen de Toekomststraat, Beversestraat en Wolvenstraat in Harelbeke. Bomarbre en Corex zouden tegen 2020 verhuizen naar een andere locatie. De inrichtingsstudie start met een analyse van de bestaande ruimtelijke en juridische toestand. Op basis van juridisch-planologische studies en de concrete noden vanuit de stad werd onderzocht wat er op het terrein programmatorisch en juridisch mogelijk is.

De studie omvat ook een luik ontwerpend onderzoek naar een kwalitatieve herontwikkeling met focus op het behoud van bedrijvigheid, samen met een onderzoek naar de mogelijke optimalisatie van de verkeersafwikkeling. Gezien de ligging in de Oostwijk en de nabijheid van de stadskern wordt kwalitatieve randafwerking met wonen overwogen. De studie werd opgeleverd in de zomer van 2019.

2.3.11 Inventarisatie en evaluatie voetpaden in Waregem en Deerlijk

In 2019 werden de voetpaden in de kernen van Waregem en Deerlijk geïnventariseerd en geëvalueerd. Dat gebeurde via een geoloket tijdens verschillende terreinonderzoeken. Na de

verwerking van de verzamelde gegevens kreeg het bestuur meer informatie over de status, de breedte, de zichtbare toestand, de obstakels en naadloze overgangen van de trottoirs. Dat alles genereert kennis en inzicht om een degelijk voetgangersbeleid te voeren en draagt bij tot een kwalitatief stads- en dorpsweefsel. De gegevens van de inventarisatie werden verder gebruikt voor onderzoek naar het voetgangersnetwerk in Waregem.

2.4 Werkmethodes en kennisdeling

Leiedal capteert uitdagingen en problematieken die leven bij de gemeenten in functie van een gezamenlijke aanpak met diverse werkmethodes en doorgedreven kennisdeling.

2.4.1 Aanbieden van praktische ondersteuning

Leiedal bood haar vennoten in 2019 naast strategische ook praktische ondersteuning via verschillende formules van interlokaal overleg:

- Intergemeentelijk Overleg Ruimtelijke Ordening (IGORO) waarbij heel diverse agendapunten en thematieken aan bod kwamen: kernversterking, aandachtspunten bij de RUP-procedure, Codextrein, woonprogrammatie West-Vlaanderen, financiële incentives onroerend erfgoed, voorontwerp decreet woonreservegebieden, sloopopvolgingsplan, integratie natuurvergunning, potenties voor warmtenetten in de regio, ervaringen bij omgevingsvergunning...
- Intergemeentelijk milieuoverleg, in samenwerking met de provincie West-Vlaanderen en de WVI: de bekkenwerking, regelgeving lozingsvergunning en –normen, regelgeving bronbemaling, aanpak bij asbestbrand, regelgeving grondverzet, samenwerking met de afdeling handhaving, soortenbesluit en –bescherming, de werking van Inagro en agrobeheergroepen, Vlarentrein 2017, milieuhandhaving in de praktijk...
- Met de groenambtenaren van de dertien gemeenten wordt afzonderlijk overleg georganiseerd rond de praktische kant van groenbeheer binnen het gemeentelijke patrimonium.
- Kerngroep WarmerWonen (tweemaandelijks) en intergemeentelijk woonoverleg (1 x in 2019) als platformen voor uitwisseling, afstemming, inspiratie en voorbereiding acties rond wonen, welzijn en energie.
- Overleg Burgemeestersconvenant: activeren en faciliteren van lokale acties ter uitvoering van het lokale klimaatbeleid vanuit de regionale coördinerende rol binnen het Burgemeestersconvenant, medeorganisatie van de West-Vlaamse kennisplatformen Burgemeestersconvenant.
- Dossiergebonden overleg: in 2019 ging Leiedal verder met het faciliteren van dossiergebonden overleg tussen stedenbouwkundige ambtenaren. Op die manier kunnen collega's informatie uitwisselen over specifieke of complexe dossiers.

Vanuit Leiedal worden ook verschillende lokale werkgroepen opgevolgd:

- Mobiliteitscommissie in Deerlijk.
- Ondersteunen van gemeenten bij lokaal woonoverleg en bij hun activiteiten in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden rond wonen.
- Ondersteunen van gemeenten bij lokale erfgoedcommissies en bij een intergemeentelijke methode om bouwkundig erfgoed te waarderen en te adviseren.

Daarnaast is Leiedal ook actief in diverse bovenlokale netwerken:

- Vlinter (koepelorganisatie van de elf Vlaamse intergemeentelijke verenigingen voor streekontwikkeling): werkgroepen wonen, milieu, mobiliteit (vervoerregio's), energie, Burgemeestersconvenant, herbestemming kerken en ruimtelijke planning.
- Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG): werkgroepen ruimtelijke ordening, wonen, Burgemeestersconvenant.
- VLM Open Ruimte Platform: opzet van een toekomstgerichte aanpak voor de inrichting en het beheer van de open ruimte. Er wordt nu op een programmatorische manier verder gewerkt, aan waterlandschappen, voedselparken, gewaardeerde landschappen, luwteoases, circulaire landschapsbouw, grondzaken... De inzichten werden door Leiedal meegenomen in het traject productieve landschappen van ZeroRegio.
- Deelname aan workshops rond Energiewijken die werden opgezet door het Departement Omgeving en het Team Vlaams Bouwmeester. Labo Ruimte wil een traject Pilotprojecten Energiewijken opstarten en roept lokale beleidsmakers en burgercoöperaties op om ervaringen te delen rond energieprojecten op wijkniveau.
- Segmentatiestudie.
- Netwerk IABR (internationale architectuurbiënnale Rotterdam) als opvolging van de tentoonstelling in Rotterdam waar ZeroRegio partner was.
- Provinciale Milieu- en Natuurraad (MINA) waarin Leiedal en de WVI de gemeenten vertegenwoordigen. In 2019 werd de werking en de samenstelling van de MINA-raad hervormd met een formeel en een informeel gedeelte.
- VLARIO, netwerk rond riool- en waterbeheer: toepassing verordening hemelwater, hemelwaterplannen, planning en financiering gemeentelijke rioleringen, klimaatadaptatie, waterzuivering in het buitengebied...
- Overleg met Fluvius, de WVI en de provincie West-Vlaanderen in het kader van het Burgemeestersconvenant.
- Technische werkgroep PDPO III: Leiedal maakt deel uit van de technische werkgroep die de projectvoorstellen binnen West-Vlaanderen adviseert aan het managementcomité.
- Bekkenwerking Leie en Bovenschelde: Leiedal maakt deel uit van de bekkenstructuren en verzorgt een terugkoppeling naar de gemeenten. Binnen de bekkenwerking worden de nieuwe stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 voorbereid en de wateruitvoeringsprogramma's, de investeringsplannen en de aanduiding van signaalgebieden geadviseerd.

2.4.2 Ondersteuning kwalitatieve architectuur en publieke ruimte

Samen met de provincie West-Vlaanderen, WVI en de VLM zet Leiedal zich binnen WinVorm al jaren in om de ruimtelijke kwaliteit in West-Vlaanderen naar een hoger niveau te tillen. De focus ligt op publieke overheden. WinVorm organiseerde in 2019 voor de 19e keer een lezingenreeks. Leiedal bleef ook actief in de Kwaliteitskamer. De Kwaliteitskamer biedt ondersteuning en advies aan gemeentebesturen om op stapel staande publieke projecten kwaliteitsvol te ontwikkelen en te realiseren.

Nog in 2019 organiseerde Leiedal samen met Archipel vzw een dubbellezing met het werk van Denis Dujardin en Lieven Dejaeghere. De lezing paste in het kader van Kortrijk Creativity Week en bood aan het brede publiek de kans om met jong en ouder creatief talent kennis te maken.

Binnen de Europese Interreg V-projecten Tripod II en C2L3Play werkte Leiedal in 2019 samen rond zowel producten voor de publieke ruimte als rond de inzet van nieuwe technologieën bij participatie.

2.4.3 Onderzoek en ontwikkeling

Leiedal verkende in 2019 diverse nieuwe thema's met het oog op een toekomstige ondersteuning van de lokale besturen.

In Zuid-West-Vlaanderen tekenden de 13 burgervaders het Burgemeestersconvenant voor 40% minder CO₂ tegen 2030. Een uitdaging, want in 2017 behaalden we een score van -11% CO₂ ten aanzien van 2005, ondanks diverse inspanningen. Binnen het traject rond een regionale energiestrategie bepaalt Leiedal samen de lokale besturen hoe we de klimaatdoelstellingen van het Burgemeestersconvenant kunnen halen aan de hand van warmtenetten, wind- en zonne-energie. De regionale energiestrategie onderzoekt ruimtelijke kansen voor hernieuwbare energie in Zuid-West-Vlaanderen, bepaalt hoe we 40% CO₂ kunnen reduceren tegen 2030, en stelt concrete klimaatacties voor per gemeente.

In het Klimaatmanifest 2018 (ZeroRegio) kwam ontharding als een belangrijke actie naar voren. Ook vanuit de burgerbevraging tijdens het klimaatfestival in Zwevegem in oktober 2019 werd ontharding als actie met het meeste draagvlak aangeduid. Er werd ontwerpend onderzoek gedaan op een aantal typegebieden in Harelbeke en Anzegem. Verschillende subsidiedossiers werden ingediend, waarvan één met succes, namelijk de campusomgeving uit het masterplan Centrum Wevelgem. Het thema ontharden wordt meegenomen in heel wat plannen en ontwerpend onderzoek, onder meer in Kuurne 2035.

Binnen HeatNet en ZeroRegio onderzocht Leiedal hoe warmtenetten en klimaatadaptatie als motor kunnen werken voor de transformatie van bestaande omgevingen, in het bijzonder bestaande verkavelingen. Er werden linken gelegd met andere relevante actoren in Vlaanderen. Mogelijkheden tot realisatie op het terrein werden onderzocht. Ook binnen BISEPS werd heel wat onderzoek verricht om het potentieel qua samenwerking tussen bedrijven op het vlak van energie optimaal te kunnen inschatten.

2.4.4 Studiowerk met KU Leuven

In samenwerking met de faculteit Architectuur van KU Leuven daagt Leiedal de studenten elk academiejaar uit om ontwerpend te onderzoeken wat de uitdagingen voor de toekomst zijn en wat de ruimtelijke weerslag ervan is. In 2019 onderzochten de studenten op welke wijze het Blauwe Park van de Eurometropool zich verder zou kunnen ontwikkelen. De studenten werkten, in overleg met de betrokken medewerkers van Leiedal, concrete inrichtingsvoorstellen uit voor specifieke sites op en rond de Heulebeek.

2.4.5 Doorwerking van de gedragen regionale ruimtelijke visie

De ruimtelijke visie voor de regio van Leie en Schelde werd eind 2018 gevalideerd door de colleges van de 13 gemeenten en steden van Zuid-West-Vlaanderen. Ook de Provincie West-Vlaanderen en Vlaanderen keurden de visie goed. In het najaar van 2019 werd de regiovisie in de

intergemeentelijke samenwerking (zie ook punt 2.2.2) onderschreven als basis voor verdere geïntegreerde samenwerking en afstemming rond strategische en complexe projecten, als basis voor uitvoering van regionale en lokale acties, en als inspiratiebron voor toekomstige ruimtelijke beleidsplannen.

Daarnaast legt de samenwerkingsovereenkomst nog volgende afspraken vast:

- De realisatie van de krachtlijnen uit de ruimtelijke visie voor de regio van Leie en Schelde door de selectie van een aantal regionale acties met doorstart.
- Het uitbouwen van het partnerschap en het onderschrijven van de werking van het interbestuurlijk overleg Zuid-West-Vlaanderen (IBO).
- De periodieke evaluatie van het ruimtebeslag in de regio en het zoeken naar afstemming en samenwerking rond periodieke monitoring ter ondersteuning van de realisatie van de regionale acties.

De komende jaren wil Leiedal de regiovisie actueel houden door het meewerken aan en het definiëren van regionaal studiewerk met kennisinstellingen. Leiedal zal ook de vinger aan de pols houden om ervoor te zorgen dat de ambities en ruimtelijke krachtlijnen van de regiovisie worden ingebed in het provinciaal ruimtelijk beleidsplan en het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, beide in opmaak. Daarnaast zal Leiedal de subsidiemogelijkheden blijven verkennen om de geformuleerde acties van de regiovisie kracht bij te zetten en uit te voeren op het terrein. Leiedal zorgt ook voor de concrete vertaling van de beleidskeuzes uit de regiovisie in lokale plannen, beleidsplannen, uitvoeringsplannen, verordeningen en masterplannen.

3 Werkdomein Mens en Samenleving

Leiedal helpt de streek te ontwikkelen tot een plek waar het goed werken, leven en wonen is. Werken aan streekontwikkeling is dus mee een antwoord bieden op de uitdagingen rond demografie, zorg, sociale cohesie, welzijn, thuisloosheid, armoede, sociaal beleid, recreatie, cultuur, sport en leefkwaliteit in deze regio. Door het werkdomein Mens en Samenleving verder uit te bouwen, wil Leiedal die facetten nog explicieter betrekken in haar werking. Leiedal wil de komende jaren de intergemeentelijke en streekpartners ondersteunen die actief zijn in de domeinen wonen, cultuur, sociaal beleid, sport en recreatie en sociale economie. Die ondersteunende rol omvat het zichtbaar maken en activeren van kruisverbanden. W13 vormt hierin een belangrijke partner, onder meer in het samenwerkingsverband Energiehuis 2.0. Ook met Logo Leieland werd nauwer samengewerkt vanuit de gezondheidstoets die nu binnen ruimtelijke uitvoeringsplannen een vaste waarde geworden is.

3.1 Wonen

De regio Zuid-West-Vlaanderen staat voor enkele belangrijke uitdagingen op het vlak van het ruimtelijke woonbeleid. Kernversterking, reconversie en een kwaliteitsverhoging van het bestaande woningpatrimonium vormen centrale ankerpunten. De nieuwe maatschappelijke trends en vooruitzichten vragen een transformatie van het bestaande patrimonium en de voorziening van nieuwe woningtypologieën, betaalbare en duurzame woonprojecten in een wisselwerking tussen de initiatiefnemers en de toekomstige bewoners. Leiedal wil de gemeenten hierin ondersteunen zowel beleidsmatig als in de realisatie van concrete projecten.

3.1.1 Beter Wonen

Beter Wonen, het intergemeentelijke samenwerkingsverband rond wonen in Waregem, Anzegem en Spiere-Helkijn, kende zijn tweede en laatste werkingsjaar binnen de lopende subsidieperiode. Een vervolgsubsidiedossier werd uitgewerkt en goedgekeurd, waardoor vanaf 2020 zes jaar lang verder kan worden gewerkt met als bijkomende gemeente Avelgem. Leiedal trad op als initiatiefnemer van het project en is werkgever van de coördinator. De coördinator neemt de algemene coördinatie op zich en voert specifieke taken uit binnen het project. Met het project wordt samen met de medewerkers van de stad en gemeenten en andere partners ingezet op volgende doelstellingen:

- Zorgen voor een divers en betaalbaar woonaanbod.
- Werken aan de kwaliteit van het woningpatrimonium en de woonomgeving.
- Informeren, adviseren en begeleiden van inwoners met woonvragen.

Beter Wonen nam in de drie gemeenten een loketfunctie op waar inwoners met allerlei vragen rond wonen terecht kunnen. De acties die de stad en gemeenten voordien al ondernamen, werden gecontinueerd en waar nodig versterkt. Zo werd in Spiere-Helkijn een gemeentelijk heffingsreglement op leegstand ingevoerd. De achterstand van de gemeente Anzegem met betrekking tot leegstand werd ingehaald. Er werden controles uitgevoerd voor het opsporen van leegstand en op gebrekkige woningkwaliteit van huurwoningen, alsook werden er afspraken gemaakt voor de toekenning van sociale huurwoningen.

Daarnaast werd de werking rond het lokale woonbeleid verder uitgebouwd: er werden afspraken gemaakt met verschillende lokale partners zodat in de toekomst versterkend kan worden samengewerkt, zowel op dossierniveau als ruimer. Er werden met betrekking tot verschillende thematieken sensibiliseringsacties georganiseerd voor inwoners van de gemeenten, alsook werd verkend hoe de gemeenten kunnen inzetten op wonen voor senioren.

3.1.2 Warmer Wonen

Als regisseur Warmer Wonen zet Leiedal in op een kwalitatiever woningpatrimonium door het stimuleren van schaalvergroting en een versnelling van de renovatiemarkt. In 2019 ondernamen Leiedal en de betrokken partners de volgende initiatieven:

- Samen met de andere partners in de regio meewerken aan het concretiseren van een Energiehuis 2.0, wat resulteerde in een samenwerkingsovereenkomst met W13.
- Voorbereiden van nieuwe subsidiedossiers in functie van het verruimen van de financiering voor renovatie(begeleiding) in de regio: SUPRA (Elena), EROSS (Energetische Renovatie One Stop Shop).
- Ingebruikname van een geïntegreerd digitaal klantenbeheersysteem en rapportering voor de RenovatieCoach: de Renovatietool.
- Evalueren en herhalen samenstelling aannemerspool.
- Jaarlijkse update van de website Warmer Wonen.
- Uitbouwen van een uniek digitaal klantendossier voor de verschillende actoren in de regio actief rond wonen, energie, sociaal beleid in samenwerking met W13 en met subsidies van het Vlaams Energie Agentschap (VEA).
- Verkennen van de mogelijkheden van een rollend fonds via een subsidiedossier in samenwerking met W13, via opvolging van initiatieven bij de provincie of Vlaanderen, via nieuwe subsidiedossiers.
- Verder uitbouwen en versterken van het aanbod renovatiecoaching voor de brede bevolking in de regio:
 - Kwantitatief: verdubbeling aantal dossiers ten opzichte van 2018.
 - Inhoudelijk: verder inzetten op kwetsbare doelgroepen in samenwerking met lokale besturen, opzetten van projecten binnen de burenpremie, collectieve renovatie gesteund door Fluvius, waar mogelijk samenwerking opzetten met sociale huisvestingsmaatschappijen en herhalen samenstelling aannemerspool.
 - Communicatief: blijvend inzetten op verschillende communicatie-initiatieven: website Warmer Wonen up-to-date houden, artikels in lokale infobladen, verspreiden brochures, klimaatcaravan, aanspreken van specifieke doelgroepen, senioren, doe-het-zelf, appartementen...
 - Binnen Empower de burenpremie (collectieve renovatie) van Fluvius verder verkennen en proberen te activeren. Hiervoor werd in Wevelgem een project opgezet samen met de shm De Vlashaard en het gemeentebestuur. Flankerend aan een renovatieprogramma vanuit De Vlashaard voor de sociale huurwoningen boden de RenovatieCoaches begeleiding aan de koopwoningen die wensen mee te stappen in een groepsrenovatie. Verder werd een samenwerking opgestart met verschillende syndici in de regio voor de renovatie van appartementsgebouwen.
 - Actieve rol in communicatie vanuit Warmer Wonen binnen het project energieconsulenten, met specifieke aandacht voor kwetsbare doelgroepen, in nauwe samenwerking met W13 en

de energiesnoeiërs. Actieve rol in sociale media, artikels aanreiken aan lokale infokrantjes en brede pers, mailing naar notarissen en immokantoren, verspreiden van folders en flyers, aanwezigheid op Bouwxpo Kortrijk, aanwezigheid met de klimaatcaravan in Wervik, Spiere-Helkijn, Wevelgem...

- In samenwerking met de gezinsbond: organisatie van infomomenten voor deze doelgroep in Waregem en Anzegem waaruit heel wat vragen voor een huisbezoek en advies voortkwamen.
- Behalen van de 500e klant en voeren van communicatie hierrond.

3.1.3 Duurzaam wonen

Leiedal focust op duurzaam wonen bij het ontwerp en de realisatie van woonprojecten. De doorvertaling van de principes ontwikkeld binnen het strategisch project ZeroRegio gebeurde als volgt:

- Verder inzetten van verworven kennis omtrent waterhuishouding, verlichting, biodiversiteit... in toekomstige projecten.
- Voortzetten van het interne traject om in de ontwerp- en realisatiefase van de eigen woonprojecten relevante duurzaamheidsaspecten te integreren.
- Prospectie richten op kernversterkende sites waar een maatschappelijke meerwaarde kan worden gerealiseerd.
- Toepassen duurzaamheidsmeter op verschillende types opdrachten, van ontwerp tot realisatie.

3.2 Cultuur als buur

Zuidwest is sinds 2013 huispartner van Intercommunale Leiedal in de gebouwen van Leiedal. Zowel op het vlak van shared services als communicatie voelen beide organisaties elkaar goed aan. De samenwerking is structureel verankerd door de deelname van zuidwest aan het Verruimd Managementteam van Leiedal en de deelname van Leiedal aan de raad van bestuur van zuidwest. Beide organisaties organiseren samen met onder andere W13 de beleidsgroep Mens en Samenleving.

Erfgoed zuidwest is als culturele erfgoedcel het aanspreekpunt voor roerend erfgoedbeleid, Leiedal als intergemeentelijke onroenderfgoeddienst voor het onroerend erfgoed. Beide organisaties werkten net zoals de voorgaande jaren intensief samen om de lokale besturen te ondersteunen en de erfgoedgemeenschap te betrekken bij hun initiatieven.

De samenwerking resulteerde in 2019 onder andere in:

- Tweemaandelijks regionale stuurgroepen (on)roerend erfgoed waarop synergieën tussen beide werkingen worden gezocht en gecoördineerde acties worden voorbereid.
- Ondersteuning van lokale besturen bij de toekomstvisie op kerken, van inventarisatie van roerend erfgoed (zuidwest) tot ondersteuning bij de opmaak van kerkenplannen en beheersplannen voor beschermde kerken (Leiedal).
- Inbreng van lokale archeologische kennis bij de totstandkoming van archeologienota's.
- Organisatie van het jaarlijkse erfgoedcafé, in 2019 in het teken van een erfgoedbanket in Uzien in Deerlijk.

- Communicatie en marketing: informatie- en communicatie-initiatieven van beide organisaties worden op elkaar afgestemd en waar mogelijk worden linken gelegd, bv. infomarkt op de Samenkomst, nieuwsbrieven...
- Medewerking aan de operationele uitrol van het regionale project UiTpas.

Ook in 2019 bleek dat Leiedal en zuidwest de aangewezen partners zijn om de mogelijkheden te kunnen inschatten om op regionaal niveau initiatieven te nemen die cultuur en ruimte verbinden. Denk aan het Festival van het Landschap dat in 2019 plaatsvond in Sint-Denijs en Tiegem. De bezoekers konden via luisterfietstochten, een poëziewedstrijd, workshops en vele andere initiatieven hun eigen streek en landschap beter leren kennen.

3.3 Sociale economie

Leiedal participeerde in 2019 aan het Regionaal Overleg Sociale Economie (ROSE). Op vraag van W13 nam Leiedal deel aan de bespreking van het 'Actieplan regionale regie lokale sociale economie Zuid-West-Vlaanderen' (2017-2019). Binnen de ambitie om een context te realiseren die in staat is optimaal in te spelen op de noden van kansengroepen, functioneert ROSE daarbij als beleidsvoorbereidende en adviserende groep binnen W13. Hierbij verschuift de focus van lokale projecten naar regionale samenwerking. Tijdens een sessie op de Samenkomst werden de belangrijkste kansen voor sociale economie geduid aan een ruim publiek van beleidsmakers, medewerkers en streekpartners.

3.4 Sociaal beleid

Leiedal ondersteunt het regionaal sociaal beleid via samenwerkingsprojecten met huispartner W13 door specifieke technische en inhoudelijke expertise vanuit de werkdomeinen en werklijnen van Leiedal aan te bieden. Ook de gezamenlijke organisatie van de beleidsgroep Mens en Samenleving draagt hiertoe bij. Tot slot trachten Leiedal en W13 via shared services (huisvesting, communicatie, ondersteunende diensten) en gezamenlijke deelname aan ontmoetingsmomenten elkaars werking te versterken.

3.5 Budafabriek

Leiedal is partner van de Budafabriek en via Designregio Kortrijk van het Buda::lab. De Budafabriek is veeleer een creatieve community dan een gebouw van stenen. Ontwerpers, studenten, kunstenaars en ondernemers ontmoetten er elkaar ook in 2019 vrijuit tijdens de vele events en workshops.

3.6 Sport en recreatie

Leiedal ondersteunde de lokale besturen op het vlak van projectregie en ruimtelijke vraagstukken rond sport en recreatie.

3.7 Designregio Kortrijk

Sinds 2004 is Leiedal partner van Designregio Kortrijk, een samenwerkingsverband tussen overheid, ondernemers en onderwijs met als doel de economische waarde te verhogen van de regio en de creatieve maakindustrie door design thinking toe te passen. Leiedal werkte met Designregio Kortrijk samen voor een aantal initiatieven tijdens Kortrijk Creativity Week in oktober. Het werd een succesvolle editie die veel geïnteresseerden lokte naar Kortrijk Weide. Vanuit een actief partnerschap bleef Leiedal sterk betrokken bij strategische oefeningen om ook het lidmaatschap van het Unesco Creative Cities Network verder te valoriseren. Een aantal initiatieven uitgelicht:

- Tripod II: het ontwikkelen van producten voor de publieke ruimte via een cocreatietraject met ontwerpers en lokale besturen.
- Architectuurlezingen in samenwerking met Archipel tijdens Kortrijk Creativity Week.
- Ondersteuning van de Designers in Residence bij het uitwerken van een concept en de installatie voor 'the future of domesticity'.
- Het Interregproject DESIGN'IN waarbinnen ontwerpmethodieken voor de publieke ruimte verkend en voorbereid werden.
- Het Interregproject C2L3Play waarbinnen onder meer nagedacht werd rond creatieve ideeën voor een sterke zintuiglijke ervaring van een museumbezoek.
- Algemene ondersteuning van Designregio bij hun werking.

4 **Werklijn e-Government**

Het begrip 'slimme regio/stad/gemeente' heeft aan populariteit gewonnen in de afgelopen jaren, maar dreigt ook een containerbegrip te worden door een veelheid aan technologische innovaties, zoals breedbandconnectiviteit, digitale inclusie, Internet of Things, sensoren en smart metering.

De slimme regio Zuid-West-Vlaanderen werkt structureel samen om de gemeenschappelijke noemer te definiëren van het digitaal samenwerken. Alle partners (lokaal en bovenlokaal) van de regio zetten samen in op het bouwen van een visie en strategie voor de regio met afgewogen keuzes in technologie.

Leiedal wil haar opgebouwde kennis en ICT-instrumenten valoriseren om de bestuurskracht van lokale besturen te verhogen en zowel kosten- als tijdsefficiënt te zijn. ICT en e-Government leiden tot winst in de lokale en regionale werking. Innoveren blijft een sleutelwoord in de e-Governmentwerking, waarbij extra aandacht blijft gaan naar het vertalen van die innovatie in zowel de dagelijkse werking van de lokale besturen als hun elektronische dienstverlening.

De inhoudelijke en financiële samenwerking in de Digitale Regio Kortrijk vormt de ruggengraat van de digitale dienstverlening van de gemeenten in de regio. Het samenwerkingsmodel 2017-2020 is geconcretiseerd in web- en andere digitale producten voor de lokale besturen. Hierbij wordt gestreefd naar een gedifferentieerd aanbod tussen nieuwe ontwikkelingen en basisplatformen in samenspraak met die lokale besturen.

In 2019 is vanuit de Digitale Regio Kortrijk (DRK) de webomgeving van alle lokale websites geactualiseerd en verrijkt met de mogelijkheid tot integratie met Mijn Burgerprofiel, waardoor de Vlaamse en lokale digitale visie rond onlinedienstverlening gecombineerd wordt.

Naast het 25 jaar bestaande DRK-platform is ook de basis gelegd voor het DRK Light-platform. Hiermee wil de regio ook een katalysator zijn voor omliggende gemeenten om in te zetten op digitale dienstverlening en daarbij de gebruiker centraal te zetten.

4.1 **Brede aanpak e-Government, focus op visie en aanpak**

De technologische en digitale revolutie biedt veel kansen en opportuniteiten in elk aspect van werken, wonen, leren en leven. Leiedal maakt de digitale revolutie toegankelijk in een complexe omgeving met slimme netwerken en investeert gericht in technologie, data, kennis en mensen om overall toegevoegde waarde te creëren.

In 2019 definieerde e-Government volgende pijlers als basis voor de digitale transformatie:

- Data als motor
- Innovatie
- Cocreatie
- Digitale partner voor startups en bedrijven
- Dataleverancier
- Identiteit
- Creativiteit

4.1.1 Digitale Regio Kortrijk

- Verdere uitbreiding na de migratie van Drupal 8 om het gebruiksgemak van de website te optimaliseren voor zowel ambtenaar als burger.
- Optimalisering van hostinginfrastructuur om de performantie van het platform te verhogen en de veiligheid van gegevens te kunnen garanderen in tijden van digitale onrust.
- Inzetten op maximale support naar de gemeenten toe, door integratie van hedendaagse projectmanagementtechnieken en softwaretoepassingen (zoals Trello).
- Via de werkgroepen de gemeentelijke webmasters begeleiden en ondersteunen om het platform accuraat en up-to-date te houden en op basis van de feedback het gebruiksgemak te optimaliseren.
- Het continu bijsturen en bijwerken van de zoekmotor op het platform.
- Het inzetten van open data in de regio. Vanuit e-Government nemen we deel aan verschillende werkgroepen in universiteitsinstellingen (IMEC, VUB, Howest...)
- De vinger aan de pols houden, door de Europese en Vlaamse digitale doelstellingen af te toetsen aan lokale noden, door deelname aan stuurgroepen op Vlaams niveau.

4.1.2 Mijn Burgerprofiel

Leiedal heeft als eerste in Vlaanderen het Burgerprofiel geïmplementeerd en uitgerold in de hele regio. De functionaliteit werd uitgewerkt, in overleg met de lokale besturen en Vlaanderen, specifiek voor de dienstverlening naar de burger (webformulieren, authenticatie).

4.1.3 Telraam

In 2019 werd in samenwerking met de lokale besturen het telraamproject opgestart als proof-of-concept. Om een mobiliteitsbeleid gefundeerd uit te werken zijn verkeerstellingen essentieel. Tellingen die multimodaal rekenen, en dus zowel auto's, zwaar verkeer, openbaar vervoer als fietsers en voetgangers registreren, vormen de basis van elke verkeerskundige studie. Die tellingen zijn vandaag beperkt in tijd en modi. Daarnaast zijn ze vaak erg kostelijk. Nieuwe technologieën zorgen voor innovatieve meetmethoden.

Telraam is een initiatief van [TML](#), [Mobiël 21](#) en [WaanZ.in](#) met steun van het Smart Mobility Belgium-fonds van de federale overheid. Telraam ontwikkelt technologisch en betrouwbaar meetmateriaal, dat verkeer fijnmazig, continu, multimodaal, correct en samen met de burgers kan tellen én analyseren. Zo bood Telraam de primeur van de volautomatische citizenscience-verkeerstellingen, naar analogie met luchtkwaliteitsmetingen zoals Curieuzeneuzen en Lufdaten.

Er is binnen de regio grote interesse om deel te nemen aan Telraam én om de gegenereerde data binnen te trekken in beleidsvoorbereiding en beheersvraagstukken. In 2019 heeft Leiedal daarom enkele telramen uitgetest op het grondgebied van Kortrijk waarbij in het bijzonder aandacht werd besteed aan de compatibiliteit met de visie en aanpak van data en Smart Region (Internet of Things).

De financiering past binnen het kader van het Interreg VB Noordzeeproject CORA.

4.1.4 VEA-tool

In samenwerking met het Vlaams Energieagentschap (VEA) en W13 heeft Leiedal in 2019 de methodiek en een proof-of-concept uitgewerkt voor een 'uniek digitaal klantendossier', nl. de VEA-tool. Met de tool willen we de loketmedewerker helpen en hem een overzicht bieden van alle bekende informatie van de klant. Via API-uitwisseling worden verschillende regionale en Vlaamse databanken aangesproken. Dat moet in 2020 nog verder worden uitgewerkt.

Deze proof-of-concept kadert in een bredere oefening die Leiedal heeft gemaakt, met het oog op huidige en toekomstige projecten. De focus ligt op de optimalisering van diensten naar de burger toe, waarbij verschillende databronnen binnen de overheden zijn gebundeld en via deze weg een overzicht wordt gegeven van de rechten van de burger of de huidige status van een dossier.

Met dit project heeft Digidal een methodiek uitgewerkt die toepasbaar wordt in verschillende domeinen en die de diverse overheden nieuwe opportuniteiten geeft.

4.1.5 Informatieveiligheid

De lokale en regionale uitdagingen van informatieveiligheid voor lokale besturen stonden in 2019 centraal in het kader van de Europese General Data Protection Regulation (GDPR). Leiedal heeft de gemeenten begeleid bij de generieke vereisten die de regelgeving oplegt en bij het blootleggen van reeds genomen initiatieven en beschikbare tools.

4.1.6 GIS

Naast de uitdagingen die er voor de lokale besturen zijn voor het beheren en up-to-date houden van de Vlaamse registers (CRAB, GIPOD, DSI...) zijn er ook specifieke uitdagingen voor het beheren van eigen databronnen en de vertaling naar beleidsinformatie. In 2019 werd door Leiedal een methodiek ontwikkeld om voetpaden te inventariseren en te evalueren naar hun toegankelijkheid. Via een geoloket werd op het terrein de status van de voetpaden geïnventariseerd. De data kunnen vervolgens als basis dienen voor het uitwerken van een voetgangersbeleid.

4.1.7 Mobile Mapping

Informatie Vlaanderen heeft op 30 juni 2019 de dienstverlening van de 360°-beeldenbank stopgezet. De viewer waarmee de gemeenten en andere overheidsdiensten straatbeelden en lidar-puntenwolken konden raadplegen, is niet langer beschikbaar. Binnen de lokale besturen en Leiedal was de vraag naar een alternatief groot. De noden werden in kaart gebracht en de markt werd verkend. Samen met de lokale besturen werd eind 2019 beslist om een regionale aankoop te doen van recente, nauwkeurige 360 graden-straatbeelden met lidar-puntenwolken en heel gedetailleerde orthofoto's. In november 2019 werden hiervoor twee aanbestedingsprocedures gelanceerd.

4.2 ICT laten renderen en bestuurskracht versterken

Leiedal ondersteunt de gemeenten in hun ambitie om elektronische en digitale dienstverlening verder te ontwikkelen bij de interacties tussen lokale overheid en burger door:

- Ontwikkelen van shared services rond data-infrastructuur, databeheer en data-analyse met de bedoeling om schaalvoordelen te genereren. We willen gemeenten ondersteunen bij het optimaal aanwenden van beschikbare informatie en data, en samen op zoek gaan naar het creëren van meerwaarde, zoals het beschikbaar maken van open data. Hiervoor wordt er met partners uit de regio rond de tafel gezeten om tot een gemeenschappelijke basis en taal te komen.
- Aanbieden van een gemeentelijk begeleidingstraject voor informatieveiligheid, meer bepaald het op maat begeleiden en adviseren van gemeenten bij het behandelen van digitale gegevens, digitaliserings- en informatiseringsprojecten, informatieveiligheid en privacy.
- Ervaringen van DRK gebruiken om andere webtoepassingen te ontwikkelen, zoals voor Transfo Zwevegem, HIPPO.WAR...

Daarnaast organiseerde Leiedal in 2019 op periodieke basis intergemeentelijke werkgroepen:

- Werkgroep Digitale Regio Kortrijk (DRK).
- Intergemeentelijke werkgroep Geo-Informatie (IGGI): binnen deze werkgroep werd in hoofdzaak gewerkt rond het Grootschalig Referentiebestand (GRB), het gebouwenregister en de Mobile Mappingservice van Vlaanderen.

Naast het aanbieden van shared services (zoals DRK, Govmaps, de Bedrijvengids en de Open Datatank) ondersteunde Leiedal de individuele lokale besturen bij het opzetten en uitbouwen van initiatieven rond elektronische dienstverlening. In 2019 werden intergemeentelijk visies en strategieën uitgewisseld bij Vlintor, V-ICT-OR en Smart Flanders.

4.3 Open data en mobiele toepassingen

De basis voor een Leiedal data-as-a-serviceplatform (LDaaS) werd in 2019 uitgewerkt. Het dataplatform moet authentieke bronnen van Vlaanderen en van de regio verzamelen en verrijken voor beleidsondersteunende analyse. Het platform zal op termijn via API's aan gemeenten en derde partijen als authentieke bron beschikbaar worden gesteld in een opendataportaal.

In 2019 werden de eerste projecten ontwikkeld volgens de principes van het LDaaS-datasysteem, namelijk het optimaal centraliseren van data in een centrale databank en bevragen via API-uitwisseling. De vernieuwde website van Leiedal is gebouwd boven op het LDaaS-platform. De beschikbare woon- en bedrijventerreinen worden via API gevoed met continue up-to-date informatie uit de LDaaS-databank.

4.4 Bestaande platformen verbreden en verdiepen

Binnen het kader van de Digitale Regio Kortrijk zette Leiedal verschillende intergemeentelijke platformen op. Voorbeelden hiervan zijn de opmaak van een aangepaste hostingomgeving om tegemoet te komen aan de toenemende vraag naar gemeentelijke, intergemeentelijke en regionale websites. Daarnaast verzorgde Leiedal de eerstelijnsdienstverlening om gemeentelijke webmasters zo goed mogelijk technisch bij te staan.

Leiedal begeleidde en ontwikkelde samen met haar gemeenten en andere partners verschillende bilaterale projecten:

- De Renovatietool werd, in samenwerking met de RenovatieCoaches, verder ontwikkeld, onder andere om de toegankelijkheid voor de woonambtenaren in de lokale besturen mogelijk te maken.
- De blauweruimtekaart werd in samenwerking met de Eurometropool vernieuwd in 2019. De kaarttoepassing weerspiegelt de visie van de Eurometropool met een duidelijk waternetwerk en steden die zich enten op het water. Inzoomen op de kaart geeft een overzicht van alle recente en geplande projecten langs het blauw-groene netwerk.
- Leiedal bouwde de interne geoloketten systematisch uit, ter ondersteuning van de verschillende opdrachten en als beleidsvoorbereidend instrument.

4.5 Uitbouwen van een multikanaalsdienstverlening

Het gemeentelijk webplatform onderging in 2019 een grote update waarbij nieuwe functionaliteiten werden geïntegreerd om de dienstverlening verder te optimaliseren. Samen met de gemeenten die participeren in het DRK-platform en de Vlaamse overheid, implementeerde Leiedal Mijn Burgerprofiel in de nieuwe multisiteomgeving van de gemeentelijke websites.

Mijn Burgerprofiel zorgt op Vlaams niveau voor een centralisatie van de gegevens die vanuit de overheid voor de burger beschikbaar zijn, zoals de kinderbijslag en de woningpas. Zo wordt het volgens het 'only once'-principe voor de burger eenvoudiger om persoonlijke gegevens te beheren, te wijzigen en te ontvangen van de Vlaamse overheid.

Via diezelfde websites is het mogelijk om in het kader van het Decreet Lokaal Bestuur de verplichte publicaties gestructureerd te raadplegen. Zo werden er pagina's opgebouwd waarin de verslagen van de colleges en gemeenteraden gepubliceerd worden.

Complementair zette Leiedal sterk in op informatieveiligheid en dat zowel voor interne als externe dienstverlening. Via verschillende werkgroepen bracht Leiedal de lokale besturen samen om ervaringen te delen, sjablonen uit te wisselen en kennis te optimaliseren.

Leiedal streeft naar maximale samenwerking tussen de verschillende actoren binnen de overheden (Vlaanderen, lokaal, federaal) en de kennisinstellingen die gevestigd zijn in onze regio.

Dat heeft geresulteerd in een uitrol van Mijn Burgerprofiel over het volledige DRK-platform en de eraan gekoppelde extra functionaliteiten (authenticatie). De ontwikkeling hiervan bleef niet onopgemerkt buiten de gemeenten van de regio.

Hiervoor ontwikkelde Digidal het DRK Light-concept. Een verdienmodel werd opgezet zodat andere gemeenten kunnen genieten van de knowhow van de regio en zo bijdragen tot nieuwe ontwikkelingen, die op hun beurt ook bij onze buurgemeenten terecht komen. Deze win-winsituatie zorgt ervoor dat ook na 25 jaar Digidal nog steeds een leidende digitale rol heeft in Vlaanderen.

Tenslotte ondersteunde Leiedal de gemeente Anzegem in een traject rond dienstverlening. Samen met een externe partner gingen in 2019 workshops door ter voorbereiding van een visie en organisatie brede werking rond dienstverlening aan burgers, gezinnen, bedrijven, buurten en verenigingen.

4.6 Innovatie vertalen op het terrein

Binnen het CORA-project zijn een aantal pilootprojecten uitgevoerd die de visie van e-Government van de voorbije jaren dragen. Binnenstedelijke gebouwen zijn aangesloten op een fibernetwerk, met het oog op de doorgroei van start-ups uit de kennisinstellingen. Via deze weg zorgen we voor infrastructuur die futureproof is en de start-ups de fundering biedt om te groeien.

Daarnaast is verder ingezet op het in de breedte uitwerken van lopende projecten binnen de verschillende clusters. Er wordt gewerkt aan een blueprint om alle projecten een digitale en/of slimme insteek mee te geven. Het slim gebruiken en integreren van sensoren (Telraam, luchtkwaliteit...) zorgt ervoor dat data verzameld worden en in de toekomst ingezet kunnen worden voor nieuwe te ontwikkelen projecten.

Innovatie capteren en delen gebeurde onder meer via:

- VVSG-werkgroep Smart Cities.
- Stuurgroep Lokaal e-government (Vlaamse overheid).
- ICT-centrumsteden.
- VLINTER GIS-werkgroep.
- VVSG GIS-werkgroep.
- OSLO-werkgroep bedrijvigheid.
- Proactieve deelname aan Smart city chairs en andere initiatieven vanuit uGent, VUB en UHasselt.

Voorts zette Leiedal in op:

- Intern ondersteunen van de verschillende werkdomeinen van Leiedal op het vlak van digitalisering.
- Organiseren van beleids- en werkgroepen om te bouwen aan een slimme regio.
- Heroriënteren en digitaal inspireren van de gemeenten op domeinen van smart cities, websites, sociale media, open data, data-analyse, datavisualisatie en informatieveiligheid.
- Deelnemen aan Vlaamse (City of Things) en Europese onderzoeksprojecten gericht op praktische smart city toepassingen en stakeholders binnen de regio betrekken bij de uitwerking.
- Voorbereiden van een nieuwe generatie Vlaamse en Europese subsidieprojecten.
- Participeren aan Vlaamse en federale beleidsvoorbereiding inzake lokaal e-government en informatieveiligheid.
- Detecteren en ondersteunen van regionale innovatieve initiatieven om samenwerkingsopportuniteiten te verzilveren.

5 Proces- en projectregie

Om de slaagkansen van processen en projecten te verhogen, zet Leiedal voor lokale en regionale projecten haar brede deskundigheid in op het vlak van participatie, planning en timing, risicobeheersing, publiek-private samenwerking en financiën. Voor kleine generieke projecten of vragen is ad-hocadvies beschikbaar. Voor specifiekere complexe processen en projecten voorziet Leiedal een integrale begeleiding.

5.1 Deskundig adviseren van lokale besturen

Leiedal ondersteunt de lokale besturen en partners bij een gemotiveerde beleidsvoering door verkennende onderzoeken en haalbaarheidsstudies op te zetten. Leiedal voerde de volgende specifieke opdrachten uit:

- Projectregie Leiewerken in Menen.
- Projectregie Wevelgem.
- Projectregie Vlaspark in Kuurne.
- Projectregie centralisatie kunstacademie in Zwevegem.
- Projectregie Nieuw Transfogebouw.
- Haalbaarheidsonderzoek site Escolys Anzegem.

Daarnaast begeleidde Leiedal de lokale besturen bij een aantal pps-projecten:

- Transfo Zwevegem: begeleiding uitvoering pps-samenwerking voor de ontwikkeling van 42 private woningen, de ontsluiting en de aanleg van een park.
- Sint-Annakerk Deerlijk: opvolgen van de afbraakwerken van de kerk en voorbereiding van de realisatie van een nieuw project op de vrijgekomen site.
- LAR Menen.

Een aantal eigen projecten waarvoor Leiedal in overleg met de lokale besturen een pps-procedure opzette zijn onder meer:

- Peperstraat Heule: voeren pps-procedure voor de bouw van 18 appartementen, 23 rijwoningen en 9 sociale appartementen.
- Bergkapel Lendeledede en Nelca: eerste fase pps
- Torkonjestraat Marke: eerste fase pps.

Voorts stond Leiedal in voor:

- Het uitvoeren van diverse snelverkennende onderzoeken en haalbaarheidsonderzoeken om lokale besturen en partners te ondersteunen bij een gemotiveerde en actiegerichte beleidsvoering.
- Het begeleiden van de lokale besturen bij het realiseren van de kwaliteitsambities via het inschakelen van geëigende methoden en instrumenten (bv. toeleiden naar de WinVorm-oproep, Open Oproep van de Vlaams Bouwmeester, ontwerp onderzoek en financiële analyses).

- Het inzetten van de opgebouwde kennis op vlak van financiën, participatie en communicatie, planning en timing, juridische aspecten, uitvoeringsaspecten, risicobeheersing... rond procesvoering ten dienste van de gemeentelijke projecten.
- Het deskundig adviseren en aanbieden van dienstverlening aan intergemeentelijke organisaties, waarvan de lokale besturen deel uitmaken.

5.2 Antwoord op complexe vraagstukken

De oude elektriciteitscentrale Transfo in Zwevegem is een voorbeeld van een complex reconversieproject met een uitgesproken regionaal karakter. Wonen, werken en beleven vloeien er samen in een partnerschap tussen het gemeentebestuur van Zwevegem, Leiedal en de Provincie. Leiedal focuste in 2019 op de pps voor de woonzone, het socialehuisvestingsproject en de reconversie van het Nieuw Transfogegebouw.

Leiedal ondersteunde de lokale besturen en behartigde de regionale belangen bij de opvolging van het complex project Kanaal Bossuit-Kortrijk (KBK) en het GRUP K-R8. Ze adviseerde de lokale besturen onder meer over de ruimtelijke impact van de verschillende scenario's. Op Evolis werd een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd voor de invulling van het gebied voor grootschalige stedelijke functies (voetbalstadion en aanverwante functies).

5.3 Regionale visie ontwikkelen door samen te dromen, te denken en te doen

Leiedal werkte verder aan de implementatie van de regionale ruimtelijke visie door samen te werken met lokale en bovenlokale partners en via concrete regionale projecten:

- Blauw-groen netwerk: Valys, Blauwe Ruimte (in kader van de Eurometropool), Gaverbeekvisie.
- Mobiliteit, infrastructuur en publieke ruimte: SHARE-North, REKOVER+, Contrei, C2L3Play, Tripod II.
- Behoud door ontwikkeling: reconversie en hergebruik via IOED, INT-HERIT en herbestemming parochiekerken.
- Klimaatneutrale regio, waaronder aspecten van energie en duurzaamheid: HeatNet, BISEPS, ZeroRegio, de werking van de RenovatieCoach.
- Via het afsluiten van interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomsten met bovenlokale partners.
- Via het vertegenwoordigen van de lokale besturen in het interbestuurlijk overleg met het oog op het interbestuurlijk voorbereiden en afstemmen van intergemeentelijke en regionale projecten.

6 Communicatie en participatie

Intercommunale Leiedal geniet een stevige reputatie op het vlak van communicatie. Het uitgebreide instrumentarium aan communicatietools werd ook in 2019 onverminderd ingezet voor participatie, regionale communicatie, projectcommunicatie, corporate communicatie en opdrachten voor vennoten en huispartners. Het communicatieteam steunde daarbij op zijn capaciteit op het vlak van copywriting, digitale, grafische, visuele communicatie en inzichten uit e-government.

6.1 Actiever en creatiever imago

Video speelt een steeds belangrijkere rol in communicatie, ook voor Leiedal. Op gerichte momenten zette Leiedal haar expertise in voor de inhouseproductie van wervende videoproducties (zoals voor het pilootproject KB 234 van de RenovatieCoach in Kuurne, de 500^e klant van de RenovatieCoach, het actieplan bouwkundig erfgoed, erfgoeddepot Trezoor in Kortrijk, onze eindejaarswensen...). Alle video's zijn te bekijken via het YouTube-kanaal van Leiedal: www.youtube.com/leiedal.

De aanwerving van een stafmedewerker digitale communicatie bleek ook een grote meerwaarde voor de groei van onze socialemediakanalen. De burger informeren, betrekken en laten participeren gebeurt steeds vaker digitaal. Die boot hebben we niet gemist. In de loop van het jaar hebben we de frequentie van onze communicatie via sociale media gestaag en planmatig opgetrokken. We experimenteerden ook met andere digitale tools om de diverse activiteiten van Leiedal en haar vennoten toegankelijk te maken voor het grote publiek. Om die grafische en visuele communicatie te versterken, werkten we verder aan de uitrol van onze interne beeldenbibliotheek.

Bij de start van de nieuwe beleidsperiode lanceerde Leiedal een gloednieuwe website: een strakke, hedendaagse interface, een duidelijke structuur, met het gebruikersgemak voorop. Het resultaat is een mooi voorbeeld van hoe verschillende Leiedal-expertises samenvloeiden. Een geslaagde samenwerking tussen Digidal, het communicatie-, GIS- en grafische team.

Daarnaast zetten we onze creativiteit in 2019 ook opnieuw in voor fysieke publicaties, beursstanden en ter ondersteuning van events, participatiemomenten en debatten, waaronder:

- Erfgoedcafé.
- Ontmoetingsavond.
- Tentoonstelling Kuurne 2035.
- Festival van het Landschap.
- Klimaatatelier.
- BouwXpo Kortrijk.
- Bedrijvencontactdagen.
- Gezamenlijke informatievergaderingen.

6.2 Doordacht en effectief communiceren

De communicatiemedewerkers van Leiedal, Logo Leieland, W13 en zuidwest deelden op geregelde tijdstippen ervaringen rond communicatie, events en huisstijl. Tijdens de driemaandelijkse informele ontmoeting Koffie Leiedal presenteerden de huispartners lopende en geplande projecten aan elkaar.

Niet alleen om de wederzijdse kennis te vergroten, maar ook om na te denken over mogelijke kruisbestuivingen en complementaire acties. Op ruimere schaal organiseerde Leiedal een aantal 'communicatiecafés' voor alle communicatiemedewerkers van de regio. Een informele manier van kennisdeling die erg werd gesmaakt.

De communicatiedienst van Leiedal werkte in 2019 verder met en aan een crossmediale planningstool, projectfiches en een 'menukaart' met alle mogelijke communicatieproducten. Tools waarmee we bij iedere actie de juiste accenten kunnen leggen en de meest aangewezen kanalen inzetten. Zo denken we aan websites, sociale media, onze maandelijkse nieuwsbrief, publicaties en brochures, maar ook tentoonstellingspanelen, aantrekkelijke standen, maquettes, digitale bevragingen, video- en dronebeelden of zelfs een virtuele expo zijn producten die we onze vennoten willen aanbieden.

Een doordachte communicatie vereist natuurlijk ook een efficiënte monitoring. In 2019 zetten we alvast een grote stap vooruit in het meten van onze digitale en socialemediakanalen, maar ook onze andere communicatieacties sturen we telkens gericht bij zodat we met de beschikbare tijd en middelen een maximale impact kunnen genereren.

6.3 Kijken wordt deelnemen

Participatie en cocreatiemethodieken werden in ruimtelijke en andere projecten van Leiedal sterk verankerd. Zo betrok Leiedal in 2019 stakeholders bij diverse projecten, gaande van infomomenten op bedrijventerreinen (Treurniet, De Voerman ...) tot een klimaatatelier in Sint-Denijs. Die openheid resulteerde in een grote gedragenheid bij zowel beleid als burger.

Op publieksmomenten stelde Leiedal zoals altijd haar expertise ten dienste van vennoten en partners. Op basis van een duidelijke rolverdeling bood de intercommunale de lokale beleidsmakers en medewerkers een professioneel forum aan om de betrokkenheid van de vennoten én de inwoners van de regio bij de projecten te versterken. We maakten het voorbije jaar ook gebruik van apps, interactieve kaarten en participatietechnieken om theoretische beleidsvisies naar concrete acties te vertalen, zowel voor projectcommunicatie als voor eigen initiatieven.

6.4 Werven, verbeelden, digitaliseren

De wervende en visuele communicatiestijl van Leiedal is in grote mate te danken aan een sterk uitgewerkte huisstijlbijbel. Toch slaagde het grafische team er telkens opnieuw in om op een professionele manier de nodige frivole en vernieuwende toetsen aan te brengen in de diverse communicatieproducten. De huisstijl werd consequent en toch met lichte variaties doorgetrokken naar publicaties, videoproducties, standenbouw en cartografie.

Om een transparante rapportering te bevorderen, digitaliseert Leiedal haar bestuurlijke informatie. Zo worden de verslagen van verschillende overlegorganen integraal ter beschikking gesteld op de website. Via de maandelijkse digitale nieuwsbrief en de socialemediakanalen informeert de intercommunale over haar activiteiten en werking.

Dankzij de komst van een stafmedewerker digitale communicatie zetten we visuele storytelling vaker in als instrument om de toekomst van de regio en het pad ernaartoe te verbeelden. Dat zorgt

ervoor dat we het aantal videoproducties kunnen optrekken, om onze communicatiedoelstellingen rond marketing, projectcommunicatie en corporate communicatie waar te maken.

6.5 Debatteren over de streek

Traditiegetrouw koppelt Leiedal haar algemene vergaderingen aan een inspirerend netwerkmoment voor iedereen die betrokken is bij de uitbouw van onze streek. Deze regio-events richten zich op de sociaal-culturele sector, ondernemers, beleidsmakers en -medewerkers, het onderwijs... Na de algemene vergadering van 28 mei 2019 was dat de Ontmoetingsavond, op 10 december 2019 De Samenkomst.

Op de Ontmoetingsavond verwelkomde Leiedal 280 enthousiastelingen in UZIEN in Deerlijk, een fraai gerestaureerd fabrieksgebouw. Onder de noemer 'OPEN [de] TOEKOMST' nodigden we dit keer Gunter Pauli uit: voormalig eigenaar van Ecover, oprichter van ZERI, lid van de Club van Rome, en door de Huffington Post zelfs de Steve Jobs van de duurzaamheid genoemd. Als auteur en duurzaamheidseconoom bedacht Pauli honderd ecologische innovaties, schreef hij twintig boeken en introduceerde hij het begrip Blauwe Economie, zijn idee van circulaire economie.

Op 10 december 2019 verwelkomden we samen met huispartners Logo Leieland, W13 en zuidwest 200 mandatarissen, beleidsmedewerkers en vertegenwoordigers van het middenveld op De Samenkomst. Deze editie van De Samenkomst stond in het teken van de goedkeuring van het Beleidsplan 2020-2025. De formule met een openingsgesprek, vier infosessies en doorlopende infomarkten viel erg in de smaak bij de aanwezigen. De sessies waren:

- Beeldkwaliteit in de kern.
- De vele kansen van sociale economie.
- Het hernieuwbare energiedebat.
- Het (her)inrichten van publieke ruimte.

Daarnaast konden de deelnemers op een aantal infomarkten de hele avond lang proeven van begeesterende projecten zoals TRIPOD-II, de Experience Box, Tapijtgeest en MyMachine.

Omdat we transparantie hoog in het vaandel dragen, organiseerden we ook in 2019 twee gezamenlijke informatievergaderingen voor onze vennoten, alle gemeenteraads- en provincieraadsleden van de aangesloten gemeenten. De organisatie van die ontmoetingsmomenten verliep opnieuw in nauwe samenwerking met de andere streekintercommunales Pilon, Imog en hulpverleningszone Fluvia. Op dinsdag 23 april 2019 informeerden de streekintercommunales de raadsleden in de kantoren van Leiedal, op donderdag 7 november 2019 in het Regenboogstadion in Waregem. Telkens gebeurde dat aan de hand van korte, afwisselende presentaties en uitnodigende infostanden, onder de noemer OPENBA[A]R.

De kantoren van Leiedal en haar huispartners groeiden in 2019 verder uit tot een plaats waar mandatarissen en medewerkers van overheidsinstanties, middenveld en andere organisaties debatteren over sectoroverschrijdende beleidsdomeinen. Op die manier hielp Leiedal ook het voorbije jaar streekvisies te voeden en in praktijk om te zetten. Bovendien organiseerden we diverse evenementen en workshops die uitnodigden om gezamenlijk in te zetten op regionale thema's en gedeelde uitdagingen.

7 Interlokale en interbestuurlijke samenwerking

Leiedal behartigt de belangen van de gemeenten, deelt maximaal middelen en expertise en streeft naar krachtige aansturing van netwerken, lokale en regionale samenwerkingsverbanden en interbestuurlijk overleg. Leiedal verkent daarbij systematisch nieuwe beleidsthema's en vertaalt die in ondersteuning, kennisdeling en nieuwe dienstverlening voor de lokale besturen. Voorbeelden uit het recente verleden zijn onder meer informatieveiligheid, duurzame energie en woningrenovatie.

7.1 De belangen van de gemeenten behartigen

Leiedal behartigde de belangen van de steden en gemeenten in diverse interlokale en regionale organisaties en netwerken. Daartoe volgde Leiedal strategische dossiers op van bovenlokaal en regionaal belang. In 2019 gaf Leiedal samen met de lokale besturen uitvoering aan de gebiedsgerichte aanpak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen via de regionale ruimtelijke visie. De uitrol van de intergemeentelijke onroerendergoeddienst sluit daarbij aan. Ook bij complexe processen en publiek-private samenwerkingen stelde Leiedal haar expertise ten dienste van haar vennoten.

7.2 Delen van middelen en expertise

Het delen van middelen en expertise draagt bij tot lokale bestuurskracht. Dat deed Leiedal in 2019 op verschillende manieren: via Europese en Vlaamse subsidieprojecten, via shared services, via samenaankopen, door overlegmomenten te faciliteren tussen lokale besturen en partners, door Leiedalmedewerkers tijdelijk in te zetten bij lokale besturen naargelang van hun noden...

Leiedal was namens de gemeenten actief op verschillende fora om kennis en expertise uit te wisselen, zoals de VVSG en Vlinter, maar evengoed binnen thematische werkgroepen rond e-government, erfgoed, ruimtelijke planning en binnen het kader van de Eurometropool.

Op regionaal niveau stelde Leiedal haar technische en inhoudelijke expertise ter beschikking van andere intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in de regio en de huispartners Logo Leieland, W13 en zuidwest.

7.3 Eenvoudiger overleggen, krachtiger aansturen

7.3.1 Bestuurlijke vernieuwing

Maandelijks werden de burgemeesters van de regio uitgenodigd bij de behandeling van de informele agenda van de raad van bestuur. Dat zorgde ervoor dat specifieke aandachtspunten en randvoorwaarden van nieuwe beleidsinitiatieven en ontwikkelingen sneller werden gecapteerd, wat op zijn beurt leidde tot een meer gedragen beleid.

Maandelijks overlegden het managementteam van Leiedal en de directie van Logo Leieland, W13 en zuidwest binnen het kader van een Verruimd Managementteam. Daarbij werd vooral gefocust op strategische complementariteit eerder dan op operationele afstemming.

Vlaamse en federale parlementsleden uit de regio werden geïnformeerd en betrokken in de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering van regiodossiers.

In 2019 bereidde Leiedal ook de overeenkomst voor met de Provincie West-Vlaanderen over de uittrede uit Leiedal, in uitvoering van artikel 80 §1 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking (DIS).

Daarnaast werkte Leiedal samen met Vlinter en het VVSG aan het ontwikkelen van een gezamenlijke aanpak van gemeenschappelijke uitdagingen, zoals technische correcties van het decreet Lokaal Bestuur, de aanpak rond slimme steden, de voorbereiding van de beleidsnota VVSG ten behoeve van de nieuwe Vlaamse regering, de voorbereiding van een expertisecentrum rond streekontwikkeling en de nauwere samenwerking tussen intergemeentelijke en OCMW-verenigingen.

7.3.2 Regionale samenwerking

Leiedal maakte samen met de andere streekpartners de nieuwe socio-economische streekvisie voor Zuid-West-Vlaanderen op, Just Make It. De streekvisie bouwt verder op het streekpact 2013-2018, maar spitst zich vooral toe op de socio-economische thema's. De visie stelt drie pijlers voorop: economische groei en transformatie, kansrijke arbeidsmarkt en innovatieve leeroplossingen. In augustus 2019 werd RESOC stopgezet en vervangen door de RegioRaad, waarin alle gemeenten, Leiedal, de provincie, de sociale partners en enkele gecoöpteerde leden zijn vertegenwoordigd. Leiedal ondersteunt samen met de POM West-Vlaanderen de werking van deze raad.

Binnen het kader van regionale samenwerking nam Leiedal het secretariaat waar van het overleg met de streekparlementariërs. Leiedal organiseerde ten behoeve van W13 in februari 2019 een ontmoeting met de Vlaamse volksvertegenwoordigers uit West-Vlaanderen over het in voorbereiding zijnde voorontwerp van decreet betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg. Aan het overleg werd deelgenomen door het kabinet Vandeurzen, Vlaamse parlementsleden, schepenen, de Vlaamse overheid, het VVSG, W13, SEL, de huisartsenkring Zuid-West-Vlaanderen en Leiedal. De parlementsleden werden uitgenodigd tot feedback en ondersteuning van de regionale visie en initiatieven vanuit het veld.

In de ruimere regio neemt Leiedal als partner van de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai actief deel aan de thematische werkgroepen in de uitvoering van de 2020-strategie.

7.4 Nieuwe samenwerking opstarten

In 2019 bouwde Leiedal haar platform voor interlokale samenwerking verder uit voor de domeinen en sectoren van lokale besturen waar interlokale samenwerking nog geen structurele vorm heeft gekregen. Leiedal tastte nieuwe samenwerkingsvormen af naar efficiëntie, bundeling van expertise en/of afstemming op de nieuwe Vlaamse regelgeving.

Leiedal gaf uitvoering aan en ondersteunde de gebiedsgerichte aanpak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Leiedal nam het voortouw in het overleg tussen de lokale besturen en de Vlaamse overheid over de rol van de regio in de regio van de verdere ontwikkeling van Zuid-West-Vlaanderen.

7.5 Interbestuurlijke en grensoverschrijdende samenwerking

Na een relevantietoets zet Leiedal actief in op intergemeentelijke, regionale, provinciale, Vlaamse, grensoverschrijdende en Europese samenwerkingsverbanden. Vanuit een wijzigende bestuurlijke context en vertrekkend vanuit een draagvlak met de betrokken partners en vennoten, implementeert Leiedal op die manier adequaat en proactief regionale thema's.

De resultaten van de interbestuurlijke en grensoverschrijdende projecten zijn in die optiek dan ook uitdrukkelijk terug te vinden in de regionale projecten die binnen het beleidsplan 2014-2019 werden gedefinieerd.

Wat de uitrol van de regiovisie betreft, ging Leiedal in 2019 samen met de Vlaamse, provinciale en lokale overheden op zoek naar de optimale randvoorwaarden om interbestuurlijk samen te werken. Dit leidde tot de ondertekening van een overeenkomst rond interbestuurlijke samenwerking tussen de Vlaamse Overheid, de Provincie en de 13 lokale besturen vertegenwoordigd door Leiedal.

8 Regionale samenwerkingsverbanden en projecten

De regionale projecten van Leiedal kaderen in het RESOC-Streekpact en de strategie Eurometropool 2.0 en maken de plannen concreet op het terrein. Zo helpt Leiedal deze grote en door vele organisaties en besturen gedeelde streekambities te realiseren. Bij de opmaak van het RESOC-Streekpact 2013-2018 kozen de partners voor een geïntegreerde aanpak, over de sectoren heen. In 2019 werd het Streekpact geëvalueerd. Dat leidde tot de streekvisie Just Make It.

Bij de opmaak van de streekvisie Just Make It kozen de partners voor een socio-economische focus. Daarnaast is er een continue interactie met omgevingsfactoren zoals ruimte, welzijn, mobiliteit etc. Leiedal werkt mee aan het realiseren van de pijlers van de streekvisie Just Make It maar is in de regio vooral trekker van de omgevingsfactoren zoals efficiënt ruimtegebruik, duurzame mobiliteit, slimme logistiek en infrastructuur.

Ook de Eurometropoolstrategie 2.0 wil krachten bundelen en actuele thema's zoals economie, tewerkstelling, onderwijs, mobiliteit, energie, wonen, zorg, cultuur, toerisme en omgevingskwaliteit verbinden in projecten. Leiedal ondersteunt de uitvoering van de strategie in haar eigen projecten, zoals het blauw-groene netwerk.

8.1 Behoud door ontwikkeling

Leiedal rolde in 2019 haar werking rond behoud door ontwikkeling verder uit. Hierbij was een belangrijke rol weggelegd voor de intergemeentelijke onroerendergoeddienst (IOED) in functie van de volgende doelstellingen, plannen en projecten:

Algemene doelstellingen

- Realiseren van een interlokaal onroerendergoedbeleid waarbij het actief behoud van het onroerend erfgoed centraal staat. Het gevoerde beleid is daarbij complementair aan het Vlaamse onroerendergoedbeleid.
- Versterken en uitbreiden van het maatschappelijk draagvlak voor het lokaal onroerend erfgoed. De IOED neemt initiatieven om zijn werking bij een breder publiek bekendheid te geven en te verankeren. Hij neemt initiatieven om erfgoedactoren bij elkaar te brengen en om erfgoed 'naar de mensen te brengen'.
- Actief begeleiden van de aangesloten gemeenten bij hun stappen om een eventuele aanvraag tot erkenning in te dienen als onroerendergoedgemeente en/of begeleiden van de reeds erkende onroerendergoedgemeenten.
- Begeleiden en opmaken van gemeentelijke erfgoedvisies.
- Waarderen van de inventarissen bouwkundig erfgoed en verankeren in het beleid van een intergemeentelijk actieplan.

Plannen en projecten

- Informeren en actief ondersteunen van de lokale besturen bij het verkennen en uitvoeren van het beheer en de herbestemming van religieuze en andere waardevolle gebouwen, eventueel via de opmaak van kerkenplannen.
- In kaart brengen van opportuniteiten en knelpunten van leegstaand erfgoed, stimuleren van een tijdelijk gebruik.
- Opmaken van beheersplannen voor beschermd onroerend erfgoed.

- Ondersteunen bij de planvorming en realisatie van reconversieprojecten op lokaal en regionaal niveau zoals Transfo.
- Deelnemen aan het URBACT-project INT-HERIT met het oog op kennisopbouw rond het beheer van cultureel erfgoed.
- Voorbereiding van een verlenging van de raamovereenkomst tussen de gemeente Zwevegem, de provincie West-Vlaanderen en Leiedal.
- Deelname aan het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed via het project 'Vensters op het landschap'.
- Opzetten van kwaliteitsbegeleiding bij verbouwingsdossiers van onroerend erfgoed via kwaliteitskamer, beeldkwaliteitsplannen en actieplannen.
- Opzetten samenwerking en ondersteuning erkenningsaanvraag Trezoor als intergemeentelijk erfgoeddepot voor archeologie.

8.1.1 Toekomstvisie parochiekerken

Door het dalende aantal kerkgangers en erediensten is er een verbroken evenwicht tussen het aantal parochiekerken en het efficiënt gebruik ervan. Ook het beheer van de kerkgebouwen staat onder druk. In die context is het belangrijk om na te denken over de toekomst van de kerkgebouwen. Leiedal promootte actief de oproepen van het Projectbureau Herbestemming Kerken en begeleidde gemeenten bij het indienen van de aanvraag en zo nodig tijdens het proces. Leiedal nam ook deel aan het Provinciaal Kennisplatform Parochiekerken. Tot slot begeleidt Leiedal ook gemeenten bij het opmaken van hun kerkenbeleidsplan. Het kerkenbeleidsplan in Menen werd afgerond. In Wervik werd het proces voor de opmaak van zo'n plan opgestart.

8.1.2 URBACT INT-HERIT

Leiedal was projectpartner in de tweede fase van het project INT-HERIT. Het project kadert binnen URBACT, een Europees uitwisselings- en leerprogramma dat duurzame stedelijke ontwikkeling promoot. INT-HERIT beoogde een duurzaam beheer van erfgoed als hefboom voor de socio-economische ontwikkeling van kleine en middelgrote steden en gemeenten. Het project liep midden 2019 ten einde en resulteerde in een ontwerp voor een geoptimaliseerde beheerstructuur voor Transfo. In het kader van INT-HERIT organiseerde Leiedal ook een tweedaagse inspiratietrip naar verschillende mijnsites in Limburg, waar een vertegenwoordiging van de gemeente, de provincie en het Vlaams Agentschap Onroerend Erfgoed aan deelnam.

8.1.3 Intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst (IOED)

De IOED fungeert als het expertisecentrum en eerstelijnsaanspreekpunt voor het onroerend erfgoed in de regio. Hij ontwikkelt beleidsinstrumenten voor de aangesloten gemeentes en creëert een draagvlak en klankbord bij de bevolking voor het waardevolle erfgoed in onze regio.

De intergemeentelijke onroerenderfgoeddienst ondersteunt de lokale besturen en erfgoedgemeenschap op het vlak van drie disciplines: archeologie, bouwkundig erfgoed en (erfgoed)landschappen.

Beleidsinstrumenten

Leiedal zet in op het waarderen van het lokale bouwkundig erfgoed via haar actieplannen bouwkundig erfgoed. Met dat instrument wordt aan een waardering met een locuswaarde een lokaal beleid gekoppeld via beeldkwaliteitsplannen, erfgoedcommissies, kwaliteitskamers en lokale verordeningen. In 2019 werkte de IOED mee aan het beeldkwaliteitsplan van Kortrijk. De dienst waardeerde ook panden in Avelgem, deed veldwerk in Spiere-Helkijn, zetelde in de erfgoedcommissie in Harelbeke, nam initiatief om een regionale kwaliteitskamer op te richten en beheerde een geoloket waar de gewaardeerde panden voor negen van de dertien gemeentes op aangeduid staan.

De IOED maakt voor beschermde monumenten beheersplannen op die een duurzame visie op het monument weergeven, en opsommen wat de nodige instandhoudingswerken met hun respectievelijke timing zijn. De IOED finaliseerde in 2019 het beheersplan voor de Priesterage in Zwevegem en de Vestingen in Menen. De IOED werkte verder aan de beheersplannen voor de Oude Kerk van Vichte en het Sint-Arnolduspark in Tiegem (Anzegem).

De voorbije jaren bouwde Leiedal expertise op rond bepaalde thema's om tegemoet te komen aan actuele ruimtelijke uitdagingen. Een voorbeeld hiervan is de toekomst van de parochiekerken. Leiedal ondersteunt haar steden en gemeenten bij de uitbouw van een toekomstvisie voor die kerken. Zo begeleidde Leiedal in 2019 de stad Menen bij de opmaak van een kerkenbeleidsplan. Daarnaast assisteerde Leiedal de gemeenten ook bij het aanmelden van hun kerk(en) bij het Projectbureau Herbestemming Kerken.

Ook de herbestemming van moeilijk te herbestemmen erfgoed krijgt een prominente rol in de werking van de IOED. Zo organiseerde de IOED een inspiratiereis rond de herbestemming van de vlasroterij in Kuurne met de voornaamste stakeholders uit de gemeente, het Agentschap Onroerend Erfgoed en de projectmedewerkers.

Draagvlak en klankbord

Leiedal verkreeg in 2018 een projectsubsidie binnen het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed om een participatie- en communicatietraject op te zetten rond het thema landschap. Dat vertaalde zich in 2019 in de organisatie van een Festival van het Landschap in het Land van Streuvels (Tiegem, Anzegem) en het Land van Mortagne (Sint-Denijs, Zwevegem). Het Festival van het Landschap vond plaats tussen 25 maart en 7 april 2019. In een week boordevol wandelingen, fietstochten, workshops, lezingen, filmvoorstellingen, exposities, optochten en literaire interventies werd maar liefst een 1500-tal inwoners van de regio ingewijd in het verleden, het heden en de toekomst van hun landschap. De centrale doelstelling lag in het leren lezen, waarderen en beleven van het Zuid-West-Vlaamse interfluvium. Het festival werd georganiseerd met tal van organisaties zoals erfgoed zuidwest, Stadslandschap Leie-Schelde, Vormingplus, de gemeentes Anzegem en Zwevegem, Stijn Streuvelshuis, Natuurpunt, etc.

Daarnaast organiseerde de IOED een erfgoedcafé in de vorm van een erfgoedbanket op 14 november 2019 in UZIEN, een voormalige fabriek in Deerlijk, waar twaalf sprekers uit het brede erfgoedveld boeiende lezingen ter tafel brachten. Het erfgoedcafé werd samen met erfgoed zuidwest georganiseerd. Op deze avond bereikten we 140 erfgoedgeïnteresseerden.

Ten slotte organiseerde de IOED een eerste erfgoedlabo (inspiratiesessie) op 24 oktober in Kortrijk voor leden van lokale kwaliteitskamers en erfgoedcommissies rond best practices bij de methodiek, rol en praktijk van hun werking. De inspiratiesessie peilde eveneens naar de verwachtingen bij de lokale kwaliteitskamers van een regionale kwaliteitskamer en naar de nood aan kennisuitwisseling. Een tweede erfgoedlabo ging in op de vragen die bij lokale besturen heersen rond de regelgeving van archeologie. Hierop werd ingepikt met een labo dat dieper inging op de drempelwaarden, het aanbod van het raamcontract en de toekomstige deponeringsmogelijkheden bij het erkende onroerenderfgoeddepot Trezoor.

Kennisvalorisatie via Vlaamse en Europese projecten

De IOED nam in 2019 deel aan het Scan4Stories (Tetra)-project van Howest dat focust op het gebruik van immersieve technologieën (AR, VR, MR) op erfgoedsites.

Tot slot werd een dossier voorbereid en ingediend in het Creative Europe-programma met de naam M360/365 Modernism for the Future, dat ingaat op het belang van de modernistische stroming in onze architectuur en maatschappij.

8.2 Mobiliteit, infrastructuur en publieke ruimte

In 2019 finaliseerde Leiedal het strategische project REKOVER+, als vervolg op het project REKOVER (Regio Kortrijk en Openbaar Vervoer). In dat vervolgotraject concretiseerde Leiedal onder andere de regionale visievorming in samenwerking met tal van actoren. Een aantal andere processen, acties en initiatieven waar Leiedal binnen de strategische projecten REKOVER+ en Contrei aan werkte in 2019 zijn:

- Opvolging, begeleiding en inhoudelijke ondersteuning van de opmaak van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan K-R8 (GRUP) 'Verbeteren van de verkeerscomplexen Kortrijk-Zuid en Kortrijk-Oost en de leefbaarheid van de omgeving'. De projectcoördinator van Contrei maakt deel uit van het kernplanteam. Daarnaast staat het strategisch project Contrei ook specifiek in voor het ruimtelijk onderzoek naar de ontwikkelingsmogelijkheden van Kortrijk-Oost en Hoog Kortrijk. Voortbouwend op de resultaten van het ontwerp onderzoek in het kader van REKOVER+ zal in het voorjaar van 2020 een nieuw masterplan worden gefinaliseerd i.s.m. de stad Kortrijk.
- Stationsomgeving Waregem: de projectcoördinator REKOVER+ begeleidde het planningsproces van het RUP voor de stationsomgeving.
- Opvolgen en faciliteren van de werkgroepen voor het Complex project Kanaal Bossuit-Kortrijk (KBK) ter voorbereiding van het voorkeursbesluit.
- Opvolgen en faciliteren van de ambtelijke werkgroepen van de Vervoerregio Kortrijk.

In 2019 finaliseerde Leiedal eveneens het project Samen Slimmer naar het Werk, met de steun van VLAIO en in samenwerking met Voka – Kamer van Koophandel West-Vlaanderen. Binnen Samen Slimmer naar het Werk werd ingezet op het sensibiliseren en stimuleren van duurzaam woon-werkverkeer op een aantal bedrijventerreinen in de regio. Binnen het project werd o.a. een geoloket duurzame mobiliteit uitgewerkt, dat gevoed werd met data over woon-werkverkeer van en naar de bedrijventerreinen, en werd onderzocht op welke manier het concept Mobipunten op bedrijventerreinen kan bijdragen tot duurzaam woon-werkverkeer.

De Vlaamse overheid wil inzake openbaar vervoer de transitie maken van basismobiliteit naar basisbereikbaarheid. Eind 2018 werd de Vervoerregio Kortrijk opgestart, waarin Leiedal een ondersteunende rol vervult. Het is de bedoeling dat de visie van het strategisch project RECOVER+ wordt doorvertaald naar basisbereikbaarheid. Ook de ervaringen rond deelmobiliteit vanuit het project SHARE-North worden meegenomen in het proces.

Leiedal zet via verschillende projecten in op duurzame mobiliteit om ook in de toekomst een vlotte mobiliteit binnen een CO₂-arme en leefbare regio te garanderen. Binnen het project SHARE-North zet Leiedal in op gedeelde mobiliteit in het streven naar een leefbare en CO₂-arme Noordzeeregio. Doel is om nieuwe concepten te testen in 'living labs' door de regio heen (deelfietsensystemen, mobipunten...). Het project kadert binnen het Interreg-programma van de Europese Unie en verenigt de expertise van partners uit de Noordzeeregio.

Binnen het Interreg-programma Tripod II ontwikkelt Leiedal vijf nieuwe producten voor de publieke ruimte samen met haar gemeenten. De producten vertrekken vanuit concrete noden rond mobiliteit, slimme vuilnisbakken, groenbeheer, bewegwijzering... en worden via de 5X5-methodiek uitgewerkt. Met die methodiek worden de gemeenten gekoppeld aan designers en bedrijven en komen ze in een intensief coachingtraject tot tastbare producten.

Via het Interreg-programma C2L3Play is Leiedal betrokken bij de opzet van zogenaamde 'cross border living labs'. Via die living labs wil Leiedal experimenteren met burgerbetrokkenheid in concrete projecten.

Daarnaast ondersteunde Leiedal de lokale besturen in hun streven naar kwaliteitsvolle publieke ruimte en waakt ze ook bij eigen realisaties op bedrijventerreinen en woonprojecten over de kwaliteit van de publieke ruimte.

8.3 Klimaatneutrale regio

In het streven naar een klimaatneutrale regio was Leiedal in 2019 op heel veel fronten actief:

- Voortzetten van de trekkersrol in het programma Warmer Wonen waarbij ingezet wordt op het stimuleren van een schaalvergroting en versnelling in de renovatiemarkt om tot een kwalitatiever woningpatrimonium in de regio te komen (zie 3.1). Voorbereiding van Europese subsidiedossiers SUPRA (ELENA, EIB, opschaling renovatiecoaching) en EROSS (Horizon 2020, uitbouwen van Energiehuis als onestopshop). Opzetten van collectieve (buurt)renovaties (binnen project EMPOWER 2.0).
- ZeroRegio:
 - Uitvoeren van het strategisch project ZeroRegio met een focus op de ruimtelijke dimensie van klimaatadaptatie en voorbereiding van het Burgemeestersconvenant tweede generatie (o.a. opmaken SECAP, Sustainable Energy and Climate Action Plan over klimaatmitigatie en -adaptatie).
 - Opmaken van een regionale onthardingsstrategie en uitvoeren van workshops voor de cases/typegebieden met betrekking tot ontharden, klimaatadaptatie, transformatie van verkavelingen, vergroening...

- Opnemen van actie 'productieve landschappen' vanuit de regiovisie: kennisopbouw, opbouw netwerk, formuleren win-winvoorstellen t.a.v. landbouw en/of natuur, valoriseren van ecosysteemdiensten.
- Opvolgen en voortzetten implementatie Klimaatmanifest.
- **Burgemeestersconvenant:**
 - Voorbereiding voor de opmaak van nieuw Energie- en Klimaatactieplan (SECAP); permanent ondersteuning bieden aan de gemeenten in de voorbereiding, uitvoering en communicatie van het lokale klimaatbeleid.
 - Voortgangsmonitoring- en rapportage over de uitvoering van het regionale duurzame-energieactieplan en van de evolutie van de regionale en gemeentelijke CO₂-uitstoot en acties.
 - Regionale werkgroep met het oog op kennisuitwisseling.
 - Samenwerking en afstemming met stakeholders, via projecten en overleg.
 - Verdere opvolging zonnepanelen voor realisatie van zonnepanelen op publieke gebouwen: in overleg met gemeenten projecten aanleveren binnen deze opdracht (burgerparticipatie). Dat past binnen het project EMPOWER 2.0.
 - Klimaatfestival Zwevegem: organisatie van politiek debat.
- **Ruimtelijke integratie van hernieuwbare energie:**
 - Opmaak regionale energiestrategie (i.k.v. project HeatNet) aan de hand van een reeks meerdaagse workshops met de 13 steden en gemeenten. Aftoetsen van ruimtelijke opties en scenario's voor klimaatneutraliteit en -40% CO₂ tegen 2030. Opmaak van kaartmateriaal en synthesesedocument. Opzetten van validatieproces.
 - Stimuleren van hernieuwbare energie op bedrijventerreinen via het Interreg Va 2-Zeeënproject BISEPS. Ontzorgen van bedrijven bij samenwerkingsprojecten rond hernieuwbare energie. Innovatieve energieprojecten op bedrijventerreinniveau faciliteren.
 - Opstarten van haalbaarheidsstudies voor warmtenetten in Menen en Wevelgem.
 - Ontwikkelen van een projectvoorstel "LECSEA" (Interreg 2-Seas), ter ondersteuning van de uitrol van warmtenetten in de regio.
- Transfo uitbouwen tot een educatief doe- en beleefcentrum rond duurzame energie en circulariteit. Ontwikkelen van een concept voor een circulair smart grid binnen het project EMPOWER 2.0, samen met PWVI en UGent. Opmaak van een aanvraagdossier voor een regelluwe zone en opmaak van een subsidiedossier binnen het kader van Urban Innovative Actions: RE/SOURCED.
- Principes van circulaire economie integreren op bedrijventerreinen, door participatie in een projectvoorstel CIRC-NSR (Interreg NSR), wat goedgekeurd werd.

8.3.1 ZeroRegio

Het project ZeroRegio houdt in dat de regio nog meer en nog sterker inzet op klimaatneutraliteit. Met ZeroRegio wil Leiedal - in samenwerking met heel wat partners - de regio ruimtelijk aanpassen aan de gevolgen van de klimaatverandering en de eigen bijdrage aan de klimaatverandering herleiden tot nul. In dat kader werd op 19 juni 2019 het nieuwe Burgemeestersconvenant 2030 (Covenant of Mayors for Climate & Energy) door alle dertien burgemeesters ondertekend. Daarmee engageert de regio Zuid-West-Vlaanderen zich om tegen 2030 40% CO₂-uitstoot te reduceren. Niet enkel mitigatie, maar ook adaptatie krijgt de nodige aandacht. Klimaatmitigatie staat voor het tegengaan of beperken van klimaatverandering door de uitstoot van broeikasgassen te reduceren. Klimaatadaptatie is de aanpassing van natuurlijke en menselijke systemen aan de huidige en de te

verwachten gevolgen van klimaatverandering. Beide krijgen met ZeroRegio stap voor stap een invulling.

Teneinde de ruimtelijke vertaling van die mitigatie- en adaptatiestrategieën te bekomen, werd binnen ZeroRegio dezelfde structuur gehanteerd als de structuur die in de regiovisie werd vastgelegd. Het gaat om de volgende drie krachtlijnen:

1. Kwalitatief ontwikkelen van het blauw-groene netwerk.
2. Versterken van kernen en stedelijk netwerk.
3. Activeren van productieve landschappen.

In het voorjaar van 2019 vormde de derde krachtlijn de leidraad voor het tweede Klimaatatelier, dat als doel had om het middenveld, belangengroepen, het beleid en ambtenaren van onze dertien steden en gemeenten samen te brengen om concrete klimaatacties te formuleren.

In 2019 inventariseerde Leiedal nutteloze verharding in de regio. Er werd een pilootproject uitgeschreven. ZeroRegio bood de gemeenten de kans om ontwerp onderzoek te organiseren rond enkele sites. De bedoeling van de oefening was om enerzijds zoveel mogelijk realisaties te bekomen, maar ook om met de resultaten van de interne workshops voorbeelden aan te reiken voor toekomstige onthardingsprojecten. Naar aanleiding van de pilootprojecten en de steeds hogere nood bij steden en gemeenten om rond ontharding en klimaatadaptatie meer kennis te verzamelen, werd beslist om in 2020, het laatste werkingsjaar van ZeroRegio, deels in te zetten op de opmaak van een regionale onthardingsstrategie. Niet enkel voorbeeldprojecten uit de regio worden hierin opgenomen, maar ook een GIS- en cijfermatige analyse worden geïntegreerd. Ter aanvulling wordt in maart 2020 een infosessie rond ontharding georganiseerd. Ook het Klimaatatelier 2020 staat in het teken van ontharding en klimaatadaptatie. Tot slot is het ook belangrijk om de burgers bij het verhaal te betrekken. Daarom wordt in het voorjaar van 2020 een participatief traject opgestart waarbij burgers enerzijds hun eigen voortuin kunnen indienen als onthardingsproject, en anderzijds locaties in de openbare ruimte kunnen aanduiden die volgens hen aangepakt moeten worden in het kader van ontharding en vergroening. Deze acties werden allen grondig voorbereid in 2019.

Na het Klimaatatelier kwam de focus niet enkel te liggen op het stedelijke netwerk, maar werd tevens de noodzaak geuit om ook de open ruimte te betrekken. In het najaar van 2018 werd in het kader van productieve landschappen gestart met een analyse, die in december 2018 aan de hogere besturen (Provincie West-Vlaanderen en Vlaamse overheid) werd voorgesteld. Begin 2019 werden enkele bilaterale gesprekken gevoerd met alle betrokken partners (o.a. Natuurpunt, Boerenbond, Velt, Provincie, etc.). In navolging van de regiovisie werd in 2019 een intergemeentelijke samenwerkingsovereenkomst tussen Leiedal, de Vlaamse overheid en de Provincie West-Vlaanderen goedgekeurd. Productieve landschappen werd hierin geselecteerd als actie met doorstart. Het verdere traject rond productieve landschappen wordt dan ook opgenomen binnen de interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst. In de loop van 2020 zou dit traject meer vorm moeten krijgen. Binnen ZeroRegio wordt het analysetraject nog voor 2020 gebundeld.

Nadat het Klimaatatelier 2019 in het teken had gestaan van productieve landschappen werd een pilootproject opgestart in Sint-Denijs, Zwevegem. Leiedal is al sinds de jaren 80 eigenaar van een hectare woonuitbreidingsgebied aan de rand van Sint-Denijs. Tot eind 2019 was dat gebied in landbouwgebruik. Leiedal besliste in samenspraak met Zwevegem om het stuk grond ter

beschikking te stellen van een alternatief project dat via een open oproep werd geselecteerd. Het ultieme doel was om een project te vinden dat alle openruimtefuncties naast elkaar plaatst, te vertrekken vanuit (alternatieve vormen van) voedselproductie. Begin 2020 wordt het project gegund en opgestart. Nog een concreet voorbeeld van de uitwerking van productieve landschappen is de opmaak van de Groenmonitor, die in de loop van 2019 werd opgestart. In het voorjaar van 2020 wordt een eerste versie verwacht.

Het project ZeroRegio wil de klimaatambitie vertalen in bruikbare handvaten voor ruimtelijke ontwerpen en instrumenten en zoekt daarvoor allianties met andere actoren, projecten en processen in Vlaanderen en daarbuiten. Zo werd het project geselecteerd als goede praktijk op de Internationale Architectuuriënnale Rotterdam (IABR).

Allianties smeden betekent ook betrekken, uitdagen, uitdragen en participeren. Hiervoor werden verscheidene acties opgezet: begin 2018 nam Leiedal de klimaatcaravan in gebruik, in het voorjaar van 2018 werd een eerste Klimaatatelier met de regio georganiseerd om acties te concretiseren. In april 2019 werd de tweede editie georganiseerd in het kader van productieve landschappen. In maart 2020 wordt het derde Klimaatatelier georganiseerd, dat deze keer in het teken van ontharding en klimaatadaptatie zal staan.

8.3.2 Hernieuwbare energie

Het Europese gesubsidieerde project BISEPS (Interreg Va 2-Seas) focust op de ontwikkeling van duurzame energie op bedrijventerreinen, met als piloot de bedrijventerreinen Kortrijk-Noord, Harelbeke-Zuid en Waregem-Zuid. Het project helpt in het streven naar een klimaatneutrale regio en stimuleert het ondernemerschap. Bedrijven tekenden in voor een traject rond de implementatie van zonne-energie. Juridische mogelijkheden voor samenwerking op bedrijventerreinen werden uitgediept in het kader van komende reglementaire opties rond lokale energiegemeenschappen. Leiedal onderzocht hoe het potentieel van windenergie op bedrijventerreinen geactiveerd kan worden. Leiedal werkt met een sterk West-Vlaams consortium (POM West-Vlaanderen, WVI, UGent) samen met de Métropole Européenne de Lille (MEL). Het project werd met een half jaar verlengd tot midden 2020.

Binnen het project HeatNet NWE (Interreg Vb NWE) ligt de focus op CO₂-reductie door de aanleg van warmtenetten van de vierde generatie. Dat zijn slimme warmtenetten op lage temperatuur die gebruikmaken van hernieuwbare energie en decentrale warmtebronnen. Leiedal, de stad Kortrijk en UGent participeren in het project. Leiedal focust op de regionale uitrol van warmtenetten, de stad Kortrijk neemt deel met een pilootproject op Kortrijk Weide-Lieboorden en UGent zorgt voor de communicatie en de nodige vakkennis. In 2019 spitste Leiedal zich vooral toe op de regionale ruimtelijke energiestrategie die bepaalt hoe we in Zuid-West-Vlaanderen de klimaatdoelstellingen tegen 2030 (40% CO₂-reductie) en 2050 (energieneutraliteit) kunnen halen door hernieuwbare energie op te wekken en duurzame warmtesystemen uit te rollen. Tijdens driedaagse energieworkshops werden voor alle gemeenten lokale klimaatacties vastgelegd en werd nagegaan hoe een gemeente energieneutraal kan worden, waar er kansen liggen voor warmtenetten, en hoe wijken van duurzame warmte voorzien kunnen worden. In 2020 wordt de ruimtelijke energiestrategie verder voltooid door het plan aan alle collegebesturen voor te leggen, en worden enkele acties uit de energiestrategie verder uitgevoerd. Binnen HeatNet voert Leiedal in 2020 haalbaarheidsstudies uit naar warmtenetten in o.a. de gemeenten Wevelgem en Menen, wordt

ontwerpend onderzoek verricht naar klimaatneutrale wijken in o.a. Avelgem, en wordt ook een regionaal energieplatform (energie- en warmtebedrijf) concreet vormgegeven. Het Europees project werd met een half jaar verlengd tot februari 2021.

Leiedal ontwikkelde het projectvoorstel LECSEA (Interreg 2-SEAS), een project dat de uitrol van warmtenetten in de regio moet faciliteren aan de hand van een investeringsbudget en middelen voor haalbaarheidsstudies. Ook de opstart van lokale energiegemeenschappen (Local Energy Communities) in de regio zullen door LECSEA ondersteund worden. In het projectvoorstel werkt Leiedal samen met partners uit Vlaanderen, Nederland, Frankrijk en Groot-Brittannië.

Het project EMPOWER 2.0 zet in op de demonstratie van een toekomstgericht, circulair energiesysteem op de site Transfo Zwevegem (i.s.m. provincie- en gemeentebestuur en UGent). Samen met de partners werd een concept voor een circulair smart grid ontwikkeld, gekoppeld aan een Renewable Energy Community (REC). Met de middelen van EMPOWER 2.0 kan al een deeltje gerealiseerd worden, achter de meter van de Duiktank. Een aanvraagdossier voor een regelluwe zone werd opgesteld om de volledige realisatie ervan mogelijk te maken.

In 2019 ontwikkelde Leiedal het projectvoorstel RE/SOURCED, samen met de gemeente Zwevegem, de provincie West-Vlaanderen, UGent, VITO, REScoop.eu en Flux50. Het projectvoorstel werd eind 2019 ingediend binnen de 5de oproep van het EU-programma Urban Innovative Actions. RE/SOURCED staat voor Renewable Energy Solutions for Urban communities based on Circular Economy policies and DC backbones. Indien goedgekeurd in 2020 kunnen de partners een budget van 5 miljoen euro inzetten om een Renewable Energy Community (REC) op Transfo te realiseren, gebaseerd op een middelgroot en zelfvoorzienend DC-smart grid, en tegelijkertijd aspecten van circulaire economie te introduceren bij het ontwerp van het hernieuwbare energiesysteem.

8.3.3 Burgemeestersconvenant

Leiedal staat in voor de horizontale integratie van de doelstellingen van het Burgemeestersconvenant met het oog op CO₂-reductie in alle sectoren: duurzame mobiliteit via projecten SHARE-North en Samen Slimmer naar het Werk, energetische renovatie van woningen via onder andere de RenovatieCoach en MijnEnergiekompas, bij ondernemingen via BISEPS, in ruimtelijke planning via HeatNET en ZeroRegio... De intercommunale biedt permanent ondersteuning aan de gemeenten in de voorbereiding, uitvoering en communicatie van het lokale klimaatbeleid.

- Voortgangsmonitoring en -rapportage van de uitvoering van het regionale duurzame energieactieplan, en van de evolutie van de regionale en gemeentelijke CO₂-uitstoot en acties.
- Communicatie rond klimaatneutrale regio, gericht op het aanspreken van de burger o.a. via sociale media, klimaatcaravan...
- Regionale werkgroep en provinciaal kennisplatform met het oog op kennisuitwisseling.
- Samenwerking en afstemming met stakeholders (Infrac, Eandis, WVI, Provincie) via projecten en overleg.
- Ondersteuning bij de opstart van Vlaskracht, een burgercoöperatie rond energie, de voorbereiding van het project EMPOWER rond burgerparticipatie in energie, het bedingen van een raamcontract voor de plaatsing van zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen door middel van burgerparticipatie...
- Opvolging van de intergemeentelijke samenaankoop van energie.

- Ontwikkeling van subsidieaanvragen voor regionale projecten binnen Europese, Vlaamse en provinciale oproepen (rond mobiliteit, circulariteit, energie, woningrenovatie, groenontwikkeling...).
- Opmaken digitale tool Warmer Wonen om de data beter te kunnen monitoren, opvolgen, uitwisselen.
- Opmaak SECAP (Sustainable Energy and Climate Action Plan).
- Opmaak regionale energiestrategie, op basis van de workshops ruimtelijke energieplanning die in de loop van 2019 voor elke gemeente werden georganiseerd.
- Binnen de Vlaamse subsidieoproep Lokale Klimaatprojecten 2018 werden drie projectvoorstellen ingediend, waaronder een voorstel tot een regionaal CO₂-compensatiefonds voor Zuid-West-Vlaanderen.

Op vrijdag 19 juni 2019 werd het nieuwe Burgemeestersconvenant 2030 (Covenant of Mayors for Climate & Energy) door de dertien steden en gemeenten ondertekend. Concreet engageert de regio Zuid-West-Vlaanderen zich om tegen 2030 40% CO₂-uitstoot te reduceren. In het nieuwe Burgemeestersconvenant wordt dus niet enkel mitigatie, maar ook adaptatie meegenomen. Tegen de zomer van 2020 wordt het SECAP (Sustainable Energy and Climate Action Plan) in samenwerking met de steden en gemeenten opgemaakt. Dat zal deels gevoed worden door de resultaten van de gemeentelijke energiewerkshops die in 2019 plaatsvonden, deels door twee werksessies die in april 2019 werden georganiseerd rond de opmaak van het actieplan voor het Burgemeestersconvenant 2030.

8.4 Blauw-groen netwerk

8.4.1 Strategie voor een regionale groeninfrastructuur

Via het strategische project Groene Sporen zette Leiedal de visie op een groen regionaal netwerk om in concrete realisaties en reikte ze hiervoor expertise aan. Het strategisch project werd ondertussen afgerond, maar wordt stelselmatig voortgezet binnen de werking en projecten van Leiedal en verankerd binnen 'productieve landschappen' in de regiovisie.

In 2019 was Leiedal in dat verband betrokken bij de volgende acties:

- Opmaak van een groenmonitor voor de regio: een weergave van de groene ruimte (natuur, bos, park, landschap) in de regio als nulmeting van het 'groenareaal'. Een eerste draft werd met de gemeenten besproken en aangevuld. Een jaarlijkse actualisatie zal de evolutie van het groenareaal duidelijk maken. De monitor dient ook als basis voor de opmaak van een regionale strategie naar natuur- en bosuitbreiding.
- Opmaak gemeentelijke groenplannen: er werd een methodiek aan de gemeenten voorgesteld voor de opmaak van een groenplan. Voor de stad Waregem zal Leiedal in 2020 die opdracht uitvoeren.
- Green Deal 'bedrijven en biodiversiteit': Leiedal is deze green deal aangegaan om op eigen bedrijventerreinen ruimte te scheppen voor een biodiverse inrichting en beheer en zo ook een aangename werkplek te creëren, in het bijzonder op Bramier, Groenbek, De Voerman en de uitbreiding Kortrijk-Noord. Specifiek voor de omgeving van het Kennedypark wordt een traject uitgezet om ook met de bedrijven zelf investeringen te doen ten gunste van een 'gewenste'

natuur. Voor AZ Groeninge heeft dat alvast geleid tot de goedkeuring van een subsidieproject 'Natuur op voorschrift' dat mee door Leiedal werd uitgeschreven.

- Recreatief aanbod binnen het beleidsplan Toerisme Leiestreek: vanuit de nood van voldoende ontspanningsmogelijkheden voor de eigen bewoners, heeft Leiedal met Westtoer mee nagedacht om de potenties verder uit te bouwen en te integreren in de regiovisie.
- Samenwerking met het Stadlandschap Leie-Schelde: het stadlandschap kende een nieuw start in 2019. Met Leiedal wordt regelmatig overlegd met het oog op een efficiënte afstemming en samenwerking naar groene ingrepen in het landschap toe.
- Met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) zoekt Leiedal steeds een synergie met regionale projecten zoals Rivierherstel Leie, het Vlaams ecologisch netwerk, stadsrandbossen Kortrijk en Waregem, groene infrastructuur zoals de vallei van de Spierebeek etc.

8.4.2 Seine-Scheldeproject en rivierherstel Leie

Leiedal volgt het project Seine-Schelde van nabij op, dat zorgt voor een herinrichting van de Leie naar grotere schepen toe. Het project Rivierherstel Leie beoogt een landschappelijke en ecologische opwaardering van de oevers, de oude Leiearmen en de riviervallei.

In 2019 nam Leiedal deel aan de werkgroep Recreatie en aan de klankbordgroep in het kader van de actualisatiestudie. Daarnaast was er bilateraal overleg met De Vlaamse Waterweg uit het oogpunt van wederzijdse informatie-uitwisseling.

Ook met betrekking tot de Leiedoortocht in Menen volgde Leiedal de nodige werk- en stuurgroepen op. Leiedal ondersteunt de stad Menen om belangrijke principes uit het masterplan Menen door te laten werken op het terrein. Daarnaast hielp Leiedal de stad om het ontwerp van verschillende werken in de projectzone na te zien, onder meer voor de inrichting van het Barakkenpark.

In het kader van het strategisch project Groene Sporen kreeg de stad Menen de toezegging van de subsidie voor grondverwerving voor de aankoop van deze percelen, waar ook de geplande fietsbrug zal aansluiten op het jaagpad.

8.4.3 Gaverbeek, twee mondingen, vele gezichten, één toekomst

Op Vlaams niveau streeft Leiedal ernaar om rond groen en water intensiever samen te werken met de verschillende diensten. Met de VMM werd in 2019 intensief samengewerkt om de Gaverbeek als waterloop van eerste categorie, naast de Heulebeek en de Grote Spierebeek, te integreren in een blauw-groen netwerk. Vorig jaar werd de Gaverbeekvisie gefinaliseerd met een publicatie *Gaverbeek, twee mondingen, vele gezichten, één toekomst*. Leiedal bracht de waterbeheerders uit het gebied hiervoor geregeld samen (bekkenwerking, VMM en de Provincie).

De oproep Water-Land-Schap bood een unieke opportuniteit om verdere middelen te vinden om de Gaverbeekvisie te realiseren. De Gaverbeek werd door minister Van den Heuvel op 24 april 2019 goedgekeurd als een van de 14 Water-Land-Schap-projecten binnen een landinrichting. In 2019 werden meerdere concrete 'demoprojecten' voorbereid samen met lokale actoren als landbouwers en grondeigenaars. Hiervan werden finaal drie projecten door Leiedal ingediend op 31 oktober (twee spaarbekkens en erosiebestrijdingsmaatregelen). Deze voorstellen worden in 2020 verfijnd zodat de projecten in 2021 gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast biedt het Europees project Co-Adapt via

de VLM extra middelen om projecten van de Gaverbeekvisie uit te voeren. Met de betrokken gemeenten worden nu de concrete mogelijkheden verkend.

Tussen de Vlaamse Milieumaatschappij, Waregem en Harelbeke werden in 2019 ook samenwerkingsovereenkomsten afgesloten. Als gevolg maakt Leiedal inrichtingsplannen op voor het openleggen van de Gaverbeek in de Collegewijk van Harelbeke en voor een vijftal sites in Waregem waaronder het Spei, de Hippodroom, het Jeugdeiland, het bedrijventerrein Deerlijk-Waregem en het Goed Ten Nieuwenhove. De inrichtingsplannen worden in nauwe samenwerking opgemaakt met de gemeenten (Waregem en Harelbeke), de Vlaamse Milieumaatschappij als investeerder en de betrokken wijkbewoners aan de hand van participatietrajecten. De komende vijf jaar worden de plannen uitgevoerd.

8.4.4 Naar een riviercontract voor de Heulebeek

In 2019 werd vanuit de VMM een participatief project voorgesteld om tot een riviercontract te komen voor de Heulebeek. Samen met de betrokken actoren wordt nagedacht over hoe de Heulebeek kan worden omgevormd tot een waterloop met goede waterkwaliteit. Voor de gemeenten en Leiedal vormt dat een opportuniteit om het project Heerlijke Heulebeek terug op te nemen. In een aantal voorbereidende overlegmomenten werd een charter gedefinieerd om te komen tot een collectieve aanpak om samen te werken:

- Om het overstromingsrisico duurzaam te verminderen.
- Om het droogterisico duurzaam te verminderen.
- Om de waterkwaliteit in het stroomgebied te verbeteren.

Dat doen ze met aandacht voor de meerwaarde die de waterlopen voor alle gebruikers bieden. Daarnaast zetten ze in op een grotere bewustwording rond het thema water.

8.4.5 Valys: naar een grensoverschrijdend Leiepark

Leiedal is partner binnen het Europese Interreg-project Valys voor het opwaarderen van de landschappelijke, recreatieve en natuurlijke kwaliteit van de Leievallei. Valys is een vervolg op het project Corrid'or en zet de strategie voor een grensoverschrijdende Leievallei-Parc de la Lys om in concrete terreinrealisaties. Participatie staat hierbij centraal. Het project focust op de verdere inrichting van de Leievallei, onder meer de aanleg van het Barakkenpark in Menen en groene projecten langs de Geluwebeek, Heulebeek en Gaverbeek. De steden en gemeenten Wervik, Menen, Wevelgem, Kortrijk, Kuurne en Harelbeke zijn partners binnen Valys om groene projecten te realiseren.

In 2019 werd het traject doorlopen voor de uitvoering van de deelprojecten (verwerving, planvorming, participatie). Binnen het project Valys werd door Leiedal een geïntegreerde gebiedsvisie voor de Gaverbeek opgemaakt. In 2019 werd een projectvoorstel voor de Gaverbeek binnen de VLM-oproep Water-Land-Schap uitgewerkt tot het indienen van een aantal demomaatregelen.

Binnen Valys werd een opdracht uitgeschreven tot een publiekscampagne om de Leievallei als groene as op de mentale kaart te zetten van de grensoverschrijdende regio. Leiedal nam deel aan

workshops om enerzijds de karakteristieke identiteit van de Leievallei te omschrijven en anderzijds de tools te selecteren naar het brede publiek toe voor een groter draagvlak en cocreatie.

Tevens werd actie ondernomen voor de actualisatie en uitbreiding van de digitale Leieparkkaart. Deze cartografische oefening wordt geïntegreerd binnen de blauweruimtekaart van de Eurometropool. Leiedal ondersteunt eveneens Wervik, Menen, Wevelgem, Kortrijk, Kuurne en Harelbeke bij de realisatie van hun projecten binnen Valys.

8.4.6 Bekkenwerking Leiebekken en Bovenscheldebekken

Als vertegenwoordiger van de gemeenten neemt Leiedal deel aan het bekkenbestuur, de bekkenraad en het Gebiedsgerichte Thematische Overleg (GTO). In 2019 werd de bekkenwerking voortgezet op basis van de stroomgebiedbeheerplannen en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen. Het nieuwe stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 is in voorbereiding met nieuwe aandachtsgebieden en actieplannen. Voor de Gaverbeek wordt in samenwerking met gemeenten een traject opgezet om samen te werken aan een goede water(loop)kwaliteit. De door Leiedal opgemaakte Gaverbeekvisie vormt hierbij het referentiedocument om de beken binnen het bekken van de Gaverbeek in te richten als klimaatbestendige valleien.

De bekkenvergadering geeft ook uitvoering aan waterkwantiteit, zowel bij droogte als wateroverlast. Signaalgebieden werden aangeduid om ruimte voor water te vrijwaren. Een aantal signaalgebieden komt in aanmerking als Watergevoelig Openruimtegebied (WORG) om dat dan te vrijwaren van verdere bebouwing. Met de droogte van 2018 en 2019 was er specifiek aandacht voor hoe we in de toekomst met nieuwe droogteperiodes kunnen omgaan, onder meer door het aanleggen van waterreserves zowel bovengronds (spaarbekkens) als ondergronds (infiltratie in de bodem). Deze worden op bekkenniveau verder geïntegreerd in een droogteplan.

8.4.7 Het Blauwe Park van de Eurometropool

Leiedal zet mee haar schouders onder een project binnen de Eurometropool rond het belang van water voor de grensoverschrijdende metropool. Het project draagt een visie op de Blauwe Ruimte uit die de voorbije jaren tot stand kwam in samenwerking met experts zoals Studio 19 van Paola Viganò. Er werd werk gemaakt van o.a. een atlas, wandelingen en fietstochten en diverse summer- en springschools met jonge professionals.

Samen met de Eurometropool zet Leiedal in op de Blauwe Ruimte. De focus in 2019 was de organisatie van een ideeënwedstrijd om studenten concrete voorstellen te laten maken voor drie gebieden in het Blauwe Park. Voor onze regio werkten de studenten op Geluwe. De resultaten van deze ideeënwedstrijd werden getoond op Kortrijk Creativity Week in oktober.

Binnen de werking van de Eurometropool was Leiedal sterk betrokken bij de actiegroep rond de Blauwe Ruimte. Het Blauwe Park van de Eurometropool - zoals het op Wereldwaterdag 2018 in de markt werd gezet - werd dit jaar verder uitgewerkt in vijf thematische werkgroepen. Leiedal trekt de werkgroep 'website en cartografie' en maakte een editeerloket zodat de partners van de Eurometropool zelf projecten kunnen toevoegen aan de blauweruimtekaart. Op Wereldwaterdag op 22 maart 2019 in Doornik - die was opgebouwd rond het Blauwe Park, zien, beleven, opbouwen - stelde Leiedal de geactualiseerde versie van de website voor. Met de organisatie van de Blue Walks

kreeg de burger de gelegenheid om op een wandel-, fiets- of boottocht kennis te maken met alle aspecten van de Blauwe Ruimte.

Leiedal heeft meegewerkt aan het Interreg-microproject 'De Blauwe Ruit' om de lus van 90 km van het kanaal Bossuit-Kortrijk, Schelde en Spierekanaal, Marque, Deule en Leie in 2020 als fietsroute te bewegwijzeren. De grafische dienst van Leiedal heeft voor de bewegwijzering het ontwerp gemaakt.

De verdere acties binnen de Blauwe Ruimte worden uitgewerkt binnen vijf werkgroepen waar Leiedal haar medewerking aan verleent. De digitale Leieparkkaart van Leiedal vormt de basis om de Blauwe Ruimte te visualiseren en zal ook opportuniteiten bieden voor burgerparticipatie in de toekomst.

8.5 Streekontwikkeling

In 2019 participeerde Leiedal actief in de volgende netwerken en streekorganisaties: Kortrijk.IN, RESOC Zuid-West-Vlaanderen, RegioRaad Zuid-West-Vlaanderen, Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai, Transfo vzw, Designregio Kortrijk, WinVorm, Xpo, XIM, XOM, Bedrijvencentrum Kortrijk, Ondernemerscentrum, vzw Mobiel en vzw MyMachine. De ondersteuning nam verschillende vormen aan: financieel, logistiek en adviserend.

Leiedal voerde de opdrachten uit die ze heeft opgenomen in het RESOC-Streekpact om samen met de lokale besturen, het middenveld en de bovenlokale besturen de deelacties te realiseren.

Eind augustus 2019 werd RESOC Zuid-West-Vlaanderen stopgezet. Het forum waarbij de gemeenten, het socio-economisch middenveld en de provincie West-Vlaanderen elkaar ontmoeten is sedert 1/09/2019 de Regioraad Zuid-West-Vlaanderen. Specifieke socio-economische thema's worden behandeld in het Socio-Economisch Forum. Leiedal coördineert deze fora samen met de Provincie West-Vlaanderen, biedt operationele en logistieke ondersteuning aan beide organen en participeert als waarnemer.

Op De Samenkomst en de Ontmoetingsavond bracht Leiedal actoren en organisaties bij mekaar om samen na te denken over de uitdagingen van de toekomst en hun betekenis vandaag voor de regio.

9 Leiedal als organisatie

Leiedal, de intercommunale voor streekontwikkeling die is opgericht op 9 juni 1960 en ligt in het grensoverschrijdende economische kerngebied van de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai, werkt in 2019 voor een regio met dertien gemeenten (de gemeenten van het arrondissement Kortrijk + Wervik), waar de maatschappelijke en socio-economische context, zoals in veel delen van Vlaanderen, steeds sneller transformeert.

Toch hoeft Leiedal de transformatie niet te ondergaan, maar kan ze die helpen oriënteren door haar veerkracht en anticiperende vermogen, die tot uiting komen in creatie en innovatie. Het zijn kenmerken die niet verloren mogen gaan en haar in staat moeten stellen om blijvend kritisch doch constructief te laveren tussen verschillende beleidsgraden en territoriale schaalniveaus. De ambities werden in 2019 neergeschreven in Leiedal 2035, naar aanleiding van de verlenging van de intercommunale, en het Beleidsplan 2020-2025.

Leiedal wil daarbij een wendbare en klantgerichte organisatie blijven, binnen de traditie van kwaliteit en degelijkheid. Leiedal wil de krachten bundelen met andere organisaties om gemeenten en de regio een integrale dienstverlening te kunnen bieden, en zij wil tegelijk interactief werken met de lokale besturen. Waar mogelijk speelt Leiedal in op nieuwe opdrachten van lokale besturen en ontwikkelt ze shared services met intergemeentelijke partners, streekorganisaties en huispartners om de overhead te beperken.

Leiedal functioneert en organiseert zich daarbij als een verlengstuk van de gemeenten in het kader van artikel 30 van de wetgeving op de overheidsopdrachten (inhouse) en binnen artikel 44 §2 bis van het Wetboek op de btw (Zelfstandige Groepering Leiedal).

De volledige werking gebeurt binnen een wijzigend maar gezond financieringsmodel dat de hefboom wordt voor een relevante en wendbare organisatie, die dagelijks toegevoegde waarde biedt voor haar vennoten.

9.1 Bestuurlijke werking

Vanaf 1 januari 2019 zijn de bestuurders met stemrecht namens de Provincie West-Vlaanderen van rechtswege geen lid meer van de raad van bestuur van Leiedal.

Leiedal wordt geleid door de raad van bestuur. Dat bestuursorgaan telde tot eind maart 2019 21 leden en sinds 1 april 2019 20 leden. De raad komt om de twee weken bijeen. In 2019 werd 22 keer vergaderd.

De samenwerking en verbondenheid met de vennoten komen tot uiting in de samenstelling van de raad. Tot eind maart 2019 bestond de raad uit 17 bestuurders met stemrecht en twee bestuurders met raadgevende stem die daarnaast een beroep doen op twee externe deskundigen. In maart 2019 werd de raad bestuur opnieuw samengesteld, in uitvoering van Artikel 24 van de statuten van Leiedal, naar aanleiding van de algemene vernieuwing van de gemeenteraden volgend op de gemeenteraadsverkiezing van 14 oktober 2018. Sinds de hersamenstelling op 28 maart 2019 bestaat de raad uit 14 bestuurders met stemrecht, vier bestuurders met raadgevende stem en twee externe deskundigen. De raad wordt bijgestaan door de algemeen directeur en de secretaris.

In 2019 woonden de burgemeesters van Zuid-West-Vlaanderen maandelijks de bespreking van de informele punten van de raad van bestuur bij. Leiedal ondersteunt logistiek de werking van de conferentie van burgemeesters. Als informele groep bespreekt de vergadering kansen en knelpunten voor de aansturing, versterking en coördinatie van interbestuurlijke samenwerking in Zuid-West-Vlaanderen.

Traditiegetrouw organiseerde Leiedal in 2019 twee jaarvergaderingen: een algemene vergadering op 28 mei (jaarvergadering), met de goedkeuring van het jaarverslag en de jaarrekening van 2018, en op 10 december een buitengewone algemene vergadering, met de goedkeuring van het jaaractieplan en de begroting voor 2020.

Op de Algemene Vergadering van mei 2019 werd bijkomend de verlenging van Leiedal voor de periode 11 november 2019 tot en met 31 december 2035 door de vennoten goedgekeurd. Daartoe werd eind februari 2019 door de raad van bestuur een dossier overgemaakt aan de vennoten met de evaluatie van de periode 2001-2019, een geactualiseerd visiedocument (Leiedal 2035) en een businessplan voor de komende zestien jaar.

Op de Buitengewone Algemene Vergadering van december 2019 werd bijkomend het Beleidsplan 2020-2025 goedgekeurd. Het beleidsplan werd in nauw overleg met de gemeentelijke vennoten, de lokale en regionale stakeholders en de medewerkers voorbereid.

In mei en december 2019 werden eveneens de statuten van Leiedal aangepast. De statutenwijziging van mei 2019 bevatte technische aanpassingen om de statuten te aligneren aan de bepalingen van het Decreet over het Lokaal Bestuur - met uitzondering van de bepalingen voorzien in Artikel 602 DLB. Een belangrijke wijziging vormt de procedure van bekendmaking van de besluiten van de raad van bestuur en de beroepsprocedure. Aanvullend werd Artikel 6 aangepast (verlenging). De statutenwijziging behelsde de wijziging van de artikels 1, 3 §4, 6 §1, 31, 20, 21, 15, 16 §2, 17 I 2° §4, 44 §1, 48 §8, 52 §4, 54 2° §3 en 55 §8. De statutenwijziging werd bekrachtigd bij Ministerieel Besluit van 14 augustus 2019.

De statutenwijziging van december 2019 had als focus de vastlegging van de volgorde waarop de gemeentelijke vennoten een bestuurder zonder stemrecht naar de raad van bestuur kunnen afvaardigen. Additioneel werden twee technische aanpassingen gedaan. Dat leidde tot wijziging van Artikels 32 §2 en 50 alsook Bijlage 2. Aansluitend op de beslissing van de Buitengewone Algemene Vergadering werd de statutenwijziging aan de Vlaamse toezichthoudende overheid ter goedkeuring voorgelegd.

In voorbereiding van de (buitengewone) algemene vergaderingen organiseerde Leiedal, samen met de andere streekintercommunales WIV, Ppsilon, Imog en hulpverleningszone Fluvia, twee informatievergaderingen voor de gemeente- en provincieraadsleden van de aangesloten steden en gemeenten. Ter voorbereiding daarvan werden de raadsleden geïnformeerd.

9.2 Een organisatie die krachten wil bundelen

Leiedal werkte structureel samen met de huispartners zuidwest, W13 en Logo Leieland. De samenwerking werd o.a. geconcretiseerd in projecten als Warmer Wonen, klimaatneutrale regio,

samenaankopen, een gemeenschappelijk gezondheidsbeleid, IT-ondersteuning en gedeelde digitale instrumenten, de gezamenlijke voorbereiding van subsidieprojecten, de implementatie van de Europese General Data Protection Regulation en ondersteuning in de communicatie naar de federale en Vlaamse parlementsleden.

Daarnaast hield Leiedal samen met de lokale besturen de vinger aan de pols over de rol en meerwaarde van een intergemeentelijke aanpak van de gemeenschappelijke uitdagingen en ambities, mede in het kader van de nieuwe opdrachten en uitdagingen die richting gemeenten komen.

Leiedal werkte ook in 2019 nauw samen met andere regionale en bovenlokale partners. Enerzijds om complexe vraagstukken zoals bovenlokale processen gezamenlijk aan te pakken, anderzijds om in te spelen op socio-economische, ruimtelijke en andere ambities.

Medewerkers werden nadrukkelijk ingezet op basis van hun competenties bij teamoverschrijdende projecten. Op die manier probeert Leiedal talentmanagement gestalte te geven en wordt de methodiek van programmaregie versterkt.

9.3 Een transparant en interactief bestuur

Leiedal heeft in 2019 nadrukkelijk geïnvesteerd in een intense band met de vennoten en organiseerde zich ook zo op het niveau van de medewerkers.

Om de betrokkenheid van en de transparantie naar gemeentelijke en provinciale raadsleden te versterken, zette Leiedal verder in op de methodieken van De Samenkomst, de Ontmoetingsavond, de beleidsgroepen, de gezamenlijke informatievergaderingen, het publicatiebeleid van studies en de communicatiestrategie rond sociale media, digitale en analoge kanalen.

9.4 Een beperkte overhead die zo veel mogelijk wordt gedeeld met andere organisaties

Leiedal wil haar overhead beperkt houden door niet alleen efficiënt te werken, maar tegelijk een aantal algemene diensten te laten gebruiken door partnerorganisaties. Leiedal biedt onderdak en diensten aan de huispartners W13, zuidwest en Logo Leieland. Meer dan ooit is het vergadergebouw van Leiedal een trefpunt van heel wat streekinitiatieven en lokale en regionale partners.

In 2019 werd het systeem van tijdsregistratie uitgetest, gekoppeld aan een mobiele toepassing. Dat moet leiden tot een verdere vereenvoudiging en digitalisering van interne processen. Bovenop het boekhoudsysteem werd een analytisch programma geïnstalleerd dat de diensten in staat stelt om voor hun project, programma of werking een actueel, volledig en correct overzicht te krijgen van de kosten en het resterende budget. De methodiek maakt het de leden van de zelfstandige groepering Leiedal ook mogelijk de wettelijk bepaalde inzage te verkrijgen in de kostenstructuur.

In 2019 werd het proces afgerond waarbij het volledige Leiedalarchief werd geïnventariseerd en digitaal ontsloten. Naast de verkopen van bedrijfsgrond sinds 1960 (2018) werden in 2019 ook alle woonprojecten gedigitaliseerd en via een GIS-systeem ontsloten.

9.5 Een begeisterende en motiverende organisatie in een regionaal en internationaal netwerk

In 2019 werd een stafmedewerker human resources aangeworven.

Leiedal nam in 2019 het belang van toekomstbestendige technologie, kennisdeling en efficiënte interne processen onverminderd ter harte. Projectmatig werken, gedeelde methodieken en navenante management- en opvolgingssystemen werden verder ontwikkeld en de interne en externe horizontale coördinatie versterkt. In 2019 werd Microsoft Teams geïntroduceerd in de werking van Leiedal, W13 en zuidwest ter voorbereiding van een overstap naar Office365 vanaf 2020.

Op basis van de functionerings- en evaluatiegesprekken stelde Leiedal een vormings- en opleidingsplan op. In 2019 namen medewerkers van Leiedal deel aan 150 vormingen en opleidingen over verschillende thematieken die gelinkt zijn aan de werking van de organisatie. Het betrof onder meer opleidingen over vastgoed, humanresourcesmanagement, artificiële intelligentie, gebiedsontwikkeling, energiemanagement, deelmobiliteit, GDPR, milieu, energetisch renoveren, klimaat en blockchain. Behalve op vaktechnische vorming zette Leiedal sterk in op het gebruik van technologie, intern en extern samenwerken en project- en programmamanagement. Medewerkers participeerden aan internationale bezoeken aan Lyon, St.-Etienne, Wenen en Nederland. Ook in 2019 nam Leiedal deel aan de Voka Business Innovation Club die maandelijks bedrijven in West-Vlaanderen bezoekt. Daarnaast tekenden medewerkers van Leiedal ook present op verschillende netwerkmomenten zowel in als buiten de regio.

Tijdens het driemaandelijkse Koffie Leiedal presenteerden medewerkers en huispartners kort en krachtig hun projecten. Dit laagdrempelige initiatief vergroot enerzijds de kennis van elkaars werkdomeinen en maximaliseert anderzijds kruisbestuivingen en het potentieel tot samenwerking.

Sinds het behalen van de Gezond Werken Award in 2017 houdt Leiedal resoluut vast aan haar beleid om samen met de huispartners Logo Leieland, W13 en zuidwest een gedragen gezondheidsbeleid bij medewerkers te stimuleren. Dat gaat over een fietsvergoeding voor woon-werkverkeer, spontane tafeltenniswedstrijdjes tussen de middag in de foyer, wandelingen (wandeland vergaderen), een gezond lunchaanbod, een wekelijks fruitpakket...

Mede dankzij de open bedrijfscultuur en de inventiviteit van de medewerkers ontstonden opnieuw veel bottom-upinitiatieven en namen veel collega's deel aan thematische acties zoals Tournée Minérale, de Buddy Run, de Warmste Week, Levensloop etc.

Leiedal telde eind 2019 68 medewerkers in dienstverband, van wie 21 met deeltijdse en 47 met voltijdse prestaties. Samen is dat goed voor 61,5 voltijdse equivalenten.

Volgende personen traden in 2019 in dienst:

- Elyne Dewulf (Ruimte en Leefomgeving – 1/1/2019)
- Laurens Vandamme (Ruimte en Leefomgeving – 1/1/2019)
- Jonas Roels (Ruimte en Leefomgeving – 4/3/2019)
- Jonas Vandeghinste (Ruimte en Leefomgeving – 1/2/2019)

- Carmen Van Der Borght (Stafmedewerker hr – 6/5/2019)
- Ewout Vanvooren (Ruimte en Leefomgeving – 1/7/2019)
- Thomas Holderbeke (Ruimte en Leefomgeving – 19/8/2019)
- Alex Wyseur (Stafmedewerker digitale communicatie – 1/7/2019)
- Lies De Vos (e-Government - 8/7/2019)
- Joran Lombahé (Ruimte en Leefomgeving – 1/10/2019)

Volgende personen traden in 2019 uit dienst:

- Steven Hoornaert

10 Jaarbalans

10.1 Situering

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de vennootschap.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is de raad van bestuur verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de intercommunale Leiedal om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling.

De balans en resultatenrekening van inkomstenjaar 2019 (aanslagjaar 2020) werden opgemaakt vanuit de boekhoudkundige logica van de rechtspersonenbelasting. Voor de raming van de te betalen belasting in het kader van RPB (rechtspersonenbelasting), werd gerekend volgens de principes van de RPB. De jaarrekeningen worden sedert 2017 opgemaakt in volledige vorm, rekening houden met de nieuwe regels van de zelfstandige groepering.

10.2 Balans – Actief

Balans - na winstverdeling - actief	31/12/2019	31/12/2018
OPRICHTINGSKOSTEN		
VASTE ACTIVA	5.190.552	5.572.592
<u>II. IMMATERIELE VASTE ACTIVA</u>	<u>700</u>	<u>700</u>
<u>III. MATERIELE VASTE ACTIVA</u>	<u>4.466.641</u>	<u>4.848.681</u>
A. Terreinen en gebouwen	3.965.493	4.322.443
B. Installaties, machines en uitrusting	163.722	220.871
C. Meubilair en rollend materieel	337.426	305.367
<u>IV. FINANCIELE VASTE ACTIVA</u>	<u>723.211</u>	<u>723.211</u>
C. Andere financiële vaste activa	723.211	723.211
<u>V. VORDERINGEN OP MEER DAN EEN JAAR</u>	<u>-</u>	<u>0</u>
B. Overige vorderingen		
VLOTTENDE ACTIVA	74.528.331	71.598.001
<u>VI. VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING</u>	<u>53.803.145</u>	<u>50.736.233</u>
A. Voorraden		
5. Onroerende goederen bestemd voor verkoop	53.803.145	50.736.233
6. Vooruitbetalingen		
<u>VII. VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR</u>	<u>1.317.302</u>	<u>1.509.440</u>
A. Handelsvorderingen	669.279	899.230
B. Overige vorderingen	648.023	610.210
<u>VIII. GELDBELEGGINGEN</u>	<u>10.602.063</u>	<u>13.194.286</u>
<u>IX. LIQUIDE MIDDELEN</u>	<u>8.805.823</u>	<u>5.721.790</u>
<u>X. OVERLOPENDE REKENINGEN</u>	<u>-</u>	<u>436.251</u>
TOTAAL DER ACTIVA	79.718.883	77.170.593

10.2.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit ontwerprechten van een prototype die werden gekocht op de batch "Noorderbrug" (in het kader van DRK Design).

10.2.2 Materiële vaste activa

Overzicht van de investeringen – evolutie van de Materiële Vaste Activa

Investeringen 2019

Renovatie gebouw		15.580,53
ICT		87.023,85
Meubilair		<u>95.203,04</u>
Totaal investeringen		197.807,42
Afschrijvingen 2019	-	571.852,13
Uitboeking MVA	-	<u>7.995,58</u>
Verschil boekwaarde	-	382.040,29

A. Terreinen en gebouwen

De renovatie van de oude vleugel van het gebouw van Leiedal in het Kennedypark werd in 2019 afgerond. Er werden nog een aantal kleine investeringen uitgevoerd voor een totaal bedrag van € 16k.

In 2019 werd een stuk grond op het Kennedypark, eigendom van Leiedal, verkocht aan Voka. De uitboeking van de waarde van de grond uit het vast actief gebeurde aan de historische aankoopprijs.

B. Installaties, machines en uitrusting

In 2019 waren er investeringen in ICT-materiaal voor een totaal bedrag van € 87k. De investeringen situeerden zich de aanschaf van nieuwe laptops voor het personeel en extra software, vnl. Microsoft Business. Op deze investeringen wordt er degressief afgeschreven

C. Meubilair en rollend materieel

De totale investeringen in meubilair en rollend materieel bedroegen € 95k in het boekjaar 2019. Er werd geïnvesteerd in de verdere renovatie van de burelen en het meubilair.

10.2.3 Financiële vaste activa

De waarde van deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat, en de waarde van de andere financiële activa zijn niet gewijzigd t.o.v. boekjaar 2018.

10.2.4 Overige vorderingen op meer dan 1 jaar

Er zijn geen vorderingen op meer dan 1 jaar, na de afhandeling van de vordering leegstandheffing.

10.2.5 Voorraden en bestellingen in uitvoering

De waarde van de voorraad en de voorraadstijging of -daling, wordt berekend door alle aankopen van gronden, alle relevante aankoopkosten en eventuele toegekende subsidies op te nemen als een voorraadwijziging.

Daarnaast is er de verkoop van de gronden, die uit de voorraad wordt geboekt aan historische kostprijs. De winst van de verkoop van de gronden wordt dus genomen op het moment van de verkoop (datum notariële akte).

Er worden voorzieningen toegevoegd en besteed voor toekomstige kosten van park management. Deze worden niet opgenomen in de waarde van de voorraad.

Er is een stijging in de waarde van de voorraad gronden, enerzijds door een lagere verkoop en overdracht van gronden, tegenover een aankoop die vergelijkbaar was met de voorgaande jaren.

Er werd ongeveer 9,3 ha grond verkocht (verkoop aan bedrijven, particulieren, bijzondere verkopen) en er werd 3,9 ha overgedragen (overdrachten aan Provincie, stad Kortrijk en de gemeenten Zwevegem en Harelbeke).

De verkoop van gronden was goed voor een bedrag van € 11.362k. In totaal werd voor € 3.667k aan gronden en gebouwen aangekocht.

Net als de aankopen van gronden worden de exploitatiekosten (voornamelijk infrastructuurwerken) geboekt als een voorraadwijziging. In 2019 werd € 4.161k geboekt als aankoopkosten.

Daartegenover daalt de voorraad door de verkoop van gronden. Op het moment van de definitieve verkoop worden de gronden aan kostprijs uitgeboekt uit de voorraad.

Opvallend is de kostprijs van de verkopen van gronden (€ 4.751k) tegenover de werkelijke verkoopprijs (€ 11.362k). Dit is voornamelijk te wijten aan het feit dat de bezoldigingen en de interestlasten van het lopende boekjaar niet mee opgenomen worden in de berekening van de voorraad.

De verschillende bewegingen resulteren in een totale voorraadstijging van € 3.067k.

Een samenvatting van de verschillende bewegingen op de voorraad gronden:

Beginvoorraad 2019	50.736.232,94
Aankopen	3.667.184,92
Aankoopkosten	4.161.082,82
Kostprijs verkopen	- 4.751.021,73
Uitboekingen	- 10.334,33
Eindvoorraad 2019	53.803.144,62

De grootste aankopen van gronden en gebouwen werden in 2019 gerealiseerd op:

- Kortrijk Noord : € 530k – Terugname "De Mailingman"
- Kortrijk Benelux : € 363k – Terugname "Delesie"
- Kortrijk Rijselsestraat : € 2.205k

De aankoopkosten voor uitrusting van de bedrijventerreinen situeren zich voornamelijk in de volgende projecten:

- Lendelede Nelca: € 327k
- Deerlijk De Spijker: € 423k
- Zwevegem De Pluim: € 675k
- Marke Torkonjestraat: € 1.755k

Op verschillende bedrijventerreinen werden verkopen gerealiseerd, voor een totaal van € 11.362k. De voornaamste verkopen situeerden zich in:

- Zwevegem De Pluim: € 5.264k – deel KMO-zone en deel BT
- Waregem Groenbek: € 1.295k
- Deerlijk De Spijker : € 1.006k
- Evolis: € 1.949k

10.2.6 Vorderingen op ten hoogste 1 jaar

A. Handelsvorderingen

Geen specifieke wijzigingen t.o.v. vorig jaar.

B. Overige vorderingen

Dit betreft voornamelijk vorderingen van subsidies op Europese en regionale projecten (€ 644k), die voortvloeien uit claims die in de loop van het boekjaar werden ingediend, en pas in volgend boekjaar zullen uitbetaald worden.

10.2.7 Geldbeleggingen

De beleggingen bij Belfius en KBC liepen af in 2019. Eén belegging werd vernieuwd, twee andere werden niet verder verlengd wegens onvoldoende mogelijkheden tot het bekomen van een positief rendement.

Er werd een bijkomende termijnrekening van € 3.000k geopend, voor het beheer van de fondsen van de Provinciale Samenwerking met Leiedal (PSL), en er zijn nog een aantal spaarrekeningen bij de verschillende banken.

10.2.8 Liquide middelen

Op de balans van 31/12/2019 staan nog aanzienlijke liquide middelen. Op zichtrekeningen staat er een totaal bedrag van € 8.806k. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met € 5.000k die in december als bullet loan cash op de rekening kwam.

Op korte termijn (< 1 jaar) moet een groot bedrag aan leningen afgelost worden (16.350k€). Er is dus enige omzichtigheid geboden bij de inschatting van de toekomstige cash flow.

De aankoop van gronden wordt steeds gefinancierd met leningen op lange termijn. De uitrusting van de bedrijventerreinen gebeurt echter met eigen middelen.

10.2.9 Overlopende rekeningen - actief

Dit zijn voornamelijk te ontvangen intresten op geldbeleggingen op lange termijn, die op een overlopende rekening werden geboekt. De verschillende beleggingen eindigden eind 2019, waardoor de overlopende rekeningen verdwenen uit de balans.

10.3 Balans – Passief

Balans - na winstverdeling - passief		
	31/12/2019	31/12/2018
EIGEN VERMOGEN	42.047.326	40.724.042
<u>I. KAPITAAL</u>	<u>2.565.483</u>	<u>3.179.686</u>
A. Geplaatst kapitaal	2.565.483	3.179.686
<u>IV. RESERVES</u>	<u>37.544.357</u>	<u>37.544.357</u>
A. Wettelijke reserve	256.548	317.969
B. Onbeschikbare reserve		4.205.839
C. Belastingvrije reserve		13.746.483
D. Beschikbare reserve	37.287.809	19.274.066
WINST VAN HET BOEKJAAR	1.937.486	
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	5.086.794	4.560.360
<u>VII. VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN</u>	<u>5.086.794</u>	<u>4.560.360</u>
- A. Pensioenen	507.612	580.128
D. Overige risico's en kosten	4.579.182	3.980.232
SCHULDEN	32.584.763	31.886.190
<u>VIII. SCHULDEN OP MEER DAN EEN JAAR</u>	<u>14.425.000</u>	<u>24.500.000</u>
A. Financiële schulden		
4. Kredietinstellingen	14.425.000	24.500.000
<u>IX. SCHULDEN OP TEN HOOGSTE EEN JAAR</u>	<u>18.159.763</u>	<u>7.205.888</u>
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		
B. Financiële schulden		
1. Kredietinstellingen	16.350.000	4.764.015
C. Handelsschulden	966.681	960.205
D. Ontvangen vooruitbetalingen	47.243	357.981
E. Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	777.730	730.578
F. Overige schulden	18.109	393.109
<u>X. OVERLOPENDE REKENINGEN</u>		<u>180.301</u>
TOTAAL DER PASSIVA	79.718.883	77.170.592

10.3.1 Kapitaal

Het kapitaal is gewijzigd t.o.v. het vorig boekjaar door de uittrede van de Provincie uit het kapitaal van Leiedal. Het totaal bedrag van de aandelen van de Provincie werd aan nominale waarde terugbetaald, goed voor € 614k.

Daarnaast werd een Provinciaal Streekfonds met Leiedal opgestart, waarbij de berekende meerwaarde van de aandelen gebruikt zal worden om initiatieven rond streekontwikkeling te financieren.

Deze transactie heeft geen enkele invloed op de waarde van de aandelen van de overige aandeelhouders. De waarde van elk aandeel blijft gelijk op 42,14€. Alle gemeenten / aandeelhouders kregen een brief om de waarde van hun deelneming in het kapitaal te bevestigen.

10.3.2 Reserves

A. Wettelijke reserves

Naar aanleiding van de uittrede uit het kapitaal door de Provincie, werd de wettelijke reserve aangepast tot 10% van het kapitaal.

B. Onbeschikbare reserves

C. Belastingvrije reserves

D. Beschikbare reserves

In 2019 werd beslist om de onbeschikbare reserves en de belastingvrije reserves over te boeken naar beschikbare reserves.

Deze reserves waren gevormd met het oog op toekomstige investeringen, te budgetteren kosten, etc. (die in de praktijk in voorgaande jaren geprovisioneerd waren). Deze reserves zijn ondertussen verbruikt.

De redenering was dat deze al waren belast onder de RPB (rechtspersonenbelasting) en zodoende vrijgesteld waren van VennB (vennootschapsbelasting).

Ondertussen is Leiedal reeds een aantal jaren terug overgeschakeld naar de RPB. Een boeking op vrijgestelde reserves is niet noodzakelijk meer, rekening houdend met de gewijzigde situatie inzake taxatie van de intercommunale.

Reserves op een balans zeggen niets over de cashpositie van een bedrijf. Ze geven enkel aan dat een bedrijf door eigen winsten gefinancierd wordt. De reserves vertellen evenmin over hoe een bedrijf die winsten gebruikt heeft. Wat in de reserves staat is al gebruikt voor de financiering van vaste of vlottende activa op het actief van de balans.

In Leiedal wordt alle winst gereserveerd. De winst zit vandaag hoofdzakelijk in de waarde van de voorraad. De voorraad is in het verleden gefinancierd geweest met de winst die Leiedal al die jaren gereserveerd heeft. Die voorraad is met andere woorden niet liquide.

Het komt toe aan de raad van bestuur om aan de beschikbare reserves een bestemming te geven, waarover zij dan ook vrij kan beschikken. Hierbij wordt aangeraden om niet af te wijken van het principe om de winst niet uit te keren en te reserveren voor de financiering van de voorraad.

Deze rubriek zal verhoogd worden met het resultaat na belastingen van boekjaar 2019, dat nu geboekt staat als winst van het boekjaar.

10.3.3 Kapitaalsubsidies

Er worden geen kapitaalsubsidies meer op de balans geboekt, na de beslissing om de subsidies met betrekking tot de infrastructuurwerken in min van de werkingskosten te boeken, en te activeren via een voorraadwijziging.

10.3.4 Voorzieningen voor risico's en kosten

Voorzieningen voor risico's en kosten worden geboekt om het hoofd te bieden aan scherp omschreven verliezen of kosten die volgens de aan de gang zijnde gebeurtenissen waarschijnlijk zijn. Voorzieningen voor risico's en kosten dienen duidelijk omschreven te zijn.

De voorzieningen voor pensioenen werden gedeeltelijk teruggenomen in 2018. Het saldo van deze voorziening wordt verder afgeschreven over de resterende periode. Er worden enkel nog voorzieningen aangelegd voor parkmanagement (2€/m²), die verder afgeschreven worden over hetzelfde ritme. Bijkomende voorzieningen kunnen enkel nog geboekt worden voor kosten die kunnen ontstaan uit parkmanagement, en dit voor zones die volledig afgewerkt zijn en in het stadium van verkoop komen.

10.3.5 Schulden op meer dan 1 jaar

De lange-termijnschulden daalden in 2019 door de aflossingen van leningen die op hun eindvervaldag kwamen, en stegen door de opname van een nieuw krediet van € 525k.

Per verschil daalt de lange termijn schuld met € 10.075k. Dit betekent dus dat de korte termijn schuld in dezelfde mate stijgt wat betreft de aflossingen van langlopende leningen die op hun vervaldag komen in 2020.

10.3.6 Schulden op ten hoogste 1 jaar

A. Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen

In 2019 werd er € 4.014k terugbetaald aan leningen die op vervaldag kwamen.

In 2020 moet € 16.350k terugbetaald worden aan korte termijn schulden. Dit is enerzijds een bullet loan van € 5.000k, die afloopt in februari, en anderzijds een bedrag van € 11.350k van leningen die gespreid in de loop van 2020 op hun eindvervaldag komen.

B. Financiële schulden

De te betalen intresten aan de kredietinstellingen en de roerende voorheffing op beleggingen worden opgenomen in de rubriek "overlopende rekeningen" van het passief.

C. Handelsschulden

De handelsschulden zijn vergelijkbaar ten opzichte van vorig boekjaar. De grootste openstaande bedragen betreffen (onder)aannemers die werken aan diverse projecten in het kader van de exploitatie van bedrijventerreinen.

D. Ontvangen vooruitbetalingen

Bij de verkopen op de bedrijventerreinen en woonzones wordt er steeds een aankoopverbintenis getekend, waarbij een voorschot betaald wordt. Deze ontvangen vooruitbetaling wordt gezien als een schuld. Het bedrag kan van jaar tot jaar fluctueren in functie van de afhandeling van de verkopen binnen hetzelfde boekjaar.

E. Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

Dit bedrag is vergelijkbaar met vorig jaar. Een detail van het totaalbedrag toont aan dat er geen schulden zijn met betrekking tot bezoldigingen, en dat er vrijwel geen schulden zijn met betrekking tot sociale lasten. Het grootste bedrag op deze balanspost betreft namelijk een provisie voor vakantiegeld en eindejaarspremie.

- Geraamde belasting (2018 en 2019)	€ 106k
- Te betalen BTW	€ 48k
- Te betalen Bedrijfsvoorheffing	€ 66k
- Te betalen RSZ	€ 29k
- Te betalen lonen	€ 0k
- Provisie vakantiegeld	€ 529k
o Totaal	€ 778k

F. Overige schulden

Er zijn geen specifieke schulden op lange termijn, met uitzondering van een aantal borgen.

10.3.7 Overlopende rekeningen – passief

Nihil.

10.4 Resultatenrekening Bedrijfsopbrengsten

RESULTATENREKENING		31/12/2019	31/12/2018
<u>I.</u>	<u>BEDRIJFSOPBRENGSTEN</u>	<u>15.554.000</u>	<u>29.031.582</u>
	A. Omzet	13.347.752	21.716.302
	B. Andere bedrijfsopbrengsten	2.130.967	6.468.093
	C. Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	75.281	847.187
<u>II.</u>	<u>BEDRIJFSKOSTEN</u>	<u>13.323.011</u>	<u>20.563.700</u>
	A. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	5.208.487	13.926.655
	B. Diensten en diverse goederen	2.058.590	2.167.519
	C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	4.858.560	4.275.167
	D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	571.852	573.882
	F. Voorzieningen voor risico's en kosten		
	- <i>toevoegingen</i>	877.374	
	- <i>bestedingen</i>	-350.940	-423.456
	G. Andere bedrijfskosten	59.801	29.606
	H. Niet-recurrente bedrijfskosten	39.288	14.328
<u>III.</u>	<u>BEDRIJFSWINST</u>	<u>2.230.989</u>	<u>8.467.882</u>
<u>IV.</u>	<u>FINANCIELE OPBRENGSTEN</u>	<u>125.176</u>	<u>83.079</u>
	B. Opbrengsten uit vlottende activa	125.176	83.079
<u>V.</u>	<u>FINANCIELE KOSTEN</u>	<u>331.576</u>	<u>492.389</u>
	A. Kosten van schulden	331.576	492.389
<u>VI.</u>	<u>WINST VAN HET BOEKJAAR VÓÓR BELASTING</u>	<u>2.024.589</u>	<u>8.058.573</u>
<u>X.</u>	<u>BELASTINGEN OP HET RESULTAAT</u>	<u>87.103</u>	<u>-34.279</u>
-	-	-	-
<u>XI.</u>	<u>WINST VAN HET BOEKJAAR</u>	<u>1.937.486</u>	<u>8.092.852</u>

10.4.1 Bedrijfsopbrengsten

A. Omzet

Omzet verkochte gronden:

Het totaal van de verkopen van de bedrijfsgronden en woonzones bedraagt € 11.362k. Er werd in totaal 9,3 ha verkocht, met een gemiddelde verkoopprijs van +/- 122€/m². In de begroting van 2019 was 9,59 ha vooropgesteld.

Het aantal verkochte vierkante meter wordt uit de voorraad geboekt aan de kostprijs. De kostprijs van de gronden omvat de aankoopprijs, de aankoopkosten (infrastructuurwerken) en de toegekende subsidies. Weddekosten, intrestlasten, voorzieningen en afschrijvingen worden niet mee opgenomen in de kostprijs van de voorraad.

Daarnaast bestaat de omzet uit de betaalde opdrachten die Leiedal uitvoert voor de leden van de zelfstandige groepering. Bijkomend worden opbrengsten gehaald uit verhuur en concessies van gronden, en zijn er nog diverse opbrengsten uit de verhuur en doorfacturatie van kosten aan de huispartners.

De prognose van 2019 inzake betaalde opdrachten (€ 1.352k) werd niet volledig gehaald. De omzet uit verhuur en concessies werd wel gerealiseerd. Een aantal van deze bedragen staan vast, waardoor een inschatting van het budget in principe redelijk correct kan gegeven worden.

De omzet wordt als volgt opgedeeld:

Verkopen bedrijventerreinen en woonzones	11.362.198,17
Overige opbrengsten BT en WZ	213.901,96
Omzet afsprakennota's	1.199.467,69
Verhuur en concessies	484.982,38
Overige / Diverse	<u>87.202,28</u>
Totaal omzet	13.347.752,48

B. Andere bedrijfsopbrengsten

Bij de gesubsidieerde projecten kunnen er elk jaar verschuivingen zijn wegens over- of onderbenutting of correcties van voorgaande jaren.

De bedragen in de boekhouding zijn dan ook combinaties van

- Werkelijk ontvangen bedragen,
- Geclaimde bedragen die nog niet ontvangen werden,
- En (soms ook) geprovisioneerde bedragen die niet of gedeeltelijk ontvangen werden

De omzet uit gesubsidieerde projecten is dan ook moeilijk in te schatten. In de loop van het jaar komen er vaak nieuwe projectvoorstellen, waarvan de timing en de realisatie niet altijd volledig kan

ingeschat worden. Ook bij lopende projecten worden we soms geconfronteerd met vertragingen in de uitvoering. De prognose van 2019 (€ 1.293k) werd niet volledig gehaald.

Naast deze subsidie ontvangt Leiedal ook jaarlijks de bijdragen die de gemeenten betalen als lid van de zelfstandige groepering.

Ontvangen subsidies	1.408.199,72
Bijdragen gemeenten	716.430,27
Overige / Diverse	<u>6.336,68</u>
	2.130.966,67

C. Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten

Dit betreft enerzijds de meerwaarde die voortvloeit uit de verkoop van vast actief, een stuk grond dat werd verkocht aan Voka.

Een ander element is de opbrengst die voortvloeit uit de correctie van een openstaande saldo van een leverancier. Er werd namelijk vastgesteld werd dat een (niet-betaalde) aankoopfactuur dubbel geboekt was in één van de vorige boekjaren.

10.4.2 Bedrijfskosten - Handelsgoederen

Aankopen bedrijventerreinen en woonzones	3.667.184,92
Aankoopkosten - infrastructuurwerken	4.608.213,74
Voorraadwijziging	<u>- 3.066.911,68</u>
	5.208.486,98

De bedrijfskosten evolueren in functie van de vooruitgang van de werken en kunnen jaar per jaar sterk verschillen.

Het aankoopbedrag van terreinen en andere onroerende goederen bedroeg slechts € 3.667k, het totaal aan kosten voor infrastructuurwerken bedroeg € 4.608k.

De aankopen, aankoopkosten en verkopen van bedrijventerreinen en woonzones worden gecorrigeerd in een voorraadwijziging van € 3.067k. De voorraadwijziging wordt enkel door deze elementen gecorrigeerd. Weddekosten, intrestlasten en afschrijvingen worden niet mee opgenomen in een voorraadwaardering.

10.4.3 Bedrijfskosten – Diensten, bezoldigingen, afschrijvingen

Werkingskosten	1.916.282,76
Bijdragen regionale samenwerking	<u>142.306,90</u>

Totaal Diensten en Diverse goederen	2.058.589,66
Bezoldigingen	4.858.559,65
Afschrijvingen	571.852,13

De bezoldigingen bedragen € 4.859k, een stijging van 13,7%. Deze stijging was niet ingecalculeerd in de begroting van 2019.

De stijging in de loonkosten is vrijwel volledig toe te schrijven aan het hoger aantal personeelsleden. Het gemiddeld aantal werknemers is met 11,82% gestegen van 53,3 FTE naar 59,6 FTE, (in VTE).

Er was in 2019 geen indexatie, en de effecten van een schaalverhoging zijn minimaal in de totale loonmassa.

De werkingskosten (diensten en diverse goederen) dalen van € 2.168k in 2018 tot € 2.059k in 2019. Tijdens het vorig boekjaar 2018 werd meer beroep gedaan op externe experts, ondermeer in het kader van de verlenging van Leiedal.

De kosten en opbrengsten van Leiedal worden analytisch toegewezen, waardoor het mogelijk wordt om kosten per project op te volgen.

De afschrijvingen blijven zeer stabiel gelijk ten opzichte van het vorig boekjaar. De extra investeringen in de renovatie van de gebouwen en het vernieuwen van de ICT, die in 2018 werden doorgevoerd, kwamen op een normaal peil in het boekjaar 2019.

10.4.4 Bedrijfskosten – Provisies – overige kosten

Toevoeging provisie	877.374,19
Terugname provisie	350.940,00
Andere bedrijfskosten	59.800,71
Niet recurrenente kosten	39.287,59

De terugname van voorzieningen gebeurt op een vaststaand ritme. Het betreft jaarlijkse terugnames van voorzieningen voor parkmanagement en pensioenen. De voorzieningen worden strikt gedefinieerd, en hebben enkel betrekking op park management en pensioenen.

Voor duidelijk definieerbaar risico's kan wel een voorziening worden aangelegd. Dit jaar werd een dergelijke voorziening aangelegd voor 2 hangende geschillen. Het betreft enerzijds een geschil rond een gerechtelijke onteigeningsprocedure (€ 658k) en anderzijds een geschil rond een leegstandheffing op bedrijventerrein Nelca (€ 220k)

De overige bedrijfskost van € 60k is het bedrag aan onroerende voorheffing dat definitief betaald werd naar aanleiding van de afhandeling van een bezwaarschrift.

De niet-recurrente uitzonderlijke kost bestaat uit de regularisatie van de BTW-schuld. Deze kost ontstond naar aanleiding van een herberekening in het kader van de wijziging in het percentage aftrekbare BTW dat Leiedal mag toepassen op haar aankopen van diensten. Het percentage aftrekbare BTW werd in een ruling vastgelegd, en wordt vanaf 2019 toegepast op alle aankopen van diensten.

10.4.5 Financiële opbrengsten

De financiële opbrengsten zijn realisaties van 2 beleggingen met een mooie rentevoet. Een deel werd herbelegd (€ 615k), een deel werd geïncasseerd om te kunnen voldoen aan toekomstige terugbetalingen van leningen.

10.4.6 Financiële kosten

De intrestlast daalde in 2018 en in 2019 samen met de lopende leningen, gezien er door de beperkte aankopen slechts één nieuwe lening van € 525k opgenomen werd in 2019.

10.4.7 Winst van het boekjaar voor belastingen

De winst voor belasting bedraagt € 2.025k. Dit is een normalisatie tegenover de zeer hoge winst van 2018, die gerealiseerd werd door een hoge verkoop met aanzienlijke marges, en een eenmalige uitzonderlijke terugname van de in het verleden geboekte voorzieningen en subsidies.

10.4.8 Belastingen op het resultaat

In de RPB betaalt Leiedal belastingen op twee soorten transacties. Enerzijds wordt een belasting betaald op de meerwaarde die voortvloeit uit de verkoop van gronden, anderzijds is er een belasting op de opbrengsten uit verhuur en concessies.

Voor de bepaling van de meerwaarde, wordt er rekening gehouden met de datum van aankoop van de grond, en met de historische kostprijs. Dit is de som van het aankoopbedrag en de aankoopkosten (infrastructuurwerken). Dit bedrag wordt vermeerderd met 5% extra per jaar.

Indien de grond langer dan 8 jaar in het bezit is van Leiedal, is er geen belasting te betalen. Indien de grond minder dan 5 jaar in het bezit is van Leiedal, is er 33% belasting op de meerwaarde. Indien de grond tussen 5 en 8 jaar in het bezit is van Leiedal, is er 16,5% belasting op de meerwaarde.

Door de lange doorlooptijd tussen de aankoop en de uiteindelijk realisatie en verkoop, is de belasting op gerealiseerde meerwaarde op de verkoop van gronden minimaal. De uiteindelijke belasting wordt gecompenseerd met het saldo van de geboekte minwaarden van de voorgaande jaren.

Voor het boekjaar 2019, aanslagjaar 2020, wordt € 60k RPB geraamd. Deze raming is gebaseerd op de te betalen onroerende voorheffing op verhuur en concessies.

Daarnaast bedraagt de roerende voorheffing € 21k, en was er nog een correctie van € 6k op de raming van de RPB van het vorige boekjaar.

10.4.9 Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar

Er is een WINST van het boekjaar t.b.v. € 1.937.485,80. Er wordt voorgesteld om de winst toe te voegen aan de rubriek "Beschikbare reserves".

10.5 Voorstel van beslissing

De raad van bestuur van 27/03/2020 besliste om het ontwerp van jaarrekening 2019 goed te keuren onder voorbehoud van verklaring door de Commissaris-revisor.

De raad besliste om aan de Algemene Vergadering van 9/06/2020 voor te stellen om de winst van het boekjaar t.b.v. € 1.937.485,80 toe te voegen aan de rubriek "Beschikbare reserves".

11.1 Bijlage 1: Samenstelling raad van bestuur

Voorzitter

Koen Byttebier, Kortrijk (tot en met 31/03/2019)

Wout Maddens, Kortrijk (vanaf 1/04/2019)

Ondervoorzitters

Lieven Vantieghem, Avelgem (tot en met 31/03/2019)

Tom Beunens, Avelgem (vanaf 1/04/2019)

Pedro Ketels, Lendelede (vanaf 1/04/2019)

Bestuurders vennoten A

Stephan Titeca, Anzegem (tot en met 31/03/2019)

Jeremie Vaneeckhout, Anzegem (van 1/04/2019 tot 28/06/2019)

Davy Demets, Anzegem (vanaf 28/06/2019)

Carl De Donder, Deerlijk (tot en met 31/03/2019)

Mattias Vanneste, Deerlijk (vanaf 1/04/2019)

Inge Bossuyt, Harelbeke

Rudolf Scherpereel, Kortrijk (tot en met 31/03/2019)

Philippe De Coene, Kortrijk (vanaf 1/04/2019)

Eric Lemey, Kuurne (tot en met 31/03/2019)

Ann Messelieer, Kuurne (vanaf 1/04/2019)

Berence Bogaert, Menen (tot en met 31/03/2019)

Tom Vlaeminck, Menen (vanaf 1/04/2019)

Rik Vandevenne, Spiere-Helkijn (tot en met 31/03/2019)

Conny Seynaeve, Spiere-Helkijn (vanaf 1/04/2019)

Kurt Vanryckeghem, Waregem (tot en met 2/07/2019)

Kristof Chanterie, Waregem (vanaf 3/07/2019)

Geert Bossuyt, Wervik (tot en met 12/09/2019)

Youro Casier, Wervik (vanaf 13/09/2019)

Jan Seynhaeve, Wevelgem

Marc Doutreluingne, Zwevegem

Bestuurders vennoten A met raadgevende stem

Christine Depuydt, Kortrijk (tot en met 31/03/2019)

Philippe Mingels, Menen (tot en met 31/03/2019)

Fanny Decock, Kuurne (vanaf 1/04/2019)

Sophie Demeulenaere, Waregem (vanaf 1/04/2019)

Gudrun Debrabandere, Lendelede (vanaf 26/04/2019)

Henk Louf, Wevelgem (vanaf 1/04/2019)

Extern deskundigen

Emmanuel Labarque, namens RESOC Zuid-West-Vlaanderen

Kris Gheysen, namens RESOC Zuid-West-Vlaanderen

Filip Vanhaverbeke, algemeen directeur

Filip Meuris, secretaris

11.2 Bijlage 2: MyMachine Jaarverslag 2019

In februari 2019 werden de campussen van PXL-Education in Hasselt en het Industrial Design Center van Howest in Kortrijk voor één dag omgebouwd tot een MyMachine-fabriek. De hogeschoolstudenten presenteerden er de eerste concepten van de door 400 kinderen bedachte machines en er werd samen geëxperimenteerd met de achterliggende mechanische, chemische of elektronische principes. Zo werd ondermeer elektriciteit gegenereerd uit fruit om de verlichting en automatische poorten van de 'Droomboom' mogelijk te maken; bioplastics gemaakt zodat de 'Verpleegstermachine' nepwondes kon verzorgen; variaties op mechanische overbrengingen gebouwd waarvan vervolgens de sterkte werd gemeten; Arduino's geprogrammeerd die vervolgens werden ingebouwd in knuffels; onderdelen geassembleerd aan de hand van verschillende oude en moderne technieken. Intussen kregen de leerkrachten een speedcursus innovatiemethodieken van de Howest-onderzoeksgroep Innowiz.

In maart 2019 lanceerde MyMachine een nieuwe oproep naar Vlaamse scholen om zich kandidaat te stellen voor het schooljaar 2019-2020.

Op 3-5 mei 2019 was MyMachine te gast op de eerste Maker Faire, een initiatief van de komiek Henk Rijckaert die plaatsvond in de Meubelfabriek Gent, een oude industriële site in hartje Gent. De Maker Faire was een toonmoment voor creativiteit en vindingrijkheid met inspirerende projecten, workshops, keynote speeches en comedy nights.

In de loop van mei 2019 bezochten de leerlingen lager onderwijs van de deelnemende scholen de (technische) secundaire school waarmee ze samenwerken. Ze kregen toelichting bij het productieproces van hun machine en namen deel aan specifieke workshops, gaande van CAD-tekenen, programmeren, lassen en werken met de lasercutter tot schildertechnieken en houtverbindingen. Bijzondere aandacht was er voor de artistieke dimensie (de A in het acroniem STEAM) en dit via de samenwerking met het Ensorinstituut uit Oostende, waarbij leerlingen van het 2e jaar Artistieke Vorming en het 7e jaar Grafisch Design houten cut-outs creëerden van de spelfiguren en allerhande promomateriaal van de MyMachine-game ontwikkelden. In januari waren de bedenkers van de MyMachine-computergame al te gast geweest bij Howest Digital Arts & Entertainment, waarbij de leerlingen werden meegenomen in alle ontwikkelingsfasen van een game.

Vanaf mei vond in alle deelnemende lagere scholen van de MyMachine-cyclus 2018-2019 een feestelijk inhuldigingsmoment plaats. Daar werd het werkende prototype van de droommachine door de machinebouwers (technisch middelbare scholieren) en ontwikkelaars (hogeschoolstudenten) voor het eerst getoond aan de uitvinders (lagere school). De organisatie van het feestmoment lag daarbij in handen van de kinderen zelf.

Op 25-26 juni 2019 zagen 400 kleine uitvinders de finale werkende prototypes in actie in het museum BELvue in Brussel. In de tot de verbeelding sprekende expo werd het hele maakproces traditiegetrouw zicht- en tastbaar gemaakt en werden kinderen uitgenodigd de machines te betasten en uit te proberen. Via een spelparcours konden de jongeren bovendien kennismaken met Belgische uitvindingen en werd op een actieve en speelse manier de link gelegd met hun eigen uitvinding. Op 26 juni had in hetzelfde BELvue de eerste 'An Evening with MyMachine' plaats, en dit naar aanleiding van tien jaar MyMachine. Er waren gastsprekers uit de Verenigde Staten, Slowakije en Egypte en getuigenissen van bedrijven.

In oktober 2019 werd het startschot gegeven van de MyMachine-cyclus 2019-2020, samen met zestien lagere en technische scholen van Brugge tot Maaseik en de twee hogeronderwijspartners, zijnde de Hogeschool West-Vlaanderen (Kortrijk) en Hogeschool PXL Limburg (Hasselt). Studenten uit diverse opleidingen trokken naar lagere scholen verspreid in Vlaanderen en 400 kinderen bedachten knappe oplossingen voor problemen. Voor het eerst namen studenten Ergotherapie (Howest) deel aan het proces, in de rol van ontwerpers en samen met scholen uit het buitengewoon onderwijs. Ze werden begeleid door het team van Design for (every)one (D4E1). Drie studenten van de Howest-bacheloropleiding Industrieel Productontwerpen werden geselecteerd om binnen MyMachine een stage en eindwerk te realiseren. Ook de samenwerking met de Howest-opleiding Digital Arts & Entertainment werd gecontinueerd. De hogeschool PXL slaat in 2019-2020 de brug tussen de bacheloropleidingen Elektromechanica en de lerarenopleiding (afstudeerrichting STEM). Net zoals het vorige werkjaar werden de leerkrachten lager en middelbaar onderwijs samen met de hogeschoolstudenten naar Kortrijk uitgenodigd voor een MyMachine-bootcamp.

Het bedrijfsleven is tegelijk partner en doelgroep binnen MyMachine Vlaanderen. MyMachine stimuleert niet alleen ondernemerschap in het onderwijs, het biedt ook een frisse kijk op hoe ondernemerschap niet los kan worden gezien van kruisbestuiving en creativiteit. In 2019 ontwikkelde Agoria een overzicht van waardevolle acties om bij jongeren de 'goesting' voor STEM-studies aan te wakkeren. MyMachine werd als een van de voorbeeldprojecten opgenomen.

Met de lancering van Dreamsdrop begin september 2019 werd een eerste wereldwijde oproep gedaan aan het basisonderwijs om droommachine-ideeën te bedenken en die te registreren op de MyMachine Dreamsdrop-wereldkaart. In oktober 2019 gingen honderd studenten Industrieel Productontwerpen aan de slag om zestien geselecteerde droommachines uit Ecuador, India, Mexico, Mozambique en Zuid-Afrika te realiseren. De betrokken scholen volgden het creatieve proces van uur tot uur mee via sociale media en online video. Aansluitend werden de concepten naar de scholen gestuurd, samen met technische schema's en handleidingen.

In november 2019 werd MyMachine door HundrED, een mondiale non-profit in de ondersteuning van onderwijsinnovatie, uitgeroepen tot "een van de beste innovaties in onderwijs wereldwijd". Criteria voor de erkenning waren aantoonbare impact en potentiële schaalbaarheid. MyMachine werd gekozen vanwege zijn unieke methodiek, zijn pioniersmentaliteit en groei op vier continenten.

In maart 2019 vond de tweede MyMachine Global-ontmoeting plaats in Slowakije, in aanwezigheid van alle internationale licentienemers. In mei werd het boek *What Is Your Dream Machine? How Children Change Education Worldwide* gelanceerd, waaraan 21 auteurs uit 9 landen hebben meegewerkt. Het boek brengt het verhaal van MyMachine vanuit een insidersperspectief met getuigenissen uit alle lopende MyMachine-partnerschappen, zowel van alumni, leerkrachten, academici als ondernemers. Het voorwoord werd geschreven door de Britse onderwijsexpert sir Ken Robinson. Het boek is wereldwijd beschikbaar (ISBN 978-0-36-835927-9). In oktober werd de spokenverjager MyBOO gelanceerd, de eerste commerciële spin-off van MyMachine. Bedacht in 2008 en in 2019 doorontwikkeld door Atelier Pierre, de designstudio van het familiebedrijf Vanhalst uit Wevelgem.

In december 2019 was MyMachine te gast op De Samenkomst van Leiedal.